

De laetste vernieuwde Urania, of hemel-sangh : zijnde het II. deel van Bellerophon, of lust tot wysheydt : waer in veele historische en christelijcke gesangen, stichtelijcke liedekens en gedichten uyt de Schriften des Ouden en Nieuwen Verbondts, tot opweckinge des godtsaligen levens, leerlijck werden voorgesteld

<https://hdl.handle.net/1874/37454>

De laetste Vernieuwde

URANIA,

Of

HEMEL-SANGH:

Zijnde het II. Deel van BELLEROPHON;
of LUST tot WYSHEYDT.

Waer in

Veele Historische en Christelijke Gesangen, stichtelijke Liedekens en Gedichten, uyt de Schriften des Ouden en Nieuwen Verbonds, tot opweckinge des Godtsaligen levens, leerlijk werden voorgestelt.

Door D. P. PERS.

Allen Menschen / ter aendacht / soo wel tot lesen als singen / vertoont; en op nieuw beurgangs met nieuwe gebonden Dopsen vermeerdert / neffens andere treffelijke Gesangen op Musich-Noten gestelt.

De Musich door CORNELIS DE LEEUW gecorrigeert;

AMSTERDAM,

Voor Willem van Beaumont, Boeck-verkooper, in de Kalver-straet, tusschen de Spaer-pot en S. Lucye-Steegh, in de Witte Pers, 1669.
Met Privilegie.

Extract uit de Privilegie.

DE Staten van Hollandt en West-Vrieslandt, hebben aen *Willem van Beaumont*, Boeckverkooper 't Amsterdam, op sijn verfoeck, gheoctroyeert en toe-ghestaen, ghelijck sy octroyeeren en toestaen by desen, dat hy alleen in onse Provintie sal mogen drucken en doen drucken, uytgeven en verkoopen, dit Boeck begrepen in drie Tractaten, als Bellerophon, of Lust tot Wijf heyt, Urania, of Hemel-fangh, en Gesangh der Zeden, doot *Dirck Pieterfsz. Pers*, en dat voor de tijdt van 15 achter-eenvolgende jaren: Verbiedende alle en een yegelijck Ingesetene van dese Landen, dit voorz. Boeck, binnen den voorz. tijt van 15 jaren, directelijck, of indirectelijck, in 't groot of kleen, geheel of ten deelen, in eeniger Talen na te drucken, verkoopen, of uyt te geven, of elders na gedruckt in dese Provintie te brengen, verkoopen of uyt te geven, sonder consent van den Suppliant, op de verbeurte van de nagedruckte Exemplaren, en daer-en-boven de somme van 300 guldens, soo menighmael als bevonden sal werden contrarie desen gedaen te zijn, soo by den Verkooper als Drucker te verbeuren. t'Appliceeren als breeder by d'originale Brieven daer af te sien is. Gegeven in 's Gravenhage onder ons groot Zegel, den 17 Maert, 1664.

Ut. JOHAN de WIT,

Ter Ordonnantie van deselve,

Herbt. van Beaumont.

VOOR-REDEN

Over

URANIA,

of

HEMEL-SANGH,

Aen den Godtvruchtigen Leser.

DIk hadde, Aendachtige Leser, voor desen eenige stichtige en vermaecklycke dichten en gesangen, onder de naem Bellerophon, of Lust tot Wijsheyt, nytgegeven, die ik vermerckte dat by veelen met groote lust en yver wierden aengenomen; waer in ick voornaemlyck dit ooghmerck hadde, om door dese maniere van dichten, de Feugt van veele geyle en onbeschofte Liedekens af te trecken, en onder veele niemwe voysen, eenige lieflycke en zedige stoffen in te voeren, op datse daer door aengelockt, de andere verwerpen, en dese metter tijdt mochten omhelsen: daer in ick der Genees-meesters wijze na-booste, die den kranccken vergulde pillen vertoonen, waer onder de genesinge is verborgen. Want veele mijne gesangen lesende, wierden ten eersten te rugh gehouden, om datse al te swaerhoofdigh en te schriftuurlyck scheenen; en om dese dan te locken, had ick daer na eenige Poëtische onder gevooght, doch met een geheel ander oogh-wit; niet om haer van de Schriftuurlycke af te leyden, maer om haer onder dese verbloemde maniere, als door een lock-aes, listigh te vangen. Want sy behelsden niet anders als een

aenleydinge tot de deughdt, gelijk yder kan na-speuren. En hier door zijn oock veelen niet alleen aengelockt, maer oock vyerigh gemaect, om die selven te lesen en te singen. Doch gelijk alle kost, niet op alle tongen even smacckelyck is, soo is 't oock gebeurt, dat sommige destigge en goede Mannen, daer over wat smaelden, als offte ten deele na de Godvruchtigheyt, en ten deele na de Werelt smaecten; daer 't dese goede Luyden nochtans hadde betaemt, te overwegen, datter niet in schuyde, dat of de Godvruchtigheyt of de goede Zeden was schadelijck. En hier op hadick gelet; want wie slechts van een besadicht oordeel is, verstaet seer wel, datmen of de Historien of Poëten tot soodanigh oogh-wit wel magh in-voeren, gelijkmen dat meest by alle Godt-geleerden siet geschieden. 't Bewijs hier van te halen, is de Sonne een kaers te ontfeken. Sulcx dat ick my daer in niet heb' te ontschuldigen. Evemvel om alle aenstoot den eenvoudigen te beneemen, heb ick dese dichten en gesangen, op eenige Winter-sche avonden, by een gestelt, en die selve meerendeels getrocken, soo nyt de Heylige stoffen des Ouden en Nieuwen Verbonds, als nyt de zeedelycke en leerlycke invalen, en dat na de gebruykelijkste voysen veeler Psalmen Davids en Liedekens, die onder 't volck verkeerren, als mede na de nieuwe stemmen die nu in swang gaen. Hoe U E. dese sullen gevallen, daer van verwacht ick alleen u goede genegenheyt, met vaster hope, datse oock alsoo sullen werden aengenomen. Want mijn oogh-wit is alleen, alle menschen hier door te stichten, en niemant te ergeren, maer van alle ondencht af te leyden. Doch alsoo ick my in dese stoffe meende te verlustigen, bevond' ick,

daer

daer in meer arbeydt als ick hadde gemeent. Ten eersten, door de ongewoonte, als die het dichten alreede had achter den banck geworpen; oock om dat ick, een soo breede en overvloedige stoffe, in soo enge palen most besluyten, en de Historien, leeringen, rym, en woorden, na alle vallen en voysen voegen. Want ick sie dat op de stellinghe der woorden, 't zy die van sacht of hart geluyt zijn, by veelen, weynigh wort gelet; aengesien die door 't drayen en singen, evenwel kunnen werden geboogen. Voor die gene die hunne dichten nyt de geest toe-stellen, daer voor is een breede weyde; maer sich aen de Schrifstuure en Historien soo beknopt te binden, en de leeringen daer nyt te trecken, daer op valt meer bedencken, al hoe wel ick my somtijds oock soo nauw niet heb gebonden. En alsoo de sinnen, gestadigh in eerlijcke oeffeningen moeten besigh werden gehouden, heb ick oock eenige Wintersche avonden niet vergeefs willen laten doorslippen, dat ick niet eenige invallen op 't papier soude stellen. Ick heb dan de lust hervat, en eenige dichten en gesangen ontworpen, die ick soo nyt de Heylige Schrift, Historien, Philosophen, als onde stichtelijcke Latijnsche Poëten, heb getrocken; alles tot dien eynde, om de Feughdt van veele nieuwe gesangen af te leyden, en door dese nieuwe voysen die selve weder na de denghdt te stieren: Waer over ick die met Musijck Noten hebbe ge-giert, die ick hier na, soo my de Heere spaert, onder de name van Zeeden Gesangen, hoope in 't licht te geven. Gebruyckse dan tot uwer stichtinge. Vaert wel.

U E. Dienstwillige

DIRCK PIETERSZ. PERS.

INLEYDINGE

Van de Scheppinge der

W E R R E L D T.

Nadien ick mijne ghedichten van den eersten Mensche hebbe aen-gevangen, soo sal't niet onaengenaem zijn, dat ick een korte Voor-reden van de Scheppinge der werrelt, als tot een inleydinge toe stelle, en den Leser, tot verwonderinge deser heerlijkheydt, als buyten sich selve voere, op dat hy met lust alle dese overtreffelijckheydt magh aenschouwen.

NA dat de groote onbegrijplijcke Godt, en Schepper aller dingen, dese groote werrelt, in 't begin, uyt niet hadde geschapen, heeft hy die te ghelijck met verscheyde ghedaenten en uytmuntende schoonheden gheciert, als met ontallijcke klaer-blinckende Sterren, die hy wonderbaerlijck in de circulen of ronden heeft ghestelt, en door de stoffen onderscheyden, stortende in de bovenste lichamen vreemde invloeyingen, om dese onderste deelen, te voeden en te onderhouden, ghevende 't vuur kracht om te branden, en alle schadelijcke dingen te verteeren, en de noodige te verwarmen en te bewaren. En na dat hy dit alles in ordre hadde toegestelt, heeft hy de locht met seer schoone beeldenissen onderscheyden, en die selve met allerhande slagh van lieflijcke en quinceleerende Vogeltjes vervult: het water heeft hy met Walviisschen en

Zee

Zee-schepselen, als mede met ontallijcke Visschen versorgt. En wie soude konnen uyt-spreken hoe wonderbaerlijck hy 't aerdtrijck met verscheyde rivieren, bergen, en selfame slagh van boomen, en gewassen, kruyden, bloemen, dieren en krachten heeft geciert, die als, uyt haer ingewant, voort komen, als metalen, te weten, het gout, silver, tin, koper, yser, edel gesteenten, sware steenen om te bouwen, met springende en christallijne Fonteynen en Beecken, die overal uyt borrelen. Doch alle dese wonderheden, waren in Godts oogen niet met alle, ten ware hy in dit heerlijck Paleys eenen hadde gestelt, die dit alles met groote verwonderinge kost beschouwen en overwegen, en te gelijk tot sijn lust en onderhoudinge gebruycken: op dat hy, daer door, opgeweekt zijnde, altijd soude stoffe hebben, om den heerlijcken Schepper deser dingen, te loven, prijsen en dancken. En om dit uyt te voeren, heeft hy daer in een Mensche gestelt, die daer was gemaect na sijn Evenbeeldt, die hy tot desen eynde daer in sette, even als een groot Koning, die een Stadt boude, daer eenen instelt, dien een yder om sijnt wille moet ghehoorsamen en onderdanigh zijn, en die door sijn gesagh en aensien, alles most uyt-voeren. Alsoo heeft onse Godt, de Koning aller koningen en Heer aller heeren, den Mensche, daer in alle geweld en macht overgegeven, op dat hy soude heerschen over alles wat leven hadde ontfangen, niet alleene, dat hy de dieren en aerde sich soude onderdanigh maken, maer oock dat hy daer

door te meer sijnen Schepper en Godt soude bemin-
 nen en eeren, die het opperste eynde en goet is, en
 waer door hy een Mensch is geworden, die met
 reden is begaeft. En als men dit overweegt, soo heeft
 men wel stoffe, om uyt te roepen, O groote en goe-
 dertierne Godt! die ons en alle Creaturen, jaa Hemel
 en Aerde, met alle vercierselen, rijkdommen en
 wellustigheden geschapen, en ons soo veele gaven en
 weldaden hebt geschoncken: En in tegendeel,
 O ghy trage en ondancbare mensch! die soo slaep-
 righ en verduft, alle dese dingen niet erkent, noch
 sich over dese heerlijkheden en wonderen niet ont-
 roert noch beweegt, om dien heerlijken Schepper
 van alle dese dingen te prijfen en te dancken. Maer de
 redelijcke mensch, wanneer hy alle de werken Godts
 overweeghe, voorwaer hy soude stoffe vinden,
 om in yder deel, van de geschapene dingen, hoe
 slegt sy oock in onse oogen mogen schijnen, des
 Scheppers wijfheyte, mogentheyte, goetheyte en voor-
 forge te prijfen, die een yder dingh na sijn ordre en
 aert, soo bequaemelijck heeft gevoeght en toegestelt,
 dat al des menschen wijfheyte, oock in de alderslecht-
 ste dingen daer over moet verstommen. Want wat
 is doch de werrelt anders als een open Boeck, waer
 uyt de volwassene, Godt konnen leeren en sien, jaa
 daer de kleyne Kinderkens haer voedsel uyt trec-
 ken? Ja uyt de leefinge van dit Boeck (te weten
 de Werrelt) hebben de Heydenen geleert datter
 een Godt was, alhoewel d'eene op dees, en d'an-
 der op die wijze. Jaa als wy de Werrelt van 't oosten

tot het westen, van 't zuyden tot 't noorden overloopen, en de verloopene eeuwen overwegen, en de Koninghrijcken en Herders hutten doorsien, soo sal men altijd bevinden, datse hare gewoonten, Godsdiensten en Offerhanden hebben gehad, hoewel verwart en sonder grondt. Niet te min quamense hier in doorgaens over een, datter een Godt most zijn, die dit alles hadde geschapen. En als men de werrelt en alle deelen wel overweeght, soo zijnder vijf dingen, die door een geloovige spiegelinge, ons hier van kunnen overreeden en leeren, te weten: 1. Datter een Godt is. 2. Dat hy eenigh is. 3. Dat de werrelt een begin heeft. 4. Dat die van Godt bestiert wort en onderhouden. 5. Dat alles is geschapen tot lof en prijs des Scheppers. En dit na 't gevoelen der Christelijcke en geleerde Schrijvers inghevoert hebbende, sal sich yder in de heerlijcke schepselen Godes verheugen, op dat hy een levendigh wercktuygh magh wesen, om door de kennisse Godts, en Jesu Christi, sijne Schepselen te beminnen, en Godt voor alle dese weldaden te dancken. En om dit alles met stichtinge en vermaeck te plegen, hebben wy onse gesangen daer na gerecht, dat daer in Godts lof over al soude uyt blincken. Ghebruyckte tot stichtinge, ghelijckse uyt goeder meeninge van ons zijn ingestelt, beginnende van den Mensche *Adam* af, en wat ons voorts soo uyt het Oude en Nieuwe Testament, als andere zedelijcke stoffen, tot opweckinge der Godtsaligheyt is voor-gevallen.

Adam verwondert over de Wercken
Godts, springht als uyt den
slaep, *Genes. 1.*

Stemme: O! eenigh Voedtsel van mijn Jeughdt,
Of, *Kits Allemande.*

At sie ick hier rontom my staen ?
Wat sie ick hier al wonder aen ?
Ick moet mijn Godt den Schepper loben/
Die 't soo heereelijck schiep van boben :
Hier is Son/ hier is Maen / hier is Locht/
hier is Licht/

Het gesternt / het gedraey en geswaey / in 't gesicht/
Dooz de macht / en de kracht / van Godts handt/
*k Sie de aerdt / het geboomt / en het krupdt / en het gras/
*k Sie de vrucht / en het loof / het gespruyt / en 't gewas/
De vruchtbaerhepdt van 't landt /
En roeyt met hert en mondt /
Uyt een verheughde grondt /
Hoe sal ick mijnen Schepper loben /
Die 't soo cieraelijck schiep van boben ?

2. Hoe lacht my dese Lust-hof aen!
Ja 't is ons alles onderdaen/
Wat ick sie booz mijn oogen zweben/
In een frisch en een jeughdigh leven:
Ey hoe root / ey hoe paers / ey hoe blauw / en hoe wit /
Ey hoe geel / ey hoe groen / ey hoe bruyn / als een git /
*k Sie d'Appel / en de Peer / en Limoen :
*k Sie de Noot / *k sie de Kars / *k sie de Dijgh en de Druyf/
*k Sie Salaet / *k sie het Moes / en het kruyt totts Struys-
*k Sie de Puyss / en Citroen /
Veel terw' en eel gebloos /
Dan Lely / Bloem en Roos /
Dan rupkend' krupden booz de sinnen/
Wie sou dit doch niet beninnen ?

3. Hoe weeldzigh springht dit soet gediert /
 Dat dus booz onse oogen zwiert /
 En met een vriendelijck gewemel /
 Tiert alsoo frisch op d'aerdsche Hemel ?
 Diet het Paerdt/by den Stier/ en de Leeuw by het Schaep/
 Diet den Wolf / by het Lam / en de Bos / by den Aep /
 En oock de Benz by den Olyphant.
 Diet de Swaen / by den Gans / en de Struys / Papegay/
 Diet de Haen / by de Hen / en de Uyl / by de Kray/
 De Duschjes aen het strandt /
 Hoe tierigh yder springht /
 Hoe 't Nachtegaeltje singht /
 En dit 's tot nut ons armer menschen /
 Wat soumen meer konnen wenschen ?

4. Maer noch soo was 't booz myn verdriet /
 Indien ick had mijn Aefjen niet /
 Die upt mijn Rib Godt heeft gegeven /
 Tot vermeerd'ringh van onse Neven :
 Hier is liefd' / hier is hree / hier is lust / hier is bzeught/
 't Is vol hoop/ vol geloof / 't is vol troost en geneught.
 Ey wat heerelijcker Paradijs !
 Daer noch haet/ daer noch twist/ daer noch nijt/ noch krats
 keel/
 Daer noch sozgh/ daer noch brees/ schuyt in 't bzolijck pzeel/
 Maer alleen Godes prijs.
 O wat een wonder-werck
 Is in dees aerdtische Kerck !
 Godt wil daer in ons Houw'lijck zceg'nen/
 En met sijnen dauw berecg'nen.

Crispine Inuentor

Johan. Sadeler. sc.

Eva door de Slang overreedet, ver-
leydt haren Man, *Genes. 3.*

Stemme: Blijdschap van my vliet.

Siet eens op den Staet / van dees eerst getrouwde /
Daer des nijders haet / soo veel onheyls vrouwde;
Want de loose Slangh / dooz de list gedreven /
Dooz sijn schoone sangh / bracht haer in het sieben / Slange;
Die het Strength gebodt / van dien grooten Godt /
Sloegh soo ydel in de windt:
Als hy dooz de vrucht / daer noch elck om sucht /
Hadt dit Aefjen soo verblindt /
Dat sy leend' haer ooren / en haer liet behooren /
Dooz der Slangen schoone praet /
Op dat sy als Goden / boven 's Hemels boden /
Souden weten goedt en quaet.

2. **E**n wat schoonder smaeck! en hoe lief in d'oogen! Eva;
Sey sy / wat vermaeck! en nu sal ich pogen /
Dat mijn liebe Man / sich oock mach verheugen /
En de smaeck hier van / oock gemieten meugen.
Ach! mijn liebe vrouw / in wat grooter rouw / Adam:
Heddy ons eplaes gebracht:
Dat ghy hebt gesmaeckt: laes wy staen hier naect!
Dooz Godt en vooz ons geslacht:
Ep blecht Wijge-bladen / want ich ben beladen /
Dooz Godts stem en dreygement /
Ich geboel sijn tooren / 't is met ons verlooren /
Al ons luster is geschent.

3. **I**ch sie onse straf / laet ons nu verschuilen /
Of in 't doncker graf / of in diepe kuylen /
Want ich sie nu klaer / dat ich Godts geliden /
Dooz getrouw als waer / reuchloos ben ontbloden:
'k Sie mijn naecte leen / die ich nu hoor heen /
Hout te decken was gewoon:
'k Heb dooz dese daedt / Godts gebodt versmaet /,
Die 't soo strenghlyck hadt verhoon:
Ach! hooghmaedigh pogen / hoe zyn wy bedrogen /
Dooz gebly en overmoedt:
Dat wy dooz 't schoon spreken / soo stracks zyn bezwoeken /
En berooft van 't hooghste goedt.

- „ 4. Laes! nu is de mensch / door dees bal bebozven/
 „ En heel buyten wensch / lebendigh gestorven:
 „ Wilt hem die herwond / wederom oprichten /
 „ Dat hy magh de sond / en den doodt bebechten:
 „ Dat der Vrouwten zaet / daer ons hoop op staet/
 „ „ Ons een troost zy in der noodt:
 „ Dat de aerdtische lust / in ons werdt geblust/
 „ „ En getroost maecht in den doodt:
 „ Dat wy ons gewinnen / utwe waerheyt kennen/
 „ „ En zijn in 't geloof gebest /
 „ Op dat wy dooz logen / noch dooz waen bedrogen/
 „ „ Mogen kieser 't alderbest.

De Musijk hier van fiet in de Lust tot Wijsheyde.
Siet eens op de tijdt. Fol. 161.

*Augustinus in sijne Stadt Godts, doet van
 den val onser eerster Ouderen, dit verhael.*

VAn aen-begin, seyt hy, waren wy heyligh en rechtvaer-
 digh: so dickwils als ick segge, wy waren, laet ons soo
 dickwils versuchten, dat wy onwaerdeerlijcke schat-
 ten verlooren hebben; want de Mensch, door de edelheyt
 sijnder natuure, die hy in sijne Scheppinge hadde ontfangen,
 was de aldervoornaemste onder alle lichaemlijcke Schepse-
 len; doch daer na, door sijne veranderlijckheyt in de zonde
 vervallende, is hy de verachtste van alle Schepselen gewor-
 den, en dat is geen wonder; want daer alle andere Schep-
 selen haren stant bewaerden, en van de ordre die hun van den
 Schepper was voorgestelt, niet af-weecken, soo is de Men-
 sche alleen, door het zondigen, van Godt af-gewecken, en
 heeft sich selve bedorven.

Cain en Abel. Tegens de Nijdt, Genes. 4.

Stemme: Schoonste Nympe.

Het en Nijdt dat snoode beest/
 Berghet sich meest
 Onder Broeders / onder Dzienden /

En sy spzept haer bitter gal

Over al :

Waerje soecht ghy sultse binden.

2. Abel, die sijn Schaeppes weydt/

Op der heyd /

En sijn Offer Gode byachte /

En het malste van het Lam /

Of den Aam /

Tot een danckbaer offer slachte.

3. Dese kost doech niet ontgaen /

't Stout bestaen /

En sijns broeders nijdigh poogen /

Om dat Godt sijn Offerhand /

Van het Land /

Niet soo smaechlijck was in d'ooogen.

4. Godt die Cains gramschap siet

Achtse niet ;

Om dat sijne sond belette /

Dat sijn offer en de blam /

Opwaerts klam /

En 't werck in den grondt berplette.

5. Want waer Haet en Nijdt groeyt aen /

Daer sal staen /

Sond en ondeughd booz de deuren ;

Doch ghy sult met aller macht

Houden wacht /

Datse u niet brengh in treuren.

6. Hier uyt schepte Nijdt haer grond /

En sy vond /

Stof om binighlijck te wonden /

En de snoode broeder-moozdt /

Doet gehoozt /

Groepde door dees buyse sonden.

7. Oude / snoode buyse Nijdt /

Die de tijdt /

Liet soo brecde wortels schieten /

Dat m' oock waer men komt of gaet /

Nijdt en Haet /

Siet in Kercken en Cellen blieten,

De Tooren-Bouwers te Babel.

8. O ghy Pest! die stadigh wzoet /
 In 't gemoet /
 En bedwelint ons goe gedachten ;
 Ja ghy brencht / door u bedrijf /
 Ziel en lijf /
 Dat s' op recht noch reden achten.
- „ 9. Laet dan Heer dat snoo gespuns /
 „ Uyt ons huys /
 „ En ons zielen zijn verschoben /
 „ Bouwt'er liefde en eendzacht in /
 „ En een sin /
 „ Die geneyght is Godt te loben.

De Tooren-bouwers te Babel,
 Genes. II.

Stemme: Maximiliaen van Bossu. Of/ Als mijn stoncleyn
 voor handen is. Of/ Het Heyl is ons ghekomen siet.
 Of/ Uyt dieper noot schrey ick. Of/ O Godt
 wy dancken dijner goedt.

DE werrelt was vol obermoedt /
 Vol weelde / pracht en souden /
 Want yeder stofte op sijn goedt /
 Op list en slimme vonden ;
 Ja dees vermetelhejdt kroep voort /
 Soo dat men Godt oock wild' aenboort /
 En sijnen raedt doorgeonden.

2. Dies hanght men eenen Tooren aen /
 Wiens top de locht sou raken /
 Om soo by trappen op te gaen /
 En Godes Stoel genaken :
 Men nietst / men klutst en woelter vast /
 Men tofst / men sleept / en brencht den last /
 En bozvert sijne saken.

3. Godt sagh van hoben na beneen
 En op der menschen poogen /
 En sprack men luystert na geen reen /
 Dies sal ick 't niet gedoogen :
 't Is een geslacht en oock een tael /
 Dies ick haer spraeck wil t'eenemael
 Verwarren booz mijn oogen.

4. Daer stont men doe en keeck vast bangh /
 Men wist geen huly te vinden /
 Riep d'een om hout / om kalck / of tangh /
 Men taste als de blinden /
 't Was al in 't wildt en ongedaen /
 Men kost malkander niet verstaen /
 Hoe dat men 't oock besinden.

5. Dus strafte Godt der trotsen list /
 En hun wtsinnigh doolen /
 Dat sy dooz onberstandt en twist /
 Verschuyden in de hoolen :
 De een bloogh Oost / en d'ander West /
 Na pder zweefde op het lest /
 Tot na de beyde poolen.

6. Ghy Babel-bouwers houdt u rust /
 Met u verwarde sinen /
 Hoe derfuy dus upt dertel lust /
 Soo stouten daedt beginnen :
 Ghy weet hoe Godt den trotsen knelt /
 En haer bedrijf te gronde belt /
 Dies suldy niet gewinnen.

7. Want Godt is als een blam die blaecht /
 Die 't onkruyt sal versmooren :
 Siet dat ghy 't heyligh byer niet raecht /
 En ghy sult moeten haazen :
 » Ghy neus-wijs wilt mijn werck bespien /
 » En in Godts diepe oordeel sien /
 » Geboelt weer Godes toozen.

Abraham onderstaet zijn Soon Isaac te offeren , *Genes. 22.*

Stemme : O slaep , ô soete slaep , duurt langhe.

- W**at strijdt en ramp ontrufft een vroom gemoedt ?
 Wat kroopt de mensch veel stozmen op in 't bloedt ?
 Hoe strubbelt onse wil / eer datse stil /
 Sich tot 's Heeren juck / en des werelts d'uck /
 Sich tot 's Heeren juck / wil wemmen :
1. 't is een Paerdt seer quaet om meemen.
 2. Maer Abraham volstandigh in de denghdt /
 Hoozt Godts bevel / dat hy sijn soete vzeughdt /
 Sijn lief en eenigh kindt / en seer bemindt /
 Tot een Offerhand / in Mozias landt /
 Tot een Offerhand sou slachten :
 Hoe woelt het hert vol nare klachten ?
3. Hy stont vzeegh op en sadelt d' Ezel vast /
 Hy kloofde hout / en leyd' daer op den last :
 Hy liet sijn Dienaers staen / en heeft gelaen /
 Isaac met het hout / en dooz hoope stont /
 Selfs het mes en byer gedragen /
 En 't hout ten Wutaer op-geslagen.
4. Wel Vader sey de Soon / 't is mi gedaen /
 Maer is het Schaep / dat sal ten offer gaen ?
 Hy sprack Godt sal 't versien / en 't moet geschien /
 Mits neemt hy sijn kindt / dat hy strickt en bindt /
 Mits neemt hy sijn mes om keelen :
 Denckt hoe des Vaders sinen spreken !
5. De Engel Godts belette dit bedryf /
 En riep / en raecht u kindt niet aen sijn lijf :
 Ich sie dat ghy Godt vzeest / wyl hert en Geest /
 Want ghy hebt u Soon / niet geschzooimt te doon /
 Maer dit liebe kindt sijn leven /
 Om mijnent wil gantsch t'obergeben.
6. Terwijl dat Godt noch met Abraham sprack /
 Siet hy een Ram verwart in eene tack :
 Hy offert die ten vbandt / een secker pandt /
 Om sijn danckbaer hert / nu verlost wyl sinert /

Om sijn danckbaer hert te toogen /
 Als die daer stontd booz Godes ooghen.
 7. De Engel sprack / Godt zwoer soo dieren eedt /
 Om uwe trouw / dat ghy u kindt vergeet /
 Dat hierom u geslacht / in tal en kracht /
 Sal als 't sandt aen Zee / als de sterren mee /
 Sal in sijne gunst vermeere /
 Om dat ghy hebt gebreest den Heere.

Siet de Musijck Noten in de Lust tot Wijsheyt. *Die in 't gewoel, en in de bange lucht. Fol. 110.*

Jacobs danckbaerheydt. *Genes. 32. 10.*

Ick ben te snoode aller barmhertigheyt en trouwe die ghy aen my hebt bewesen, want ick hadde niet meer als desen Staf, doen ick over de Jordane gingh, maer nu ben ick tot twee heyren geworden.

Psal. 105. Een yder moet tot desen tijden, &c;

WEl op mijn ziele wilt doch mercken /
 Op Godes wonderlijcke wercken /
 Op sijnen zegen / die hy doet
 Den menschen / tot haer oberbloet :
 Dus wilt hem een danck-offer blam
 Ontstreecken / die van herten quam.
 2. Volght Jacobs spooz / die sijn weldaden
 En zegen / hem door Godes genade /
 Soo mildelijck / ynt niet / verleent /
 Dus danckbaerlijck met Godt vereent /
 Soo dat hy yder mensch geeft stof /
 Tot een volmaectt en danckbaer lof.
 3. Ick ben / sey hy / O Godt ! te snoode /
 Noch soo veel zegens niet van noode /
 Als ghy aen uwen knecht bewijst /
 Die u van ziel en herten prijst /

U trouwt en u barmhertighejdt /
Die ghy my slechte man bereydt.

4. Wat was ick / als ick most verlaten /
Mijn Daders huys / gaen mijnder straten ?
Wat waer ick als ick by mijn Com /
Hem dienen most in vrees en schroom ?
En drijven met dees Herder staf /
Sijn Dec en Schaepkens op en af ?

5. Met desen staf ben ick getreden /
Van mijnen Vader slecht in kleeden :
Met desen staf was ick gelaen /
Als ick tradt ober den Jozdaen :
En dese staf was al mijn goedt /
Mijn rijckdom en mijn overbloedt.

6. Ach Heer ! nu sie ick ulven zegen /
Twee Heyzen heb ick nu verkregen /
In plaets van desen dooren staf /
Een zegen die my Godt dus gaf /
Een zegen / hondert hout belaeu /
Als druppels op de velden staen.

7. Hoe hebdy my na soo veel lijden /
Dooz uwe weldaedt doen herblijden ?
Ghy hebt my na veel slaverny /
Gemaect nu slaveloos en vry /
Dat ick met vee en huysgesin /
Dooz u verkrijch dit groot gewin.

8. „ Indien elck mensch wou overwegen /
„ De goedthepdt Godts en sijnen zegen /
„ Die hy een pder heeft bescheert /
„ Hy bleef in sijne ziel berneert /
„ En danckte Godt in sijn gemoet /
„ Dooz alle weldaedt die hy doet.

9. „ Maer wy mis-bruycken Godes gaben /
„ En zijn gelijk ondanc'bre slaven /
„ Die uyt de slaverny verlost /
„ Eerst moeten wyzoeten om de kost ;
„ Maer nu ons Godt gezegent heeft /
„ Een pder trots en prachtigh leeft.

*Joseph van sijne Broeders verkocht, en in
Egypten vervoert, Genes. 37.*

Stemme: Rosemont die lagh gedoocken,

S Elden hintmen dat Gebroeders /
Altijdt trecken enen lijn :
Hangt d'een meer aen 't oogh des moeder's /
Stracks soo salder afgunst zijn /
Dat oock haet en nijdt hier zweeft /
Joseph u een voorbeeld geeft.

2. Hy vout sijne broeders t'samen /
Die te Dothan by malhaer /
Stracks een snoodt verbondt beramen /
Doe sy wierden hem gewaer :
Slaen wy desen droomer doot /
Domp'len wy hem in den stoot.

3. Dan vermerckt hy wat sijn droomen /
Wat sijn konst hem helpen kan :
Laet ons daerom gantsch niet schroomen /
Want geen mensche weter van :
Seggen wy dat een gedrocht /
Joseph heeft om hals gedrocht.

4. 't Eel geweten / dussent tungen /
Pranghde haer ont stelt vermoedt /
Die haer boosheyt soo kost tungen /
Dat sy spaerde 't jonge bloedt /
Zijnd' haer snoodheyt dus gesut /
Wierpens' hem in cene put.

5. Hier lagh 't jonge hert te karmen /
Maer 't geweten had geen rust :
't Was eplac! en och armen !
En haer nijdt die schein geblust :
Ruben sprack u niet bemozst /
Noch na 's Broeders bloet niet dozst.

6. Siet hier komen d' Ismailijten /
Laet hy zijn een dienstbaer knecht /
Dan soo kan men 't niemandt wijten /
Dan geschiet dien droomer recht :
Hier wierd Joseph doe verkocht
En in slaverny gebracht.

7. Nu was aen dees byple sonde
Noch een logen-plaester vast ;
Dies bestreecht men dese wonde /
Met een schandelijke quast /
En men doopt'er Josephs rock /
In 't bloedt van een Septe-bock.

8. Hier gingh 't op een stroom van weenen /
Die oock 't steenen hart verbrack :
Dader ! Dader ! staecht u steenen /
Riepen sy en houdt gemak /
Want een wildt heeft hem verscheurt :
Dader ! niet mistroostigh treurt.

9. 't Was geschiet / 't was niet te weeren /
't Hertseer most nu zijn geleen ;
Maer Godt wist dit quaedt te heeren /
Tot vertroostingh van 't gemeen :
't Quaedt van 's broeders hoos gemoedt /
Keerde Godt weerom tot goedt.

10. „ O ! waer liefd' en trouw mach woonen /
„ En daer broeders eenigh zijn /
„ Daer sal Godt dat huys bekroonen /
„ En berjagen 't quaedt fenijn :
„ Want de twist en haet moet boozt /
„ Als men na Godts wetten hoort.

Josephs kuysheyt, *Genes. 39.*

Stemme: *C'est ce Mars. Of/ 'k Wil van het
honingh-byeken.*

Joseph na slaverny verheben /
En ont sien /
Most nu dooz hooger geest gedzeben /
Elck gebien ;
Soo dat hy / heerschappyn /
Doerd' over haer' en gout / hem toevertrout.

2. Hy zijnde frisch en knap van leden /
En gelaedt /
Wacker in tael / en soet van zeden /
Wijs in Raedt /
Wiens gemoedt / steets het goedt
Beooghd' in al sijn werck / vol ooghe-merck.

3. 't Oogh gingh hier op dees schoonheyt weyde /
Waer hy trat :
Potiphars wijf hem lagen leyde /
En vergat
Hare plicht / dooz 't gesicht /
Dan dese frissche bloem / der deughden roem.

4. Hoe derf een oogh dooz min' ontsteeken /
Dit bestaen :
Om soo dooz dzift van geyle treecken /
Handen aen /
Desen knecht / die oprecht /
Sijns Heeren dienst slaet acht / by dagh en nacht.

5. Hoe sy hem tockelt tot de minne /
't Hert is kupsch :
Deughde die laet haer niet verwinnen /
Dat sy 't Huys /
En de Trouw / van een Vrouw /
Sou schenden / daer de lust / haert kortte rust.

6. Hoe dat sy doek dooz slinckse tochten /
 Hem bespriet /
 Al haer gesmeeck noch list vermochten /
 Op hem pet :
 Hoe sy bleyt / stracks hy scheidt /
 En uyt haer handen vlucht / met naer gesucht.

7. Sy grijpt den mantel en gaet krijten /
 Wee ! ach wee !
 Siet hier de snoodthepdt en 't verwijten
 Van de Hebrée :
 Dese daedt / man ! doch laet /
 Dyz straffen dooz u handt. Sy wat een schandt !

8. Hier op wierd' Joseph stracks gebange /
 Om sijn deughdt :
 Godt die berloste hem / eer lange /
 Dooz heel vzeughdt :
 Zoo dat hy / los en vyz /
 Uyt lijden wierd' verblijt / tot 's Vrouwen spijt.

„ 9. Wendt af u oogh van ydelheden /
 „ Lieve Jeughdt:
 „ Walght van de geyle wulpsigheden /
 „ Daer geen vzeughdt /
 „ Maer de smert / in het hert /
 „ Ontbonckt wozt dooz haer brandt / in 't eel verstandt.

„ 10. Leert doch van Joseph kuysheyt minnen :
 „ Wilt wegh blien /
 „ Eer dat ghy soudt u kuysche sinnen /
 „ d'Ontucht bien :
 „ Houdt u hups / reyn en kuysch ;
 „ Want Godt woont selber in / by sulck gesin.

IOSEPH

Josephs Broeders komen om kooren, en
worden van hem bekend, *Gen. 44. 45.*

Stemme: Amarilli mia bella.

Hoe na ramp en tegenheden /
Een hooome ziel wyt druck noch woort verheben /
Kan Joseph tughuis geben:
Die eerst een slaef / nu Dozt woort aengebeden /
Om sijn wijs heyt en zegen:
Met hreemde Volcken /
Sijn Broeders daer verschijnen /
Met haer tieneu / met haer tieneu / met haer tieneu /
En haer tolcken.

2. Joseph in sich self verlagen:
Draeghd' haer seer straf / wie / en van waer sy quamen!
Sy seuden 't hem by namen:
Wyt Canaan, want wy van honger klagen /
't Schijnt dat Godt ons wil plagen /
Wy soecken hoozen /
Dooz onsen ouden Vader /
Geen Derraders / geen Derraders / geen Derraders
Hebby hoozen.

3. Wy zijn twaelf van eenen bloede /
Een isser jongh / maer d'ander is verloozen /
Dat wy vaech moeten hoozen.
Heen niet alsoo / indien ghy trouw van moede / Joseph,
Wilt u slucks heenen spoeden /
En brengh den jongen /
Of blijft hier all' gebangen.
Och hoe bange! och hoe bange! och hoe bange!
Datse songen.

4. Sy gaen met den last geladen /
Haer eygen geldt sy in haer sacken bonden:
Om Benjamin verbonden /
Om wien sy t'saem den Vader hertlijck baden :

Maer hy vant niet geraden /
 Sijn Zoon teerven ;
 Op dat sijn grijsse haeren /
 Noch sijn jaren / noch sijn jaren / noch sijn jaren /
 Schielijck sterben.

5. Hoe klopt Josephs hert van binnen /
 Wanneer hy sagh sijn Broeders tot hem nad'zen ?
 't Bloedt krield' hem door de adzen :
 Hy toefd' haer wel / en toetste hare sinen /
 Om soo stof te gewinnen :
 Hy vuld' haer sacken /
 Om haer te achterhalen /
 Want een schale / vant een schale / vant een schale
 In haer pakken.

6. Hier lagh 't hert gepzanght in schroeben: Joseph
 Crecht ghy by wech / maer Benjamin blijft mijnen.
 Ach Godt wat banger pijnen !
 Hoe sal de ziel ons Vaders sich bedzoeben ? Broeders.
 Ach moet hy dit bezoeben !
 Laet ons gebeden /
 A hert en ziel door-dringhen /
 Ach ! wat dingen / ach ! wat dingen / ach ! wat dingen /
 Geschien heden.

7. Hier boest wyt een zee van weenen /
 Wanneer hy sprack / als dat hy was haer Broeder /
 En sou zijn haer behoeder :
 Wat naer gekrijt wat jammer en wat steenen /
 En wat bezughde met eenen !
 't Hert most hier scheuren /
 Door 't kussen en verblijden /
 Watte tijden ! watte tijden ! watte tijden !
 Ons gebeuren.

De Musijck fiet in de Lust tot Wijsheyt. *Tityrs geest.*
 Fol. 217.

Moyfes in 't Water door Pharaos Doch-
ter opgehaelt, *Exod. 1. en 2. Cap.*

Stemme: Engelsche Fortuyn. Of/ Fortuyn eylacs bedroeft,

DE zegen Godts bloept midden in de Dyd /
Oock Israël tot der Epypters spijt:
Soo datmen pooghd' / door een seer strengh besluyt /
't Hebrensche Volck ten grondt te roepen upt.
Den Dzoet-wijfs self die wierde stracks geboon /
Dat sy de Drucht des moeders souden doon /
Soo ras een Doon ter Iwereldt was gebaert;
Maer sy verfoepden Pharaos wreede aert.
Sy breesden Godt / en seyden / dit geslacht
Heeft / voor ons konist / haer vrucht al voort gebracht /
Een stercke slagh van Drouwen heeft d' Hebrze;
Maer haer bepranghde stracks een ander wee.
Een wreedt gebedt. Men most van stonden aen /
Sijn handen aen het jonge manschaph slaen /
En in den bloedt versmooren desen hoop /
Soo raecte licht gantsch Isrel op ter loop.
De Drouw van een Levijt / die berghd' haer Drucht /
So lang sy mocht / vol hertseer en gesucht; * Moylis Moeder.
Doch alsoo noodt bepaelt is / door geen wet /
Bepeckts' een kist / daer sy haer Doon in set.
Hier dreef dat schaep in biesen en in riet /
De moeder laes! van her' / dit dzoevigh siet /
En Pharaos * kindt / om baden / wyt-gegaen / * Dochter.
Sagh in het kroos / dit dristigh wieghjen aen.
Haer Juffer haelt dit schynken upt het lisch /
Het knaepje weent. Sy upt meedogens
Seght / dit is hier van een Hebre' geleut /
Gaet roept een min / die 't alles doe beschept.
De moeder self / bleef moeder / en wozt min /
Sy koesiert dat en heeft et na haer sin /
En 't kreegh den naem van Moyfes, dus vertaelt /
Om dat het upt het water was gehaelt.
Soo valt dan Godts bestieringh anders upt /
't wel de mensch in sijn gemoedt besluyt:

- „ En dese Man verhief Godt tot een Helt/
 „ Die hy sijn Wet op Sina heeft bertelt.
 „ Die dooz Godts macht booz Pharao kost bestaen /
 „ En 's wichlaers konst deed' in den grondt vergaen /
 „ Die 't Joodsche volck bracht dooz het roode Meerz/
 „ Daer Pharao versoop met al sijn Meerz.

David van Samuël gefalft.

Eensdeels den 151 Psal. by den Grieken naer-gevolgt

Stemme: Doen Daphne d'overfchoone Maeght.

Als David in sijn frissche Jeughdt
 Met Leeuwen en Bepren in bosch en op heyl /
 Vast kempt' / en had' geen soeter vzeughdt /
 Als Geytjes en Schaepjes in klavere weyl /
 Songh hy / syongh hy en stelde sijn snaren /
 En speelde op de souter / soo vrolijk liedt :
 Hy sat in schaduw en onder de blaren /
 En queeld'er Godts lof op sijn Harders riet :
 Siende sijn wond'zen aen / van harten onbelaen /
 Dacht hy vast ober in sijnen sin /
 Ghy zijt het / o Godt ! dien ick hertelijck min.
 2. Godt had dit soete Herders kindt /
 Dooz hooge / vermogen / om 't eed'le gemoedt /
 Geschickt / en uyt sijn Vroers besint /
 Te stellen / en heffen / tot hooger goedt :
 Harder / Harder / u Dee en u Schaepjes /
 Weyt noch een poosjen en luyftert na my /
 Ghy sulter niet blijven een Harders knaepje /
 Maer worden een Heer / dijs leefster nu byz :
 Laet nu u Geytjes staen /
 Keert u na Godts vermaen :
 Denckt byz dat hy u in hooger standt /
 Wil stellen dooz sijn vermogende handt.
 3. Want David was van schoonder staet /
 Van leden besneden / en ros van gesicht /
 Wiens deughdt en eerbaerlijck gelaet /
 In yder eens ziele een voorbeeldt sicht,

Staet op / sprack Godt / en salst doch desen
 Samuel, dese is mijn knecht /
 Die ick booz allen heb uyt-gelesen /
 Wandelt booz my en handelt oprecht :
 Hy goot op 't heyligh byen /
 d' Oly seer frisch en reyn :
 Lettende David op 's Heeren stem /
 Doo daelde Godts Geest en sijn gonst over hem.

David overwint Goliath, 1 Sam. 27.

Stemme: Nu leef ik in't verdriet. Of/ Als ik uyt wandlen ga

Hoe hooghmoedt / booz den val / het trotse hert bekneelt /
 Beschout daer van dees Keus / die wonder sterke heldt /
 Die Godes heyz beschijnt / en tratsf dien grooten Godt /
 Die al der stouten roem en ydelheeydt bespoot.

2. Dit 's Goliath van Gath, die ruym ses ellen groot /
 Een helm en Pantzier droegh / en sich ten strijde boot /
 Wiens schinkels wel beschut / een schild droeg booz sijn bozst /
 Een zware spies / waer meed' hy Isrel tarten dozst.

3. Wel isser dan geen heldt in Sauls gantsche heyz /
 Die met my waegh den strijdt / en toon sich handt gebeer ;
 Die 't onder lingsh gebecht aenbaerd / oft d' eene zy /
 De ober winningh treft / en d' ander slaverny ?

4. Dees schimp die dagelijcks de Philisteens dee /
 Met tergen tot den strijdt / dee Saul in 't herte wee ;
 En David onderwijl hy 't Dee dreef af en aen /
 Kreegh last dat hy na 't heyz sou tot sijn broeders gaen.

5. Hy geeft sich dooz 't bebel / sijns Daders / op den tocht /
 En heeft er broot en kaes sijn broeders toe-gebrocht :
 Hy sagh Israels heyz / staen wonderlijck bedeeft /
 En greep een helden moedt / dooz een verbozgen geest.

6. De Keuse tratter booz met een vermeeten acht /
 En heeft Israels heyz bejoutwt en uyt-gelacht /
 En David dit dat hoozt / dit porchen en verwijt /
 Die boot sich booz het heyz / te treden in den strijdt.

7. Sijn broeders seer vergramt bestraffen sijn opset ;
 Maer David op beloft van Saul heeft gelet :
 Hy wozt booz hem gebzacht. Men sey / u niet bedrieght /
 Want

Want ghy niet in den krijggh / als andre / zijt gewieght :

8. Ick heb sey David, Leestu en Beer wel eer vermant/
Wanneer die 't jonge Beer / ten roof had aengerant ;
Sou ick dan d' onbesneen / en die Godts heyz bespot /
Ontfien ! wel aen / sey Saul , gaet in den naem van Godt.

9. Men gozd hem 't Harnas aen en 't zwaert op sijne zy/
Maer David ongewoon / dees harde slaverny /
Sey dat een herders kindt / niet paste sulck geweer /
Met slinger en met staf / daer wild' hy hem te keer.

10. Dijn steenen wyt de beeck / hy in sijn tassche stact.
Als Goliath dien knaep hem nad' zen sagh / hy sprack /
Wel ben ick dan een hondt / dat ghy komt met een staf
Ick zweer by Godt ! u bleefsch geraecht niet in het graf.

11. Doch David sey ghy komt met spietse / schildt en
zwaert /

Maer ick in 's Heeren Naem / dies ben ick onberbaert :
En Israel sal sien / dat niet door stercke macht /
Maer door des Heeren handt / dit wert te weegh gebracht.

12. De Reuse stelt sich schray / en David grijpt een steen /
En singert in sijn ster / dat hy daer tynmest heen :

Hy neemt Goliaths zwaert en hacht hem af den kop /
En 't Philistijnsche heyz / verschyckt / dat speeld' haes op.

13. Wie dooz 't geloobe kaupt/en oogt alleen op Godt/
Ontfiet noch trots/ noch macht/ noch aller menschen spot:
En wie op sijn beloft / des vyandts list verstoort/
Gedenck dat Godt alleen / de eere toe-behoort.

14. Want so Godt vooz u strijdt/en wil dat ghy ver tuint/
Het kindt dat wozt een man / de Reuse wozt een kint.
Het wepnigh is genoegh / het groot is al te veel /
Wanneer Godt vooz u kaupt dan hebt ghy 't beste deel.

Siet de Musijck in de Lust tot Wijsheydt,

O heerelyck juweel. Fol. 104.

Reye der Israëlitische Vrouwen,
1 Samuel 18.

Saul heeft duysent, en David tien duysent geslagen.

Stemme: *Bergamasco*, Een/ twee/ Drie/ &c.
Ofte op dese nieuwe gestelde Voys.

Wat gezwier en wat getwoel!

2. Siet hier komen sy met Deelen/
En met lieffelijck geklaugh/
Siet haer op Camboceren speelen/
Met een vriendelijck gesangh.

3. Siet de Reyen haer vermaecken/
Siet haer 't hert eens open gaen:
Hoozt dees wonderlijcke saecken/
En hoe s' op der Harpe slaen.

4. Sy verheffen hare keeltjes/
Dol gejuigh en soet gesunt/
En sy bootsen met haer beeltjes/
't Lof der Helden overlupt.

5. Saul duysent heeft ver slagen/
Maer daer is noch grooter Heldt:
David heeft den prijs gedragen/
En thien duysent neer-gevelt.

6. 't Lof/ dat him dees D'outatjens songen/
Wyt een gul en reyn gemoedt/
Saul lagh in 't hert gewzongen/
En dat stremde daer in roet.

7. En hy loerde seer door-slepen/
Hoe hy dit doch wrecken sou:

Saul kreegh sijn boose grepen/
David die verdoezef sijn rouw.

8. Als hy op der Harpen speelde/
Doen nam Saul sijnen spiet/
Daer mee 't twee-mael niet veel scheelde/
Dat hy daer sijn leven liet.

„ 9. Dus haert waerheydt dickwils tooren/
„ Olenen gunst / booz die daer vleit ;
„ Doch de waerheydt moet men hooren/
„ Waerheydt dient'er steets gesept.

Abigaïl verzoet den toorn Davids,

I Sam. 25.

Stemme: O schoone Cariclé.

Hoe dat een strengh gemoedt/
Dooz 's Vrouwen deugt seer dickwils woert versacht/
Dat stribligh en berwoet/
Alleen op straf en wraeck-lust was bedacht ;
Soo werckt nochtans der Vrouwen aert/
Dat sich de gramschap self bedaert.

2. Als David sijn gesin/
Tot Nabal sandt / om spijs / tot onderhoudt/
En liet wyt goeder Min'
Dem groeten / sprack hy schammerlijck en stout/
Hy hadt met David niet te doen/
Maer most daer mee sijn Herders boen.

3. Dies David gantsch outstelt/
Sijn knapen rust en moedicht tot den tocht/
Op dat'er stracks in 't veldt/
Al Nabals volck sou werden omgezocht:

Abigaïl die dit verstandt/
Bedachte stracks een kloecke bondt.

4. Abigaïl was schoon/
Een Vrouw met wijsheydt en met reën begaest/
Die 's mans verleyde hoon/
Dooz zedigheydt en kloeck beleydt begraeft :

Sy rust haer Ezels en gespan/
Dooz 't onderstandt van haren man.

5. Sy laed' daer vlees en broodt/
 Veel maffe Vijgen / Meel en langh-Kazijn/
 Om soo t'ontgaen den noodt/
 Daer by twee flesschen vol muschate wijn/
 Om soo getroost haer gunst te bien/
 En soo des Veldt-heers grinn t'ontblien.

6. Sy stijght van d'Ezel af/
 En biel hooz David op haer aensicht neer :
 O heldt ! verzoet u straf/
 Betoont u d'zift / en let doch op u eer/
 Mijn man soo dwaes als onbedocht/
 Heeft ons in dese ramp gebrocht.

7. Soo waer de Heere leeft/
 Die heeft belet dat ghy geen bloedt en plenght/
 Ons onschult plaetse geest/
 Op dat u ziel dees wreedtheydt niet gehenght;
 Wy brengen u tot onder standt/
 Den zegen van ons Dee en Landt.

8. Vergaest o Heer ! ons quaed/
 Godt sal u hups berrijcken en geslacht/
 Dus schenckt ons u genaed/
 U byandt hy sal geben in u macht :
 En als u Godt dees weldaedt doet/
 Bedenckt dan wederom het goedt.

9. Geloofst zy Godt den Heer/
 Sprack David , die u heden tot my sendt :
 Gezegent noch veel meer/
 Dat ick mijn handen oock niet heb geschent :
 U reden met de denghyt bereent/
 Vermurwen 't hert / hoe 't was versteent.

10. Ick neem u gaben aen/
 En spreek / soo waer de Godt Israëls leeft/
 't En waer ghy 't hadt gedaen/
 U Man en volck waer dooz het zwaert gesneest/
 Dus treckt met vrede na u man/
 Want u gesmeeck my stillen kan.

11. Siet hoe een hart gemoedt/
 Dooz 's Vrouwen denghd' en wijze zeedigheydt/
 Kan werden gantsch verfoet/

- „ Dooz goedit onthael / en dooz een kloeck belept.
 „ O! wie geniet soo byzabe Vroude/
 „ Daer zegent Godt de rechte Trouw.

Siet de Musijck-Noten in Lust tot Wijsheydt,
 Komt hier misnoegendt hert. Fol. 123.

David en Bathzeba, 2 Sam. 11.

Stemme: De May die ons de groente geeft. *Of /*
 Het vinnigh stralen van de Son. *Of /* Hansjen
 sneet het kooren, &c.

De oogen na de deughdt gestiert /
 Zijn spiegels van ons leven:
 Dooz 't oogh / waerom Godt alles ciert/
 Heeft hy 't vermaeck gegeven.

2. Eylaes! wat is 't een wanckel licht /
 Wanneer ons oogen speelen/
 Wanneer sy loncken dooz 't gesicht /
 En onse sinnen streken.

3. 't Zijn vensters in de geyle min/
 't Zijn fackels die daer byanden:
 Wanneer het beeldt daer slonckert in/
 Van boeren s' ons tot schanden.

4. Is 't wonder dat een slecht verstandt/
 Dooz 't flick'ren woardt bedrogen?
 O neen! eens Konincks herte byandt/
 Dooz 't stralen van sijn oogen.

5. Een Man / een Man na Godes hert/
 Die laet sich overwinnen/
 Die van de lust betoobert werdt/
 Dooz 't tock'len van de sinnen.

6. Hy sach de schoone Bathzeba,
 In 't silb're stroomtse baden;
 De oogen / tooztsen van sijn scha/
 Die hebben hem verraden.

7. Hy loctse tot onkupsche min/
 En schendt haer sibb're leden/

Eens anders vrouw. Verdoolde sin!

Hoe streefop tegens reden?

8. Als 't eene quaedt nu was geschiet/
Verdubbelt hy sijn sonden/
Uriam, haren man / hy liet/
Dooz in de spitse wonden.

9. De Man is doot. De Vrouwe treurt/
Hy wil het stuck verheelen;
Maer Nathan 's Koninghs herte scheurt/
En dreyght hem Godts beveelen/
10. Hy pranght hem dooz geljckenis/
Waer dooz hy wert verlagen/
Dan 't Schaepken / dat genomen is/
En hy begint te klagen.

11. Hy schreyt / o Heer! ick heb misdaen/
En uwen toozn ontsteeken:
Wilt met my niet in 't oordeel gaen/
'k Ben van mijn Godt gewecken.

12. Dooz 't oogh is Eva eerst verhoert/
Ja stercke en doock wijsen:
Betoont u lust / hoe 't oogh doock loert/
En hebt booz 't quaedt afgrijsen.

13. Uw' oogen wendt van ydelheydt/
En siert op 's Heeren wegen;
Op dat u lust noch waen verleyt/
Maer steets mooght deughde plegen.

14. Uw' oogen wendt van ydelheydt/
En siert op 's Heeren wegen;
Op dat u lust noch waen verleyt/
Maer steets mooght deughde plegen.

15. Uw' oogen wendt van ydelheydt/
En siert op 's Heeren wegen;
Op dat u lust noch waen verleyt/
Maer steets mooght deughde plegen.

16. Uw' oogen wendt van ydelheydt/
En siert op 's Heeren wegen;
Op dat u lust noch waen verleyt/
Maer steets mooght deughde plegen.

17. Uw' oogen wendt van ydelheydt/
En siert op 's Heeren wegen;
Op dat u lust noch waen verleyt/
Maer steets mooght deughde plegen.

18. Uw' oogen wendt van ydelheydt/
En siert op 's Heeren wegen;
Op dat u lust noch waen verleyt/
Maer steets mooght deughde plegen.

Pfalm 51. Kort gevolght na de laetste
overlettinge.

Stemme: Ontfermt u over my, &c.

GEnaed' o Godt! na uwe goedigheyt/
Delgh uyt mijn sond' / na u barmhertigheden/
Ep wasch my doch van d'ongerechtigheden/
En repuigh my van sonden en boosheyt:
Mijn sonde staet my altijd booz 't gesicht/
Men u alleen heb ick al 't quaedt bedreven/
Want ghy zijt Heer! rechtveerdigh in 't gericht/
An 't spreken recht / en reyn in 't bonnis geven;

Mijn moeder heeft in sonde my ontsaen/
 Ich ben in ongerechtigheydt gebooren ;
 Doch ghy hebt lust de waerheydt steeds te hooren /
 En doet in 't hert u wijsheydt my verstaen:
 Ontsondigh my niet Hsop / maeck my reyn/
 Dat ick als sneeuw / werd' witter / booz u oogen/
 Dat mijn gebeent / dooz u / verbyzselft kleyn/
 De bzeughde sal en blijdschap hooren mogen.

Dooz mijne sond' doch niet af-keerigh weest/
 En delgh doch wpt mijn' ongerechtigheden:
 Schep een reyn hert / o Godt! in mijne leden/
 En my vernieuw met uwen basten Geest:
 Verwerp my doch niet van u aengesicht/
 En wilt van my u Heyl'ge Geest niet weeren:
 A Geest der bymoet zy mijn stein en licht/
 De bzeughd' uw's heyls laet in mijn ziele keeren.

Soo sal ick dan den overtreders zijn/
 Een baech / waer dooz ick haer u wegen leere/
 Op dat sich soo de Sondaers recht bekeere:
 Van bloedt-schuldt / doch verlost en sijnbert my.
 O Godt mijns heyls! laet mijne tongh altydt/
 A recht en u gerechtheit byzlijck loben;
 Dat ick u roem verhalen magh met blijt/
 Heer open my de lippen daer-en-boven.

Nen Offerhand' hebt ghy doch Heer geen lust;
 Want anders soud' ick u die willigh geben:
 Brandt-offer walght booz u / dooz 't quaedt bedreben/
 Maer 't offer Godts dat is een stille rust;
 Ja 't is een geest gebroken en verneert;
 Want ghy sult geen ver slagen hert verachten/
 Doet Sion wel na u wil en begeert/
 Wilt Salems muur herbouwen dooz u krachten.

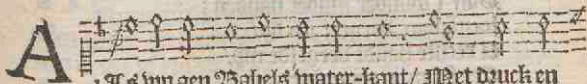
Dan suldy zijn booz d' offerhand' verheught/
 Dooz een brandt-offer der gerechtigheden/

Als wy de Darren off'ren / dooz gebeden/
Op u autær / vol Goddelijcke vzeught.

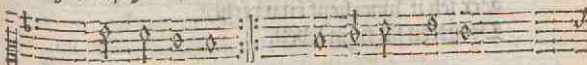
Klachte der Joden.

Navolginge van den 137 Psalm.

Stemme: Aen water vlieten Babylon. Of/Lof-sangh
van Zacharias.

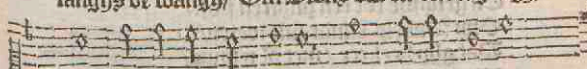
1 Als wy aen Babels' water-kant / Met dzyck en
3 Dast zweesden in een dzoebe stant / Met ons ge-

2 rouw begooten: Ons tranen dzoopen
4 loofs-gewooten /

langhs de wangh / Om Zions val en ondergangh /

Ons Harpen en ons snaren / Men Wilge-boomen

op-gehecht / Betuyghden dat wy wel te recht /

Dees straffe schuldigh wa--ren.

2. Maer in al dese dzyck en smaet /
Dees slaverij en banden /
Versochten sy niet sotte pzaet /
Gefangen van ons Landen :
Ja in ons meeste treurighedyt /
Doo secher sten sy uyt dertelheedyt.

Klaegh-gefangh der Jooden.

Op! wilt ons deuntjens singen/
 Van Zion, daer ghy dus op bouwt/
 Daer u geslacht soo veel af houdt/
 Ja wonderlijcke dingen.

3. Hoe souden wy in dit verdziet/
 En in soo vzeemde Landen/
 Den Heere singen eenigh Liedt/
 Van 't wonder sijnder handen!
 Jerusalem vergeet ich dy/
 U rechte handt bergelde my/
 Eer sal mijn tonge kleben/
 En aen 't geheimelt zijn gehecht/
 Eer ich u waerheyt en u recht/
 Vergeten sal mijn leven.

4. Jerusalem u denghdt en eer/
 De roem van onse vzeughde:
 Gedenckt aen 't Huys van Edom Heer!
 Dat trots en vol ondeughde:
 Riep / werp stracks Salems muuren of/
 En gruyfse tot een puyn en stof.
 Ghy Babels kindt sult weten/
 Dat ghy veel eer / met al u huys/
 Met al u Goddehoop gespuys/
 In d'afgrondt wordt gesmeten.

5. O dapper man! O vromer Heldt!
 Die 't loon van hare trotsen/
 Op hare kinders weer bergelt/
 Te byjs'len aen de rotzen.
 „ Heer! wilt de kinders van 't genoeft/
 „ Die in ons werden opgeboeft/
 „ Stracks aen den steen verpletten/
 „ Op dat de sond' in haer geboort/
 „ Magh in haer jonckheyt zijn gesmoort/
 „ En geene wortels setten.

't Eerste Oordeel Salomonis,
't Eerste Boeck der Koningen, 3 Capittel.

Stemme: *Si tanto gratiosa.*

Als Salomon de Koningh/
Sat in sijn throon / en Davids Scepter zwerde/
Quam in sijn Hof en wooningh.

En peder Mensch die sijne wijsheydt vierde:

En onder al / in dit gebal/

Uwee Vrouwen licht en moedigh/

Die recht versochten / en hare klachten bzochten/
Seer verwoedigh.

2. Heer Koningh met ons beyden/

Alleen in huys / sijn wy in kraem beballen:

Wilt onse pleyt doch scheidten/

En acht niet op des and'ren ydel rallen:

Dees heeft mijn Soon / en sy haer doo'n/

Weer in mijn schoot gedragen/

Dies ick de smerte / Heer Koningh in mijn herte/
U moet klagen.

3. Dees heeft haer kindt verpletet/

Door diepe slaep en haorende my roncken/

Soo heeft s' haer Soon gesettet/

In mijnen arm / en met de mijn' gaen proucken/

Ich die gewoon / was mijnen Soon/

Al hoor den dagh te zoogen/

Merck seer verlegen / geen ledkens bewegen/

Noch geen oogen.

4. De dagh ontdeekt de waerheydt/

Ich sie het aen / en bindt my seer bedrogen:

Ich wijs haer aen de klaerheydt:

Sy seyd wel stout / het is een grove logen.

Da dat de saeck / was dick en vacck/

Op redens schael gesiftet:

Soo heeft de Koningh / dees selsame vertooningh/

Recht geschiftet.

5. U langh hier / sprack hy / een Sabel/

En kloof dit kindt / dat leeft / recht in twee drelen/

En reyk een yder abel/
 Haer rechte helst / soo epndighyt dit krackeelen.
 Help Godt ! dit bloedt / woeld' in 't gemoedt/
 En keerd' het onderst' boven/
 Want 's moeders herte / met rouw was en met smerte
 Gantsch bedoben.

6. De Prinz siend' op de mijnen/
 Op 't hart gemoedt / en op 't meewarigh karmen/
 Hiep Vrouw' / houdt op van quijnen/
 En neemt u Soon / u Schaepken in u armen :
 Eens moeders trouw / die blijktt in rouw/
 Ghy sult u kindt verwerben ;
 Maer dees Wolvinne / gaet moederlijke minne/
 Gantsch afsterben.

7. Geluckigh zijn de landen/
 Waer wijs heydt schuyt in vroomme Ober-Heeren/
 Die reyn en trouw van handen/
 Soo rijck als arm oprechtelijck regeeren ;
 En daer het recht / vooz Heer en knecht/
 Dooz Weeuw' en Wees staet open/
 Daer komt Godts zegen / dooz vromigheyt verkregen/
 Sels' geloopen.

De Koninginne uyt rijck *Arabien*, van
Saba of *Scheba*, soeckt de Wijsheydt *Salomonis*,
 1 Reg. 10.

Stemme: O Diamante trouw. Of't laetste deel van 't vers
 van den 79 Psalm, De Lichamen daer naer. Of/
 De Lof-sangh Mariae.

De Koningh Solomon,
 Bromd' uyt gelijk een Son/
 In wijs heydt en in reden ;
 Soo dat dees held're strael/
 Blonck in een gulde zael/
 Dooz Landen en dooz Steden.
 2. De schrand're Koningin/
 Quam met haer Hof-gesin/
 Met kemels / speterpen/

Met gout en eel gesceent/
 Met peerlen en gebeent/
 Hem / om sijn wijsheyt / byen.

3. Sy toetste sijnen grondt/
 Dooz traetsels / en bebondt
 Daer in verborghentheden/
 De wijsheyt en haer schat/
 Als in een ringh bevat/
 Vol Konincklijche zeden.

4. Sy bracht haer kloechheyt voort/
 Hy antwoozdt woozdt op woozdt :
 Hoe deftigh sy 't woozstelde/
 Hy gaffer reden van/
 En onderwees haer dan/
 Al wat de wijsheyt melde.

5. Sy prees dat gawm verstandt/
 En 't wel geluckigh landt/
 Waer wijsheyt mach regceeren/
 Daer alles wert belept/
 Dooz reden en bescheyt/
 En hooome Ober-heeren.

6. Sy schonck hem goudt en krupdt?
 Een ober kost le buyt/
 En hy / haer weer / geschencken :
 Derwondert hoe een man/
 Soo veele wijsheyt kan/
 Met reden over-dencken.

7. Dit 's tot der Vrouwen lof/
 „ Waer dooz wy hebben stof/
 „ Om hare deught te wijzen :
 „ O Vrouwelijck gestacht !
 „ Die op de wijsheyt acht/
 „ Ghy boeght u by de wijzen.
 8. Want in der wijzen mondt/
 „ Daer schuypt een goede grondt/
 „ Daer bloeyen honingh-beecken/
 „ Daer hoozt men niet als deught/
 „ Als eerbaerheyt en vzeught/
 „ En van Godts wijsheyt sprecken.

Hooge-Liedt Salomonis, Cap. 5.

Ick slaep, maer mijn herte waeckt..

Stemme : 31 Psalm, Ick stel op u vast, &c.

- S**chouwt aen / hoe 't lichaem seyt te roncken/
 Als in een diepe droom/
 Als in een stille stroom/
 Als rene die dooz wijn beschoncken/
 Als eene die sijn leven/
 Den doot schijnt t' overgeven.
2. Ick bid u siet niet op de sinnen/
 Die wytterlijck in schijn/
 Als dootd bestorven zijn;
 Maer hoe de ziele waeckt van binnen/
 En zweeft met snelle vlercken/
 Na Godes wonder-wercken.
3. Het bleesch moet vooz den Geest doch zwichten/
 De wellust en 't vermacck;
 Want dit 's een hooger saeck;
 Maer Godt ontsteect in my sijn lichten/
 Al schijnt het hert te slupmen/
 De duysterheydt moet rupmen.
4. Al schijnt mijn hert aen 't aerdtisch te hangen/
 Dooz 't keurigh ooggh bebleckt/
 En van 't bleesch oberdeckt;
 Laet innerlijck doch zijn 't verlangen/
 In slapen en in waecken/
 Na al veel hooger saecken.
5. Na 't Hemels dat niet sal verteeren/
 En daer noch roeft noch mat/
 Kan krencken desen schat;
 Maer dat ick in de vrees des Heeren/
 Dooz sijnen Geest gedreven/
 In eeuwigheydt magh leven.

Hooge-

Hooge-Liedt *Salomonis*, Cap. 5.

Ick heb mijnen rock uyt-getogen, &c. Ick heb mijne voeten gewasschen, soude ick die wederomme besoeeten?

Stemme: Psal. 42. Als een Hert, &c.

Heb mijn leben af-gesondert
Dan dees werrelt's ydelhejdt:
Niemandt zy hier af verwondert/

Heb mijn kleeders af-geleyt/
En dien byslen rock betreen/
Dien ick certijds hadt gemeen/
Met de menschen / met de sander/
Daer ick mede was geschonden.

2. Sal ick weder 't klicet aen trecken/
En der sonden beeldenis?
Sal ick wederom herwecken/
Mijner zielen droeffenis?
Aen / mijn Geest sal hooget gaen/
En het aerdt'sche gantsch versmaen/
En in supb're water-plassen
Mijne ziel en lichaem wassen.

3. Heb mijn voeten reyn begooten/
Af-gebaeght soo blanch als snee:
Sal ick s' in den dreck weer stooten/
En outrusten mijne vree?
Sal ick soo mijn eel gemoedt/
Weer bemod'ssen met het roet/
En in snoode bypligheden/
Went len mijne supb're leden?

4. Aen / mijn voeten af-gescheyden/
Dan des werrelt's sibb'rich padt/
Sullen my tot Godt geleiden/
In sijn uytverhooren stadt:
Daer sal zijn mijn lust en vzeughdt/
Al mijn wandel en geneughdt/
Daer sal ick de vzeught aenhooren/
Dan Godt en sijn uytverhooren.

Ick ben een Roose te *Saron*.

Stemme: Van den 8 Psalm. O onse Godt, &c.

O Heerlijckhejdt des Heeren noyt volpreefen/
Dooz wien dat sich de Godtloose breefen/
Wiens mogenthejdt / al schijntse seer veracht/
Wijt overtrefst het menschelijck geslacht.

2. Ghy zijt een Roos te *Saron* seer verheben/
U reuck verquicht en houdt ons by het leven:
U schoone reuck / die onse Geest verheughdt/
Dringht dooz de ziel en baert in 't herte wreughdt.

3. Al schijndy schoon verschoben in de dalen/
Daer yder een niet spot op leyt te sinalen:
Soo haeldy doch by ulve kinders roem/
En lyckt u hooft op als een Lely bloem.

4. Siet u Dziendin berght haer in doornie struycken/
Hier moetse staen en hooz de troefse duycken:
Sy is gelijk een Roose die verduyckt/
In distels schuyt / die niemandt soeckt of pluckt.

5. Al schijnt ghy nu van buyten aen vertreden/
O Christen Mensch: ghy weet daer van de reden/
Hoe dat ghy blinckt / by al dit woefte bolck/
Gelijck de Son by eene duyf're wolck.

Alle dingh is gantsch ydel.

Prediker 1. Cap.

Stemme: Laestmael gingh ick ter Jacht.

Hoe kraelt ghy met u stem/
O Davids Soon verheben!
Dooz van *Jerusalem*/
Dooz hooger Geest gedreven/
En preekt / dat alles wat'er schijnt/
Is Ydelhejdt / die ras verdwijnt/
Daer in de mensch sich pijnt.

2.

't Is ydel / ydelhejdt/
't Is arbejt en ellende/

Hoe sich de mensch oock blept/
 Na hoe hy 't oock wil wende:
 Al wat'er schuyt in 't Sonne licht/
 En onder 's Hemels aengesicht/
 Slechts moeyt' en jammer sicht.

3.

Een yder keert en gaet/
 De winden en de bloeden/
 Het oogh wort noyt versaet/
 Noch minder de gemoeden:
 Al wat men hoor't is al geschiet/
 Wat men doet / is al verdriet/
 Het is een ydel niet/

4.

Al 't nieuwe / dat is oudt/
 Het oudt / dat is vergeten:
 Van ons / my dit vertrouwt/
 En sal men na niet weten:
 Ick ondersocht der menschen werck/
 Maet een blytigh oegemerck:
 Maer 't was een moeylich werck.

5.

Ick sprack / nu ben ick groot/
 En wijser als mijn Dad'reu:
 Waerom 't my noyt verdroot/
 Te suygen wijsheyds ad'reu:
 Ick leerde wijsheydt / dwaesheydt mee/
 'k Had verstandt en kloeckheydt ree/
 Doch kreegh maer moeyt' in stee.

6.

Nu wou't hert vrolijck zyn/
 En goeder dingen leven:
 Enlaes! die was oock pijn
 Stracks gingh my vzeughd' begeben.
 Ick dacht / o yd'le ydelheydt!
 Ydel is 't hoe dat ghy blept/
 O yd'le ydelheydt!

Lof over de wercken Godts.

Stemme: Doet u ooghjens open.

Lof / Lof / 39 den Heere/
 Die dus komt geciert/
 Die met lichte kleeeren/
 Schoon en heerlijck zwiert/
 Die des Hemels wolcken/
 Als met een tapijt bedeckt/
 En sijn heyl'ge Tolcken/
 Tot sijn winden heeft gestreckt.

2. Die des Aerdtrijcks gronden/
 Heeft soo vast gestelt/
 En de Zee gebonden/
 Die niet hooger zwelt/
 Als ghy in u palen/
 Waer doet remmen aen haer dozt/
 Datse snel moet dalen/
 Op het wiencken van u woort.

3. Die der Zonnen weilen/
 Van de bergen zwaept/
 En soo langhs stripbellen/
 Dooz de Landen draept/
 Daer de diertjes quelen/
 Als sy laben haren dozt/
 Daer de Herders speelen/
 Droljck wylt een byje bozt.

4. Daer het Landt vol vruchten/
 En het grasjen wast:
 Daer elck met genuechten/
 Op het kooren past/
 Daer de Wijn en Oly/
 Die des menschen geest verheughdt/
 Daer het krupdt en Foly/
 Cierigh zijn der velden vrueghdt.

5. Daer de vogels broeden/
 Daer de Keygers zijn/
 Daer de * Gemisen hoeden/
 En het bet Konijn;

* Steen-bocken.

Daer des Heeren lampen/
 Nu weer op / dan onder gaen/
 Daer de Leeuwen kampen/
 Zijnde met den roof gela'en/
 6 Die het jaer doet kroone/
 Met genaed' en goedt/
 Dat soo overschoone/
 Bronckt in oberbloedt:
 Daer de kudden zwieren/
 En de Schaepkens bet en mals/
 In de weelde tieren/
 Hebbende genoegh van als.
 „ 7. Heere Godt u wercken/
 „ Die zijn wonderbaer:
 „ Mensch wilt hier op merken/
 „ Neemt sijn zegen waer;
 „ Want sijn eer sal groeyen/
 „ Nu en in der eeuwigheydt:
 „ Wilt in deughde bloeyen/
 „ En Godts Lof alsints verbreydt.

Elias van den Raven gespijst, 1 Reg. 17.

En't Weeuwten van Zarphath.

Stemme: Sal ick noch langh in heete tranen.

DE diere tijdt baert heel ellenden/
 Als Godt ons niet sijn roe verschijnt;
 't Zp waer wy 't heeren of ooch twenden/
 De mensch van rouw en droefheyt quijnt/
 Als Godes handt / geen onderstandt/
 Doet aen het Landt / of stozt sijn zegen uyt/
 Maer in sijn toorn de Aerd' en Hemel sluyt.
 2. Elias wierd' van Godt geheeten/
 Om soo t'ontgaen dees harde noodt/
 Dat hy aen 't beechjen Krit geseten/
 Sich bergen soude booz den doodt:
 Dit Christallijn / sou sijn de wijn/
 De Rieden mee / die souden hem de spijs/
 Versorgen door een wonderbare wijs.
 3. Dees Dreesjes quamen vzoegh en spade/

En offerden haer lieve vrucht/
 Daer sich Elias mee versade/
 Tot hy weerom most op ter vlucht ;
 Doch Godt wees hem / door sijne stem/
 Dat hy van daer / na Zaphath soude gaen/
 En spreecken daer een treurigh weentwtjen aen.

4. Hy sagh haer hout van d'aerd' op-lesen/
 Hy riep haer toe / ey laest mijn doost !
 En brenghet wat broodts ; maer sy uyt vreesen/
 Sprack rondt / ick heb noch broodt noch hoost/
 Alleen wat meel / dat is mijn deel/
 Tot onderhoudt / en Oly in mijn kruyck/
 Dat ick op 't laest' vooz my en 't kindt gebruyck.

5. Werpt sozgh ter zy / vertrouwt den Heere/
 Wacht eerst vooz my een kleyn geback/
 Het meel in 't Cad / sal Godt vermeeren/
 En stillen soo u lastigh pack.

U Oly sal / in maet of tal/
 Niet minderen / tot Godt de Heer / die leeft/
 Dan alle dese ramp een uitkomst geeft.

6. De eene sozgh was niet genesen/
 Of d'ander rouw volghd' op de straf:
 Man Godt ! most ghy de oorzaeck wesen/
 Waer door mijn Soon geraecht in 't graf:
 Moet dan mijn sond' / en de wond' /
 My prangen 't hert dat ick mijn Soon verlies/
 Wat sal 't dan zijn? den doot ick liever kies.

7. Hy nam haer Soon en heeft geboogen/
 Sijn lichaem over 't kindelijn:
 En badt tot driemael vooz Godts oogen ;
 Dat 's knaepjes ziel doch weer verschijn:
 Godt heeft verhoozt / sijn klachtigh woozdt/
 Het ziltje loock / gelijk een roode kroos/
 Die frisch van dauw ontluyckt haer schoon gebloos.

8. Soo kan Godt brenghd' / vooz droefshendt senden/
 „ Wanneer men schoon geen hulpe siet:
 „ De rampen kan hy elders wenden/
 „ En schencken heyl ons vooz verbziet:
 „ Hy kan de sijn' / uyt noodt en pijn/

„ Na uyt den doodt / verlossen dooz sijn kracht/
 „ Gelijck hy hier aen 't weelotjen heeft volbracht.

De wensch van Agur, *Proverb. 30.*

Stemme: O heyligh saligh Bethlehem.

- A** Leer ick sterf / soo bid ick Heer!
 Laet doch mijn wensch u ooz genaecken/
 Twee dingen zijn 't die ick begeer/
 Laet my daer van de vruchten smaecten/
 2. Afgodery noch leugentael/
 Laet Heer! mijn ziele niet besmetten/
 Op dat ick van u woordt niet dwael/
 Noch uwe waerheydt magh verpletten.
 3. Noch rijkdom / waer uyt hooghmoedt rijst/
 Noch armoe tot ondenghdigh leben:
 Dooz beyde / Heer! is 't dat my yst/
 Dus wiltse my op d'aerd' niet geben.
 4. Verleen my mijn bescheyden maet/
 Mijn spijs en noodrust tot behoebe/
 En dat ick my vernoegen laet/
 Noch in het werrelt's niet bedzoebe.
 5. Of anders soo ick wierde trots/
 Dan soud' ick u / o Heer! niet kennen/
 Want overbloedt den mensch maect spots/
 En wil sich aen geen tucht gewennen.
 6. De armoe doolt van 't rechte spooz/
 En geeft sich / dooz gebreck / tot sonden/
 Tot diebery / en leent het ooz/
 Tot schelmery en snoode vonden.
 7. Geef daerom / Heer! dat ick vernoegh/
 En niet spreek' tozts / wie is de Heere?
 Noch my dooz d'armoe niet verboegh/
 Tot quaedt geselschap en oneere.
 8. O wie sich dan gerust en stil/
 „ In beydts kan eben matigh boegen/
 „ 't Zy rijk of arm / soo't Godt dan wil/
 „ Die sal sich altydt wel vernoegen.

Siet de Musijck in Lust tot Wijsheyt, O Geestelycke

Hemels-Stadt, Fol. 246.

Jobs volstandigheydt, Job 1. Cap.

Stemme: O Karsnacht schoonder als de dagen.

W At heeft een byome ziel te lij-

den: Hoe moet het eelste hert dich strij - den/
 En kla - gen ober sijn geslacht: Heest Godt den
 Mensch met staet gezegent/ Sijn vee en haef met
 dants bere gent / Sijn kinders volgen
 slemp en pracht.

2. Dit sagh de byome Job hoer cogen/
 Die Gode bzeest na sijn vermogen/
 Die slecht en recht was van gemoedt/
 Rechtbaerdigh/ en van 't quaedt afgrijsen/
 Waer van hem yder een most prijsen/
 Doch seer verrijckt van vee en goedt.

3. Hy hadt wel seken dupsent Schapen/
 Deel Vins-gesindts en dienstb're Kinanen/
 Die dupsent kemels en noch 't Dee/
 Van Ossen en van Ezellinnen: *
 Hoe kost men meerder zegen winnen/
 Omshaduwet met de soete bze:

4. Sijn kinders daeghlijcks in bancketten/
 Op haer vermaeck en wellust letten ;
 Maer Job ontstach een offer-byer/
 En docht / sy mochten sich verloopē/
 By Godt daer is genade open/
 Dooz al dit weelderigh getier.

5. De Satan / met Godts volck getreden/
 Dooz Godt / die vzaeghd' hem na de reden/
 Of hy niet hadt op Job gelet ?
 Hy is de beste van den lande / Godt antwoordt.
 En vzeest my met hert en verstande/
 Ja doock een vzaer van mijn wet.

6. Och sprack de Satan / dat 's geen wonder/
 Ohy zegent hem dus in 't besonder/
 Met overbloedt en groote macht/
 Maer tast hem aen / hy sal u vloecken :
 d' Arabers bielen uyt haer hoecken/
 En hebben Jobs volck ont-gebracht.

7. d' Een bood' op d' ander / quam gerommen/
 En sprack / wat isser quaedt gesponnen ?
 De bliuem schaterd' uyt de lucht/
 En heeft u Herders en u Schapen/
 Tot stof bergruyft / en ick / d' wapen !
 Kom hier alleen / en ben 't ontblucht.

8. Terwijl noch dees den ramp hertelde/
 Quam d' ander / en sprack / uyt den velde
 Zijn al u kernels wegh geboert/
 U knechten / dooz Chaldeen / geslagen/
 Ick kom alleen de boodtschap dzagen :
 Noch bleef dees Man / als onberoert.

9. Stracks volghd' een ander Bood daer neben/
 En sprack / u kinders zijn gebleben/
 Terwijl sy waren in 't bancket/
 Dooz storm en blam zijn sy bedorven/
 En schielijck op die plaets gestorven.
 Ick ren te post. Dus hier op let.

10. Doe scheurde Job sijn hoofdt en kleeden/
 En viel ter aerden / niet gebeden/
 En sprack : Naecht quam ick eerst in 't licht/
 Mijn moeder bracht my naecht in 't leven/
 Naecht word' ick 't aerdtrijck weer gegeven/
 Ick sta booz' s' Heeren aengesicht.

11. Is niet mijn Haef van Godt gekomen ?
 Wie anders heeft die weer genomen ?
 De naem des Heeren zy geloost :
 In allen heeft Job niet gesondicht.
 „ O wel hem ! die Godts lof verkondicht/
 „ 't Zy wat hem Godt sendt ouer 't hooft.

* Job hadde 7000 Schapen , 3000 Kemelen , 500 Jock-
 Ossen , 500 Ezelinnen , ende veel gefindt , drie Soonen
 en seven Dochteren.

Jonas Vlucht.

Stemme : 116 Psalm , Ick heb den Heer lief, &c.

Jonas I.

Op / Jonas op / en strack's na Niniyé ;
 Want hare sond' klimt dooz de bochte wolcken/
 En stinckt booz my / een schand-bleck booz de wolcken/
 Dolboert u last en maectt u strack's geree.

2. Hy weeck na Jopp' en gaf sich in een schip/
 Help Godt ! wat gaen hier grouwelijke golven :
 Elck kreet van anghst / als in een Zee bedolven/
 Men pompt en roeyt / dooz varningh en dooz kilip.

3. Elck riep sijn Godt. De ballast ober boozt ;
 Maer geen gesmeeck de baren kost bewegen/
 Een yder woeld' en kreet en was verlegen/
 Maer Jonas roucht' / al of hy was gesmoozt.

4. De Schipper riep / wel ! is 't nu slapens tijdt !
 Wy kampen vast met de doodt en met het leven/
 Wenbidt u Godt / of die ons hulp wou geben :
 't Lot d' ander kreet / dat scheyd' ons desen strijdt.

5. Dat stomme lot / treft Jonas op het hoofst :
 Wel bragen sy / wat volck of wat geslachte ?
 Wie zy dy doch ? Een Flood / die Godt Almachtigh / Jonas,
 Van herten brees / die ben ick / my geloofst.

6. De schrick beknelst de herten van matroos/
 Wanneer hy sprack / hy ware Godt ontbloden :
 Werpt my in Zee / en scaet niet als de bloden/
 Want die sal stracks getemt zijn / booz een poos.

7. De noodt bzeecht wet. De storm raest eben seer/
 En Jonas wordt geworpen in de baren :
 Sy smeecten Godt / die als bestorven waren/
 Dat deses doodt haer strecken mocht tot leer.

8. Gelijk een Henghst in sijnen ren' gestut/
 Bedaert sich Zee / en 't wellen van de winden :
 Godt sendt een Wiscb of die hem sou verflinden/
 Maer hy bestiert / dit werck tot Jonas nut.

9. Hier zwoef de Man / dooz Zee / vol anghst en smert/
 Doch in 't gedrocht beweent hy sijne sonden/
 Hy smeectt en kermt / als eene die gebonden/
 In 's Hellen kaeck / benauwt / ge'aluystert wert.

10. Wie Godt ontblucht die wordt sijn handt ge'waer /
 „ En hy geboekt de roede van sijn tooren ;
 „ Doch hy laet noyt den Sondaer gantsch verlooren/
 „ Maer toont sijn gunst / in noodt en in gebaer.

Gebedt *Jona* in den Walvisch.

Stemme: Lof-sangh Simeonis. Of/ Maria. Of/ Het was
een Jonger Heldt. Of/ O Diamanten trouw.

In angst en bitt're smert/
Bedwelmt in ziel en hert/
Doen sineecht' ick Godt den Heere;
Ja uyt der Hellen grondt/
Ick stracks verlichtingh bondt/
Da 't booschzift van sijn leere.

2. Ghy wierpt my in de Zee/
Van d'een tot d'ander ree/
Omlegert van de golven:
Ick sprack / nu sie ick Heer/
U aengesicht niet meer/
Maer blijf hier gantsch bedolven.

3. Sal ick opt weer bespien/
En utwen Tempel sien?
Om dat u water-baren/
Ja d'afgrondt self mijn hoofdt/
Derwerden / dat verdoost/
Swozschzicklijck in gebaren.

4. Tot aen der rotsen grondt/
Ick my omcingelt bondt/
Met mos en wier omgooten:
Eplaes! wat droebigh wee/
Ja 't aerdtreijck had my mee/
Met grendels afgeslooten.

5. Maer uyt al dese noodt/
En midden uyt den doodt/
Hebt ghy my Heer! getogen;
Want wyl mijn ziel ver smacht/
En ick / Heer / op u dacht/
Doen toondy u vermogen.

6. 't Gebedt uyt repner toon/
 Kilom stracks booz uwen thzoon/
 En ghy toond' u genade ;
 Maer die in pdelheen/
 Haer tijdt en lust besteen/
 Die heeren sich ten quade.

7. Doch ick wil 't offer-byer/
 Ontsteecken dooz mijn lier/
 Den Lof-sangh mijner snaren/
 En doen gelosten standt/
 Want heyl daelt van u handt/
 Die my wel sal bewaren.

B O E T E

Van

N I N I V É.

Stemme: 129 Psalm, Van der Jeught aen, &c.

Wel wat is dit? komt Jonas weer te landt?
 Wel moet een visch op Godts beheelen passen?
 Wel moet dit beest hem spoutwen weer aen strandt?
 En zwerben om dooz lisch en water-plassen?

2. Hoodt let op 't kruys. Hy gaet dooz Godes last/
 Na Ninivé en dreyght haer sijnen tooren/
 En dat dees stadt is aen Godts roede vast/
 Als die seer kozts tot pupn en asch sou smooren.

3. Help Godt! wat wee en ober naer gekrijt/
 Dooz-dringht de locht van al dit bange karmen/
 De Hemel schier van al dit suchten splijt/
 De moeder weent / eplacp en och armen!

4. De Koningh self sijn purper en sijn staf/
 Ter zijden stelt / en weygert elck sijn ooren/

Hy sit in d' asch in kanifas en kaf/
Hy smeect en bidt en siddert vooz Godts tooren.

5. Het strenghe gebodt des Konincks elck beknelte/
Dat Mensch en Dee sich most van noedruft spreken:
Dit scherpe zwaerd den stoutsten neder-velt/
Daer was geen stem als jammer ende weenen.

6. Hy stampt' elck in / dooz vasten en gebeen/
Dat Godes straf was dooz berouw te bzercken:
Dat yders hert vol Goddelijcke re'en/
Most om gena / met ernst en yber smeecken.

7. Ontsluyt daerom Heer u barmhertigheyt/
Omschijnt ons met den glants van u genade:
Ghy hoort hoe 't Dee loeyt / en de Mensche schreyt/
Hoe dat sich elck kan in sijn tranen baden.

8. Ons kinderkens / u armie schaepjes siet/
Wat banghe gesteen barsi uyt haer bleecke lippen:
Sy geeuwen vast en jam'ren in 't verdriet/
Doo ghy niet helpt / wie kan 't gebaer ontslippen:

9. Siet aen ons smert / siet aen ons zwack geloof/
Bergeef ons Heer der missedaden sonden/
Dat kranche riedt / noch 't glimmend' wieckjen doof/
Maer laet gena en zegen sijn bevonden.

10. De Heere die dit zwack geloof sach aen/
Ontflood den schat en volheyt der genade/
En bzack sijn roe. „ O Sondaer belaeen!
„ Godt sal u zwack geloof doek niet versnade.

Leest de Historie van *Jonas* in mijnen Straf-prediker.
Oock het Liedeken, *Wildy nu de Jonas weten*,
waerom dat de Werrelt raest, soeckt in
Bellerophon, Fol. 76.

IONAS

Beklagh van *Jonas* over't onder-
gaen van *Ninivé*.

Stemme: 100. Psal. Ghy Volckeren, &c. Of/Christe
ghy die zijt dagh en licht. Of/ Onse Vader in Hemel,
rijck, drie versen voor twee gesongen.

N U sit ick hier en kijck vast toe/
En ben schier van dit wachten moe:
Waer toe dient Heer dat ghy bertreckt?
Het schijnt ghy met mijn preecken geckt.

2. Ick kend' u goedtheydt en u trouw/
En dat u 't quaedt haest rouwen sou.
De dootd is my nu geen berdziet/
En daerom acht ick 't leven niet.

3. Wel Jona! sprack Godt / zy dy gram:
Stracks hy sijn wegh ten Gosten nam/
Daer hy sich berghd' in eene tent/
Tot hy de Stadt sou sien geschendt.

4. De Heere schiep een breede tack/
Die hem beschaduwde' onder 't dack/
Soo dat hy scheen hier dooz berhenght/
En schept' in 't hert een nieuwe bzeughdt.

5. De bzeughd' enlaes! nam ras een endt/
En woym had desen boom geschent/
De Sonne met haer heet geslick/
Die pzanghd' hem pder oogenblick.

6. Hier was 't al weder in den windt/
En sey / wat ben ick menschen kindt:
Het sterben my doch booz gewis/
Deel soeter als dit leven is.

7. Hy gingh vast in sijn gramschap boozt/
Dies Godt hem straste / dooz sijn woort:

En sep / hy hadt aen dese plant /
Gescecken noyt vermoeyde handt.

8. Ick toon u slechts hoe d'ydle lust /
Al schijntse schoon stracks wozyt geblust ;
En hoe dees plant' / die u verheught /
Dus teer is in haer meeste bzeughdt.

9. Pat oock des menschen leven bzoos /
Is als een schoon' ontloocken kroos /
Wiens bladers zijn ter sondt verlept /
Wanneer men slechts dat kroosjen rept.

10. Dat wellust / hoe schoon datse schijnt /
See ras als dese plant verdwijnt :
Dat oock de pracht en hooge staet /
Veel rasser als een bloem vergaet.

11. Ja dat oock self u aerdt'sche Gut /
Al staetse frisch haest krijght een dut /
En dat de mensch sijn eel gemoedt /
Moet cieren met een beter goedt.

12. Sou ick dan die dit jam'ren hoor /
Niet lust'ren met eens Vaders oor ;
Ick die den mensche stroel en smeect /
En steets hem mijn genade pzeect ?

13. Op dat hy van de snoode baen /
Sou op mijn heyl'ge paden gaen /
En vallen niet een droef gemoedt
Der slagen sijnen Godt te boet ;

14. Sou ick dees treffelijke stadt /
Tot puyn en asche maecken plat ;
En duysenden soo mensch als bee
Verdelgen / en haer kinders mee ;

15. O neen / eens Vaders herte bzeect /
Als 't kindt hem om genade smeect :
„ Dies wil ick oock seer goedertier /
„ Mijn geessel werpen in het byer,

Daniel, uyt haet en nijdt, in den kuyl der
Leeuwen geworpen, *Daniel 6. Cap.*

Stemme: 6. Psalm, Wilt my niet straffen, &c.

Of/ Schoon lief wilt my troost geven.

Of/ Het Maentjen schijnt soo helder.

Schoon Daniel verheben/
Was uyt een edel leven/
En tot een Dozst geset/
Soo kost men niet gedogen/
Dat hy hoor Godes oogen/
Betrachte 's Heeren wet.

2. Men stoocht op 's Koninghs ooren/ Die een bebel gaf vooren/ Op strenge ongena: Dat wie niet sijn gebede/ * Alleen den Koningh dede/ Derbiel in 's leven scha.	* Men moest 30 dagen den Koningh alleen aen- bidden.
---	--

3. Godts waerheydt wou niet schancken;
Maer Daniel bleef Godt dancken/
En acht geens menschen bondt:
Hy past op geen bebeelen/
Om soo Godts eer te steelen/
Als zijnd' op Godt gegrondt.

4. Hier was nu stof gebooren;
Dies wierp men hem vol tooren/
Stracks in der Leeuwen kuyl:
Godts Engel hem bewaerde/
Die sijnen dienaer spaerde/
En bezpeld' haren muyl.

5. De Koningh nu verlegen/
Kost spijs noch slaep bewegen/
Want 't hert was heel ontstelt;
Dies gingh hy 's morgens heenen/

DA NIE L

Om Daniel te betweenen ;
Maer dees / stont als een Heldt.

6. Heeft Godt u willen sparen? Koningh Darius.
Godt gunt u veele jaren / Daniel,
Heer Koningh / en veel vree :
Gods Engel kost de haecken
Der Leeuwen / lieflijck maecken/
En als een Lam gedwee.

7. Godt keurt booz goedt mijn leven.
Ik heb Koningh niet bedreben/
Dat booz u strafbaer zy:
Stracks wierd' hy uyt-getoogen/
En frisch booz yders oogen ;
Dies was de Koningh blij.

8. De grabers deser kuyple/
Wierpm' in der Leeuwen muyple/
Met wijben en gesin/
Die deerlijck stracks versonden/
Het snoode loon bevonden/
Dan 't schandelijck gewin.

9. Doen liet de Koningh weten/
Aen sijne Rijcks geseten/
Dat yder nu beoertaen/
Sou Daniels Godt eeren/
Als Koningh aller Heeren/
Wiens Rijck sou esuwigh staen.

Leeringe van Tobias aen sijnen Soone.

Tob. 4. Cap.

Stemme : Tobias tot sterven genegen.

Tobias siend' op Godes zegen/
Begost sijn doadt nu t'overwegen.

Dies

Dies hy / gantsch byz //
Om sulchs te toone / riep sijnen soone.

2. Mijn kindt / send' hy / wanneer ick ster'e /
Soo laet mijn lichaem 't aerdtijck erbe :
In noodt / hoe groot /
Wilt niet verneeren / u moeder eeren.

3. Bedroeftse noyt in uwe dagen /
Want sy heeft smert om u gedzagen ;
En doet / haer goedt /
Wilt haer beminnen / niet hert en slimen.

4. Wanneerse is van hier gescheiden /
Wilt neffens my haer graf bereyden ;
En houdt / vertrouwt /
In bzeughd' of nooden / al Godts geboden.

5. Wacht u booz sonden en gebreeken /
En wandelt recht / mijdt snoode treecken ;
Dan sal 't / hoe 't balt /
Sich altijd voegen / na u genoegten.

6. Wilt altijd milde aelmoes plegen /
Is 't weynigh / 't is aen 't hert gelegen /
Is 't beel / 't is eel /
En hebt niet armen altijd ontfarmen.

7. Wacht u van hoerery / wilt trouwe /
En neemt uyt uwe stam een Vrouwte :
Mijn kindt / bemint /
De stem' uw's moeders / en eert u broeders.

8. Weest p'achtigh stout / noch op-geblasen ;
Want hobaerdye past den dwasen :
Wilt Soon / het loon /
Die booz u w'achten / niet doen vernachten.

9. Let op u self en al u wercken /
En wilt op uwen gangangh mercken ;

Veracht / 't geslacht/
Der ober-stouten / en d'oncken bouten.

10. Wilt bygodt den hong'rigen verstrecken/
En naechten met u kleeders decken ;
't Bedroogh / noyt oogh
Die aelmoes pleeghde / en 't hert beweeghde.

11. Looft Godt en bid dat al u loegen
Steets tot den goeden zijn geneegen/
Goe raedt / bestaet ;
Dus wilt mijn reden / in 't herte smeden.

Navolginge van 't Gebedt *Manassis*, Ko-
ningh in Juda, als hy te Babel sat gevangen.

Stemme : *Mijn Harp bekleedt met rouwe, &c.*

Godt Abrahams, Godt der Dad'ren/
Onse toeberlaet/
Die upt ulve bo.heydts ad'ren/
Alles schiep in maet/
Die den Hemel en het aerdtrijck/
En de rupne Zee/
Tot eer van u naem/ soo schricklijck
Dast bezeeg'len der.

2. Wder moet u macht wel byeesen/
Want u toorn is zwaer :
Onverdzaeghlijck is u wesen/
Dooz u stout sondaer :
Maer Heer ! u barmhertigheden/
Strecken breedt en wijt ;
Ja van eeuw' tot eeuwigheden/
Ghy barmhertigh zijt.

3. Oock langhmoedigh en genadigh/
En die noo' kastydt/

Zijt ghy Godt / en oock weldadigh/
 Die sijn sond' belijdt:
 Dy gaen 't sandt aen Zee te boben/
 En van pijn gebuckt/
 En in kluysters gantsch verschoben/
 Ben ick slaefs gedzucht.

4. Ick heb uwen toorn ontstrecken/
 En veel quaets verweckt:
 Heer wilt doch u granschap bzecken/
 En my troost verstrekt.
 'k Wil de knien mijns herten buggen/
 Heer ick heb misdaen!
 Ick wil u mijn sond' betuygen/
 Want ick ben belaeen.

5. Heere Godt zijt my genadigh/
 My genadigh zijt/
 Ick bely en biecht misdadigh/
 Mijner sonden strijdt.
 Heer ick sal in tranen baden/
 En met rouw en boet/
 Lijf en ziel in u versaden/
 Ach! u straf versoet.

6. Dan sal ick met mondt en herte/
 Prijfen uwen Lof/
 Dat ghy my uyt ramp en sinerte/
 Geeft te roemen stof:
 'k Sal u dan mijn leven prijfen/
 Doo? u goedighejdt:
 's Hemels heyr sal 't lof bewijfen/
 In der eeuwighejdt.

De drie Kamerlingen des Konings Darii,
 versierden dese drie vragen, om in sijne gunste te ge-
 raecken, wie van dryen de sterckste was, de Wijn, de
 Koningh of de Vrouwen? maer de Waerheydt
 hiel de overhandt: Waer door de laetste des Konings
 gunste verwierf, 3 Esdræ 3. en 4 Capit.

Kan gesongen werden: *Nets moet ick u Laura vragen.*

De eerste sprack van den Wijn.

W In wat hebby groote krachten/
 Over die u niet wil achten/
 Ghy berooft dat eel verstandt/
 Ghy maect koningen tot slaven/
 Dye / Rijcken / Vorsten / Graven/
 Datse bliegen van u handt.

2. Ghy maect sozgelooos en luchtigh/
 Dat een pder dwaes en kluchtigh/
 Niet eens aen sijn plicht gedenckt :
 Watse doen dat wanens' eerlijck/
 Daer 't nochtans is valsch en deerlijck/
 Als ghy volle kroesen schenckt.

3. Liefd' en vziendtschap woardt vergeten/
 Zoederlijcke trouw versnieten ;
 Ja als sy in dolhepdt raest/
 Creckt sy 't zwaerdt uyt om vernielen/
 Om te moorden d' arme zielen/
 En maect pder mensch verbaest.

4. Als men dan dus gantsch bekroosen/
 Dol en dol sich gaet berpooosen/
 En van slaep is oberrast/
 Weet men niet van sijn bedrijben/
 En dus schent men ziel en lijben/
 Als men is van wijn vermast.

De tweede sprack van den *Koningh*.

Stemme: Yets moet ick u Laura vragen.

ZIn dit niet wel groote Heeren/
Die daer Landt en Zee regeeren/
En bestieren 't ober al?
Swacnt de Koningh slecht sijn scepter/
Dozt noch Onderdaen sich repter/
Of hun naecht een droeve val.

2. Wil de Koningh op ten strijde/
Moet een yder dit niet lijde/
Moet hy niet meed' op den tocht?
Wil hy toorens / bergen / slechten/
Wil hy blaeck'ren / moozden / bechten/
Wozt sijn werck niet stracks volbrocht?

3. Wint men 't roof / 't is booz den Heere/
Schot en lot is sijn vermeerren:
Sept hy moort / sew moort men bast/
Sept hy slaet / verjaecht / best onder/
Sept hy houdt / en plant; 't is wonder/
Hoe elck op sijn woozden past.

4. Hy gaet bzeeten / swipen / zwelgen/
Slapen / roncken. Wie wilt belgen?
Sijn Crauwanten staen daer om:
Niemandt derst'er kicken / reppen/
Noch eens haren asem scheppen.
Dit is 't machtigh Koninghdom.

De derde sprack van de *Vrouwen* en van
de *Waerheyt*.

Stemme: Yets moet ick u Laura vragen.

NAet de wijn / noch de Koningh /
Wzalt in sijn gewelfde wooningh;
Maer de vrouwen hebben kracht:
Komt niet yder van de Drouwen /
Die de Kroon of Landen boutwen?
Elck wozt van haer hoortgebracht.

2. Sy weeft yder een de kleeden/
Om te decken hare leden:
Sy geeft yder mensch sijn eer:
Sonder haer magh niemant leven.
Vroulotjes moet men d' eere geben /
Sy zijn aller mannen Heer.

3. Siet men goudt of silv're schijben /
Peerlen / schatten / laet men d'zjben;
Siet men slechts een schoone Vrouw/
Stracks bergaep men sich aen 't wesen/
Hier door wordt de Vrouw gepresen/
Schoon sy menigh brengh in rouw.

4. Vader / Moeder / Landt en Habe/
Laet men baren / en als slaven/
Eijt men niet haer op de been;
Ja men waeght sijn lijf en leven:
Is de Vrouw dan niet verheben/
Dat sy heerscht oock boven reen?

5. 't Swaerdt dat gozdt men op sijn zijde/
Om te moorden / steelen / strijden/
En men zweeft op Zee en Landt/
En met buyt en roof geladen/
Kan sy in de rooskens baden/
Ja brengh menigh om 't verstandt.

6. 'k Sagh * Apame by den Koningh/ *Een van
Sittend' in sijn troon en wooningh/ des Ko-
Dien sy nam de kroon van 't hooft/ ninghs
Sloegh hem noch aen sijne wange/ By-wij-
Kreeck sy suur / soo was hy bange; ven.
Dus was hy van bzejn berooft.

7. Wachte sy / soo was hy blijde/
Pruylde sy / hy smeectt' en vryde/
Tot hy weer haer vziendtschay wan:
Dus kan Vrouwe kracht de Kroonen/
Hoe ontsachlijck / vleyen / hoonen/
Heerschen ober wijn en man.

Dit uytgesproken hebbende, en de Koningh en Vorsten malkanderen aen-siende, sprack hy voorts van de kracht der Waerheydt.

Stemme: *Si tanto gratiosa* Of / O schoonste Personagie.

Hoe heerlijk is de Aerde/
 Hoe hoogh de Hemel en haer silb're Sterren?
 Ey van wat grooter waerde/
 Der Sonnen looy die dagelijks van verre/
 Dooz 's Hemels tent / de Locht dooz-rent/
 En schiet sijn gulde stralen!
 Wie sal dees wercken / o groote Godt niet mercken/
 En verhalen?

2. O waerheydt! Hemels waerheydt!
 Ghy zwoeft in giants verr' boben alle dingen/
 De Aerde roemt u klaerheydt/
 De Hemel looft en prijst u sonderlingen:
 Een yder beeft / ja wat'er leeft/
 Moet uwe roem bertolcken/
 Ghy richt in vreden / en schift na recht en reden/
 Alle volcken.

3. De Koningh / Wijn en Vrouwen/
 Doen onrecht / en daer sullens' oock in sterben:
 Geen mensch mach haer betrouwen/
 Sy sullen in haer onrecht heel berderben:
 De waerheydt blijft / die vast beklijft/
 Van eeuw tot eeuwigheden.
 Want sy sal bloeyen / en steets in boozspoet groeyen/
 Hier beneden.

4. Sy past op arm noch rijcken/
 Dzaeght gunst noch zy / hoe machtigh of verschoben/
 Sy wil booz niemandt wijcken:
 Waer oordeel is van kracht en drijft steets boben/
 In heerlijkheydt / in eeuwigheydt/
 Geweldig van vermogen;

Want uyt haer lippen / komt geene valscheydt glippen/
 Noch geen logen.

5. Hof 3^e den Godt der waerheydt/
 Kiep yder een / u glants moet stadigh schijnen,
 O hoogh verheben klaerheydt!
 U Heerlijckheyt / u Rijck sal noyt verdwijnen;
 In utoe deughdt / elck mensch verheughdt:
 Groot! groot! groot is de waerheydt/
 Die met haer schichten / sal boven al uyt-lichten/
 Doo? haer klaerheydt.

Machabeorum 6. Cap.

Wreetheydt *Antiochi* over de Joden.

Stemme: Wat baet der nijders arge list.

Antiochus de wree Tyran/
 Die dooz sijn bloedige geboden/
 De stadt Jerusalem verwan/
 En martelde de arme Joden/
 Om Godes wetten af te staen/
 En d'Heydensche weer aen te gaen.
 2. Hy roofde Tempel en 't cieraet/
 Ontwijd' haer Feest en Heyligheden/
 Met brassen / ontucht / overdaet/
 Heeft hy haer Godts-dienst gantsch bertreden:
 Ontstack verboden Offer-byer/
 Met Goddeloos en buyl getier.

3. Wie Baccho niet van eyloofs blaen/
 Een kranstijn wou ter eeren dragen/
 Noch sijn geloof niet af wou gaen/
 Most dulden dootd en wreede plagen.
 Twee Sonen vast aen 's Maeders speen/
 Verplet men van de muuren heen.

4. Doch Eleazar wel bedaecht/
 Een Priester schoon en seer eerwaerdigh/
 Die wierd' onck dooz geweldt geplaecht/
 Doch droegh sich mannelijck en vaerdigh:

Hy sprack / dat doodt noch strengh geset/
 Hem scheidt sou van Godes wet.

5. Mijn euderdom noch grijsse hooft/
 Dat dult geen hynch' lery noch vzeese/
 Deel liever my het leven rooft/
 Ser ick daer van soud' oozsaeck wesen;
 Schoon ick ontweeck dees aerdt'sche schandt/
 Al waer ick ben is Godes handt.

6. Dies wil ick / als een witte Swaen/
 Mijn lijf ten offer vvoljich geben:
 O Jeughdt! laet dit u zijn een baen/
 Een spoore tot veel beter leven;
 Op dat ghy in Godts wet gegrondt/
 Volstandigh blijft met ziel en mondt.

7. Wanneer hy nu ter slacht-banck gingh/
 En siende Veul en doodt voorz oogen:
 (Wat is 't geloof een wonder dingh!)
 Riep hy / O Godt! van groot vermogen/
 Wild' ick u wet en woordt versmaen/
 Ich waer dees doodt seer licht ontgaen:

8. Maer / na de ziel / dees straf is soet/
 En wat ick om sijn woordt moet lijden:
 Ich ben getroost en wel gemoedt/
 Ich sal my in mijn Godt verbljiden:
 En dus betuyghd' hy / in sijn noodt/
 Dat Godt sijn troost was in den doodt.

2 Machabeorum 7. Cap.

Van de seven Broeders die voor hares
 Moeders oogen wierden gedoodt.

Stemme: Wat baet der Nijders arge list.

Hoe kan dat teere Moeders hert/
 Dees jammer en dees pijn gedogen/
 Dat sy den doodt en nare smert/
 Van seven Soonen siet voorz oogen!

Die sy noch in den doodt versterckt.

Siet wat een vast geloof al werckt !

2. Sy wierden vast gepzanght / geboeyt/

Gemartelt en seer sel geslagen ;

Op dat Godts wet / dus uyt-geroeyt/

Sy sich als Heydens souden dzagen ;

Of anders dat 's in 't vper gebza'en/

Niet souden 's konincks toorn ontgaen.

3. Sy bleven vast aen Godes woordt/

En weyg'rich Verckens bleesch te eeten ;

Dies bracht men hum ter straffe boort ;

Maer sy niet een oprecht gelweten/

En wilden noch om doodt noch pijn/

Meyn-redigh aen Godts wetten zijn.

4. d' Een wierd' na d' ander boort-gebracht/

De le'en gehapt en af-gesneden ;

Maer Beul noch wreedtheydt hadder kracht/

Om dooden haer Godtsdienstigheden :

Soo datter ses in haer gesicht/

Dooz blam vernielt / zijn heen gericht.

5. Antiochus, der wreedtheydtsat/

Den jonghsten Zoon socht t' over-reden/

Op dat hy sijn geloof af trat/

En smeicheld' hem dooz soets beden ;

Maer 's moeders innighlijck opset/

Die bestighd' hem in Godes wet.

6. Sy sprack / ben ick u moeder niet/

Die u ter werrelt heb gedragen ;

Sebaert / in lijden en verdriet ;

Ensiet daerom geen wreede plagen :

Dit leven dat u Godt eer st gaf/

Sal hy berwecken uyt het graf.

7. Dus breez daerom noch vper noch zwaerd/

Want Godt sal u genadigh wesen :

Wy zijn gemaect van stof en aerdt/

Godt sal ons van den doedt genesen :

De Jongelingh riep / in Godt gerust/

Treet aen / en boet u wreede lust.

8. De straffen die Godt hier gehenght/

Die lijden wy om onse sonden/
 Schoon ghy 't onnoosel bloedt dus plenght/
 Ghy wordt weer in Godts toorn verflonden.
 Cyran! Cyran! Godt sal u slaen/
 Ghy sult sijn geessel niet ontgaen.

9. Dies zwol Antiochus van spijt/
 Bracht Soon en Moeder stracks om 't leven/
 Alleen wyt bite're haet en nijdt;
 Maer sy doo? Godes Geest gedzeben/
 Bezweecken noch in noodt of sinert/
 Maer loofden Godt wyt ziel en hert.

Siet hier van de Musijck-Noten in Lust tot Wijsheydt.
Indien de Rijckdom maeckt gerust. Fol. 226.

LOF-GESANGEN,

Uyt het Nieuwe Testament.

De geboorte Jezu Christi, Luca 2. Capittel.

Stemme: 103. Psalm, Mijn ziele wilt, &c.

DE werrelt van Augusto was beschreben/
 Dat yder in sijn stadt sou schattingh geben;
 Dies Joseph trock van Nazareth, en boort
 Na Bethlehem, alsoo hy was gesprooten/
 Uyt Davids stam en adelijcke looten/
 Om te boldoen sijn plicht en 's Kersers woort.
 2. Hy nam met sich sijn Vrouw / de ondertroutwde/
 Maria, die bevrucht / en kareu soude/
 (Want haer tijdt die quam nu op ter handt:)
 Sy haerden daer haer' cerst-gebooren Soone/
 En leyd' hem stracks in windels en ten toone.
 In eene kreb' / want sy geen plaetse vandt.
 3. De Herbergh was beset en geen plaets open/
 Dies most sy wel / wyt noodt / ter stal in-loopen/
 Om heuselijck haer schuplen wyt den drangh.
 De Herders die haer kudd' by nachte hoeden/

En geenes weeghs / dit wonder-werck vermoeden/
Die waren dooz 't gesicht te wonder bangh.

4. Een Engel Godts / die quam sich daer vertogen/
In heerlijkheydt en klaerheydt booz haer oogen/
En sprack tot hum / weest hertigh / niet bedceft/
Ich seggh u aen een overblijde mare/
Die ober-komen sal der volck' ren schare/
Dies zijt verheught wyt ziel en in den Geest.

5. Want heden is u saligheydt gebooren/
U Heylandt langh van Gode wytberhooren/
Die Christus Heer! leyt nu in Davids stadt.
Dit teecken is 't: Ghy sult hem sien om-wonden/
In eene krek' in doeckien slecht bebonden.
Wel saligh is hy / die dit wonder bat.

6. Stracks quam een glants / een rey van Hemels boden/
Met Lof-gesangh / die yder quamen nooden:
En songen eere zy u hooge Godt!

Dreed' op der aerdt' / de wensch van uwre dagen/
In allen menschen een goet wel behagen;
Want ghy verkright hier een hooghtwaerdigh lot.

7. Na dat nu 't heyt der Eng'len was verdwonen/
De Herders stracks te Bethlehem verscheenen/
Om sien de blijdschap hum geopenbaert;
Daer bonden sy Mary' en Joseph beyde/
En 't kindelijn dat in der kribben leyde/
De waerheydt self van 't geen hum was verklaert.

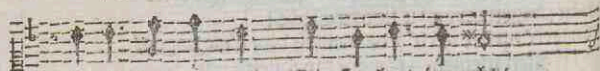
8. De bzeughd' was groot / sy kost niet zyn verhoolen/
Sy bzeuden 't wyt / waer 't mooghlijck / tot te Poolen/
Al 't geen van hum gehoozt was en gesien:
Maer ober elck was in de ziel verwondert/
Als van een saeck / die wyt den Hemel dondert/
Dat Godt dit heyl / booz yder / liet geschien.

9. Maria hiel dit alles in gedachten/
Sy loofde Godt wyt ziel en al haer krachten/
Die 't oberweeghd' in stille needrigheydt.
De Herders nu in alle bzeughd' ontbonden/
De en ober al des Heeren lof verkonden/
En pzesen Isrels Godt van eculwigheydt.

L O F - G E S A N G H

Over de geboorte onses Heeren *Jesu Christi*.

Stemme: Ach treurt nu mijn bedroefde Schaepjens.
Ofte op dese nieuwe gestelde Voys.

2. Hy heeft geen hof / daer hy mach schuylen/
Wp 't Dce daer leyt hy in de stal :
Hy wijckt voo? Prins noch trotse sunlen/
Sijn heerschappij streckt over al :
Gaet met gebeden/
En soecht ulnen Heer/
Schoon hy bertreden / hier nu leyt te neer/
Hem komt de hooghste eer.

3. Hy komt tot ons op 't aerdtrijck dalen/
Op dat hy ons verlossen sou ;
Dus wilt niet op sijn armoe smalen/

Noch nedzighedyt van dees Nonckvrouw:

Men fiet dit wonder/

En 't Goddelijck beleyt/

Dat in 't besonder/ Godes Majestejt/

De volck'ren heeft bereypt.

4. Het wooydt is vleesch / 't is nu gebooren:

Het wooydt neemt onse zwachheydt sen:

Het soeckit den mensch die nu verlooren/

Als Schapen sonder Herder gaen:

Ooch sonder sonde/

Is hy ons gelijck:

Die onse wonden / van het sondigh sijck/

Sal sup'ren eeuwigelijck.

5. Dees iset daer van Godts Prophten/

En soo beel eeuwen was hoorseyt:

Wiens sterr' in 't Oosten was geseten/

Daer hy de Wijs' heeft toe-geleyt/

Dien d' Eng'len songen/

Soo verheben sangh/

Daer de Herders sungen / tot des Heeren danck/

Dat in den Hemel klanch.

6. Dit is de Leentw' uyt Judas stamme/

Dien Heldt en 't langh-belcoofde Taet:

Hoe dat de Joden sich vergrammen/

Messias is hy. Wonder-Taet.

Daer is geen meerder/

Hoe dat men oock heyt/

En die ons eerder / in het leven seyt/

Hy leeft in der eeuwigheydt.

7. Immanuel ! wilt ons geleiden/

„ Na Bethlem in u eeuwig Rijk/

„ En 's Hemels Manna daer bereyden/

„ Dat wy u loben al gelijck.

„ Ons volght sijn wegen/

„ En sijn heyl'ge stem;

„ Hoemt doch sijn zegen / ende lof-singht hem/

„ In 't nieuw Jerusalem.

Ter eeren der Geboorte *Jesu Christi.*

Stemme: *Dies est letitiae.* Of/ De dagh die is soo vreughdes
rijck. Of/ Een kindelijn soo lovelijck.

't **I** Een dagh van b'zotijckheydt/
Laet ons Godt nu loven:
Hier komt onse saligheydt/
Dooz Godts macht van boven:
Dit 's een Kindt, en doock een Soon,
Die Herodes socht te doon/
Wyt b'zees van sijn Kijcken:
Dit ons Immanuel!
Stercke Kracht, en Israël,
Waer is sijns gelijcken?

2. Weest welkom / ô Godes Soon!

Liebe Hofianna!
Die daer daect wyt 's Daders Chroon/
Onses lebens Manna!
O ghj Heylandt, Vorst en Heldt!
Ons tot Heer en Troost gestelt/
Om ons te verblijden/
O Son' der gerechtighedyt!
Davids Soon, in nedzighedyt/
Die booz ons wil lijden.

3. O ghj Hoeck-Steen! liebe Spruyt,

Wachter sonder slapen/
Bruygom van u liebe Bruydt,
Herder van u Schapen.
O ghj Heer der heerlijckheydt!
Godt gelooft in eeuwigheydt/
Engel der verbonden/
Wijfheydt Godts en Wonder-raedt.
Daer al onse hoop op staet/
Offer booz ons sonden.

4. O ghj Koningh! groot van macht/

Bischop onser zielen;
Schoon de werrelt u beracht/
Eck moet booz u knielen;

O Messias eeuwigh woordt!
 Sleutel van des Hemels Poort,
 Christus, Godts beekoren/
 Jesus, van Godt ingewijt/
 Dooz de werrelt / dooz de tijdt/
 Wilt ons doch verhooren.

5. O Lam Godes! sonder smet/
 Dat daer sijt geduldigh/
 Dat dooz ons sijn leven set/
 Men het kruys onschuldigh:
 O verheben Majesteit!
 Ghy wilt niet als danckbaerheyt/
 Dooz uw' groote daede;
 Neemt ons ziel en offer aen/
 Dat wy niet in 't oordeel gaen/
 Scheenkt ons u genade.

Nieuwe-Jaers Gesangh.

Stemmen: Weest wellekom Immanuël.

W eest wellekomi / o bzalijck jaer!
 Gekroont met eene blijde maer/
 Van soo verheben koningh.
 Die of hy schoon rust in den stal/
 Sijn heerschappij streckt over al/
 De hemel is sijn wooningh.
 Daer hy / soo wy/
 Hem van binnen / 't hert beminnen/
 Ons sal geben/
 Hier / en namaels 't eeuwigh leven.
 2. Nu is des hemels heyl verheught/
 De vrome scheppen groote bzeught/
 Dat Christus is verscheenen.
 Ons tranen zijn nu afgebaecht/
 De doot en sond' ons niet beklaecht/
 Gelijck sy plach dooz heenen:
 Godts kracht / Godts macht/
 Heeft verbonden / onse wonden/
 En geneesen.

Welkoom moet dees Veylandt wesen.

3. Vernieutwt ons Heer dooz uwen Geest/
Dat wy doch u geboozten Feest/
Met innigheydt betrachten:

Vernieutwt ons wil / verstandt en sin/
En scheidt'er nieuwe menschen in/
Die op u waerheydt achten:

Kom an / maecht dan/
Ons gemoeden / tot u goeden/
Doo genegen:

Schenckt ons u genaed' en zegen.
4. Dan sal ontspringen ziel en hert/
Dat wy dit Jaer verlost uyt smert/
Sacht in u krebbe rusten:

Wy sullen juychen o Godts Soon!
O groote Godt! in uwe thron.
O volheydt aller lusten!

U eer / o Heer!
Hosianna! Hemels Mama/
Wy lof singen:

Godt! o Schepper aller dingen.

De Musijk-Noten fiet in Lust tot Wijfheyt. *Weest*

wellekoom Immanuel, Fol. 65.

De Wijse uyt Oosten, *Matth. 2.*

Stemme: Psal. 1. Die niet en gaet, &c.

Hoe knap en gauw *Herodes lustert toe/* A scalonit.
Wat was hy bangh ver slagen van gemoet
Als hy verstondt dat Jesus was gebooren
Te Bethlehem / zwol hy van spijt en tooren;
Doch hy bedeckt sijn gramschay booz een tijdt/
Tot hy sich wreecht' dooz in-gekropte nijdt.

2. De Wijs' uyt Oost nu zijnd' in Salems grondt/
Die bozschten na waerm' Israels Koningh vondt/
Wiens Sterr' in 't Oost sy hadden al vernomen/
Die om t'aenbidden waren aen-gekomen/

Herodes

Herodes stracks vzaeght der geleerden stem/
Die seuden 't most geschien te Bethlehem.

3. Want daer stont klaer / dat in het Joodsche landt/
Dees Stadt niet van de kleenste was bekant:
En dat daer uyt de Lepts-man sou verschijnen/
Die Krel sou beheerschen met de sijnen;
Dies riep hy stil de Wijse tot hem in/
Wanneer dees Sterr' genomen had begin:

4. Herodes sprack reysst nu na Bethlem heen/
En ondertast de waerheydt van dees re'en/
Als ick 't versta / sal ick eerbiedigh trecken/
En mijn gebedt oock tot dien Koningh strecken.
De Sterr' gelept de Wijsen op de tocht/
Die haer te saem geluckigh over brocht.

5. Sy bozsehen na / en komen wel gesint/
Daer sy de Moeder vonden met het kindt:
Sy bidden 't aen en off'ren hare gaben/
Goudt / Wierooch / Mirrh' en kostelijcke haben/
En na dat sy met beel Godtsdienstighen/
Haer plicht volvoert / soo reysden sy weer heen.

6. Doch in den droom zijn sy van Godt geweckt/
Siet dat ghy na Herodem doch niet treckt:
Maer kiest vooz hem nu onbekende paden/
Want hy slechts loert om 't kindlijn te verraden.
Dus keerden sy / gelept dooz Godes handt/
Een ander wegh / weer na haer Daderlandt.

7. Herodes ghy met u moozdadigh rot/
Vermoocht doch niet te kampen tegens Godt;
Schoon of ghy soeckt 't onnossel bloedt te plengen/
Soo sal Godt hier u boosheyt noyt gehengen:
Geloost wie sich aen desen pichel sloot/
Krijght hier de straf en namaels hell' en doodt.

De Kinder-moordt te *Bethlehem* van
Herodes *Ascalonita*.

Blijdschap der Engelen over de onnoosele Zielen.

Stemme : Quand jo miro le Rose.

Uyt Luca Marenzio.

W

El op ghy Cherubinen / en Kiep van Sera-

phinen/ Die altijd voo? Godts ooghen/ de blijdschap

doet vertogen : Komt stelt u held're snaren/ Na dese

bzeughd' / der liebe Martelaren.

2. Beschouwt dees liebe Schaepjes/
Onnoos'le soete Knaepjes/
Doo? Moorders handt geschonden/
Bebloedt in hare wonden ;
Maer 't zielste / 't eelste leven/
Dat wordt by Godt / in eeuwighepdt verheben.

3. Beschouwt dees sijnv're leden/
Geciert in witte kleeden/
Die onbemost met sonden/
Maer repa en klaer behonden/
Verschijnen in Godts Tempel/
Derwelkekomt / in sijn geweyde dzempel.

4. *4. 4. 4.*

4. **H** Harpen en Tamboren/

O! Engeltjes wilt roeren/
 En met u liebe keeltjes/
 Nabootsen 's Hemels Deeltjes/
 En soo veel vzeughd' verwecken/
 Dat u gesangh / magh alles ober strecken.

5. **O** Dwinghlandt! Kinder-moorder!

O schandt-bleck! rust-verstoorder!
 Vol sidd'ren anghst en beden:
 Ons Koningh moet doch leven/
 Hoe dat ghy moort de zielen/
 Ons Koningh leeft / die kondy niet vernielen.

6. **I**s ont in 's Hemels wooningh/

Verwelkomt eenigh Koningh:
 Zoo zijn dit sijne boden/
 Dees liet Herodes dooden/
 Apt vzeese van sijn Rijken:
 Ons Koningh leeft / en heerscht hier eeuwighlijcken.

7. **W**ie tegens Godt wil kampen/

„ Wordt over sulpt met rampen:
 „ Sijn prikkel is te krachtigh/
 „ En sijne handt almachtigh;
 „ Dus staecht u moorderpen/
 „ Ons Koningh leeft / dies suldy niet bedyen.

8. **O** Hemels Choor! wilt krielen/

Vol blijdschap om dees zielen/
 Ontfaughtse met schalmeyen/
 En met vergoode Riepen/
 En singht Godt der Heerscharen/
 Godt Sebaoth / dat hy sijn volck wil sparen.

Joannes de Voorlooper Christi, *Matth. 3.*

Stemme: Doet u ooghjes open.

- H**oor een stemme spreken / in de woesterny /
 hoor Joannes preken / Godts rijk is na by /
 Betert u van sonden / en betreet der deughden paden /
 Wildy zijn ontbonden: hier in leyt u hooghste schat.
2. Dees stem is hoor heenen / door Elias mondt /
 Sepd' hy 't Volck verscheenen / dus bereyt ter stont /
 Al des Heeren wegen en maecht sijne paden slecht:
 Joannes quam ter degen / als een arm en sober knecht.
3. Elck quam aengeloopen / om in den Jordaeu /
 Sich te laten doopen / kennend' haer' misdæen /
 En de Pharizeene / met der Saducenen rot /
 Zijn daer oock verscheenen tot Joannis hoon en spot.
4. Tot dees sprack hy moedigh / ghy add'ren gebroet !
 Wie waerschouwt u goedigh / hoor Godts toozn verwoet ?
 Wilt dan vruchten dragen / die der boete waerdigh zijn /
 Of verwacht de plagen / van Godts strenge quael en pijn.
5. Denck niet in u herte / wy zijn Abrams zaedt /
 Och dit sal u smerten / en vermeerren 't quaedt:
 Kroemt niet als hoor heenen / op u Dader Abraham,
 Godt kan wt dees steenen / kinders wecken van dien stam.
6. De bijl is alreede aen den boom gelept /
 Praecht dan vruchten mede / eer zy af gemept /
 Wort in 't binck gesmeten / want wie geen goe vruchten draecht /
 Pijnicht sijn gelweten / door een wozin die eeuwigh knaecht.
7. Ich doop u met water / tot berou en baet /
 Hy is na en staet'er / meer van macht en goet /
 Dien ick niet ben waerdigh / dat ick sijnen schoenen draech:
 Dus bekeert u vaerdigh / of u overkomt de plaech.
8. Dese sal u doopen / met sijn Geest en Dier /
 Want sijn handt staet open / en sijn wam' is hier /
 Die sijn dozsch-bloer keeren / en sijn Carw in schuiven doet /
 Die 't kaf sal verteeren / met onblusschelijke gloet.
9. O Mensch dese reden / zijn oock u geseut /
 „ Dus bekeert u heden / met dees Kroeyer schreyt /
 „ Maecht dan recht sijn paden / en volght Christum en sijn
 „ Dat hy wt genade / u geley na 's lebens poozt.

(woort/
en sijn
De

De Doop Christi, *Matth. 3.*

Stemme: 6 Psal. *Of/* Fy schaemt u Brabant seere. *Of/* Schoon
Lief wilt my troost, &c. *Of/* Ick prijs u saligh wesen.

W Ie komt hier op-gerezen/
Soo lieflijck in sijn wesen/
Van Galilea aen?

Siet Jesus komt geloopen / om sich te laten doopen/
In 't water de Jordaen.

2. Joannes seer verslegen/
Die bondt sich heel verlegen/
En sprack wat wonder dingh!

Sal ick den doop bedienen / 't waer best dat ick met eenen/
Van u den doop ontvingh.

3. Doch Christus sprack dees reden/
Joannes weest te vreden/
't Past ons hier na te spoen;

Op dat al 't recht volstogen / de waerheydt voor elcks oogen/
Mach hare vruchten doen.

4. Doen doopte hy den Heere/
Stracks saghmen daer van veere/
Des Hemels wijdt gespan/
Haer hree gordijnen sprepen / en 's Hemels heez berepen/
Dooz 't oogh van yder man.

5. De Hemel schoot haer stralen/
Godts Geest quam op hem dalen/
Gelijck een Duysken zwept;
Die 't heylig hooft omscheenen / dooz 't Goddelijck bereenen/
Vertoond' een Majestept.

6. Een stemme quam daer klincken/
Den Hemel saghmen blincken/
Den Geschal bozst overluyt:

Dit 's mijn lieve Soone, Die wyt des Vaders Croone/
Gaet van den Vader uit.

7. Waer in ick heb behagen/
Als d'Eerste van de dagen,
Betracht sijn woordt en Leer;

„ Ep hoorz na sijn gebooden / die u komt vziendlijck nooden/
„ Als uwen Godt en Heer.

De Verfoeckinge Christi in de Woestijne;
Matth. 4.

Stemme: *Era di Majo.*

Christus gedzeben / en van den Heyl'gen Geest gelept /
 Om in sijn leven te toetsen sijne nedzighejdt /
 Daer hy in de woestijn / moest 's dupbels schouspel zijn.
 2. Na hy veel tijden / en beertigh dagen had gebast /
 In al sijn lijden / soo was de honger hem een last ;
 Dies de verfoecker quam / en dus sijn reden nam.
 3. Zijt ghy Godts Sone ? seght dat dees steenen woorden
 broodt.

Hy om te toonen / dat hy noch sulcks niet had van nood' /
 Sprack dat de mensch / ja geen / leeft van den brood' alleen.

4. Maer van Godts woorden / die dalen uyt sijn heyl'g
 mondt :

Noot my bekoorde / u smeken uyt een valsche grondt .

Doen hoerd' hem 's dupbels zwerck / op 't timme van de kerck /
 5. Zijt ghy Godts Sone / sey hy / werpt u van boven neer /
 Dit moet ghy toonen / want hy sal d' Engelen dan weer
 Bevelen / dat haer handt / u boeten stel op 't landt.

6. Daer staet geschreven / sey Jesus wederom tot hem /
 Noot in leven / verfoeckt u Godt / maer hoozt sijn stem.
 De dupbel loos en erght / die bracht hem op een bergh :

7. Daer hy de Rycken / en 's werreltds heerlijkhejdt
 hertoont:

Wilt ghy af-wijcken / met al dees pacht wert ghy beloont /
 Indien ghy neder sit / en my als Godt aenbidt.

8. Pacht u wegh satan / weet ghy niet wat gheschreven
 staet ?

Hier komt al 't quaet van / Godt hem alleen aenbidden laet /
 Hy is de grootste Heer / hem komt de dienst en eer.

9. Hier dooz verdweenen / verstoof hy van sijn aengesicht /
 Stracks daer verscheenen / de Eng'len met haer helder licht /
 En bielen vol ootmoet / haer Heer en Godt te boet.

10. Hier zuld' leerren / als ghy oock aengevochten zijt /
 Dat ghy den Heere / nabolght in sijnen harden strijdt /
 Die u in ongeval / oock troost bescheeren sal.

Ont-

Onthoofdinge van Joannes de Dooper,
door Herodes Antipas, Marc. 6.

Stemme: Psalm 91. Die in Godes bewaringh, &c.

Hoe dronckenschap en oberdaedt/
Sancetten stemperpen/
Hoe danssen en het wulps gelaet/
De eelste ziel bestrepen:
Hoe 't droncken bezepn in weelde zwent/
En ooght meer op de lusten/
Als dat het hert sou zijn beklemt/
Om in Godts wet te rusten.

2. Herodes op sijn jarigh Feest/
Was vrolijck en ontbonden/
Een yder Hoofstman / by van geest/
Was weeld' zigh in de sonden:
Herodias Dochter / 't lichte dier/
Quam met haer wipse sprongen/
Vol dertelheydt en Hoofs gezwier/
Ter kamer ingedrongen.

3. Dit hold' Herodes hoben al/
En zwoer met dieren eeden:
't Geen ghy versoeckt ick schencken sal/
Soo geestigh zijn u treden:
Ja waer 't by na mijn Koninghs kroon/
Die soud ick u bereeren/
U aerdigheydt verdient den loon/
Ja wat ghy sult begeeren.

4. Doo? raet haers moeders / eyscht sy 't hooft/
Joannis in een becken:
Herodes, doo? sijn eedt / berdooft/
Sprack / ick sal 't u berstrecken:
De kercker wordt met bloedt bemooft/
Het hooft wordt opgedragen:
De Moeder die na 't bloedt dus doofst/
Had in dees moozdt behagen.

5. O vromme Man! moest ghy hier zijn/
Een spel der droncke-bouten/

Wel moften sy Bancket en Wijn/
 Met uwe doodt befouten?
 O byzame! die steeds woꝝdt gehaet/
 Om Christi woꝝdt en wercken;
 Schoon ghy u lijf en leven laet/
 U bloedt is 't zaedt der Kercken.

't Eerste Wonder - werck Jesu Christi,
 op de Bruyloft te Cana in Galilea.

Joannis 2. Cap.

Stemme: Amaril die door u fier gelaet.

In de Stadt te Caan' in Galilé, een Bruyloft wierdt ge-
 houden/

Daer Maria self oock mede was ter Feest/
 Jesus oock / dees Hooghtijdt heeft verciert / ter eeren der ge-
 trouwden/

Daer men in de vreughd' / was byzlijck in den geest;

Maer wat heesch geluyt / reesser by de Bruydt/

Want de wijn en al 't vermaeck was uit.

2. Nu soo sprack / de Moeder tot haer Soon / de wijn die
 is ten eynde;

Maer hy seyde byzoude! wat gaet my dit doch aen?

Want mijn uur / en tijdt is noch niet hier: dies sy haer ruggt
 wende/

Sprack den Dienaers toe/ doet wat ghy sult verstaen:

Na der Joden wet / krukken zijn geset/ Ses steene

Die elck hielden twee of drie metret'. Krukken.

3. Jesus sprack / dees krukken valt ter stont / tot bobet
 toe / met water;

Vraeghtse dan weerom / stracks na den Schaffer toe:

Die verbaest / na dat hy 's hadt geproeft / niet wonderlijck
 geschater/

Tot sijn Dienaers plt / ey maect my dit eens byzoe?

Segh my Bruydegom / hoe komt dit en waerom?

Want ich sta in dese saecke stom.

4. Wat is dit! een yder schaft de best' en eelste drank booz
heenen/

Als men is bekroost dan volght de slechte wijn;
Maer ghy hebt den slechten eerst gedischt / de best' is nu ver-
scheenen/

Wat een vzeemde saeck! dit moet een wonder zijn!

Ich heb noyt gesien / in een waerschap geschien/

Dat men 't best sal op het laetste sien.

5. Waer maer Christ, met sijne milde gonst / het houws-
lijck wil bereeren/

Schoon de wijn is uyt / en alle hoop verdwijnt/

Daer grijpt moedt / want hy sal met gena' en zegen u ver-
meeren;

Schoon hoe slecht u saeck doek in u oogen schijnt;

Want sijn wonder-werck / is een seker merck/

Dat sijn macht en handt is eben sterck.

Siet in de Lust tot Wijs heydt, *Waer door heeft de
loose boose waen, &c. Fol. 142.*

Christus wandelt op 't Water by sijne Discipelen, *Matth. 14.*

Stemme: Te May als al de Vog'len singen.

Als Christus op den Bergh gegaen/
Om Godt alleen te bidden aen/
Hy sijne Jongers laste/
Dat sy van strandt / na 't ander landt/
Te ober-baren / pasten.

2. Sy zwierven midden in de See/
Het was boozwaer een bange ree/
De stroom boecht met de winden/
Gezanght de oz schriek / elck oogeblick/
Dat die hun fou verflinden.

3. Doch Jesus quam des nachts by haer/
En wand'lend' ober golb' en baer/
Soo kreten sy vol vzeese:

Wel is 't een roock / of een gespoock ?
Och wie mach dit doch wesen !

4. Maer Jesus sprack haer vriend'lijck toe/
Sijt wel getroost en frisch te moe' /
Ick ben het / wilt niet schroomen.
Is 't u begeer / riep Petrus, Heer ?
Soo wil ick tot u komen.

5. Hy riep komt bylijck tot my aen/
Stracks Petrus wyt de Schuyt gegaen/
Crat moedigh op de baren/
Maer windt en zee / noch gantsch t'onbree/
Die deden hem verbaren.

6. Hy kreet seer bangh / Heer my behoet ?
Eer ick verfinck in dese vloet/
Wilt my u hulpe schencken/
't En zy u handt / doet onderstandt/
Soo moet ick hier verdrucken.

7. Hy reyckte hem sijn rechter-handt/
En sprack / o zwack en kleyn verstandt !
Waer dooz zijt ghy bezwecken ?
Geloost ghy niet / dat in verdrict/
Mijn hulp niet sal ontbrecken ?

8. Sy zijn het Scheepken in getreen/
De windt bedaert / de storm verdrween/
Daer elck hem quam aanbiddend:
Ehy in Persoon / zijt Godes Doon/
En waerlijck / hier in 't midden.

„ 9. Wie doch in Godts bewaringh blijft/
„ En dooz 't geloof hem in-gelijft/
„ Dien sal hy niet begeben ;
„ Al schoon dat hy / een holle ty/
„ Eer werrelt most beleben.

Christus bestraft de Zee en Winden,
Matthens 8.

Stemme: 43. Psalm, Neemt mijn saeck aen, &c.

Als Christus was in 't Schip getreden/
 En sijne Jongers nebens hem/
 Begost de zee / als gantsch c'ontzeden/
 t'Ontslupten hare woeste zeden/
 Dooz 't buid'ren van haer felle stem/
 Was yder in de klem.

2. De Zee was woest en seer verbolgen
 En yder was in 't Schip verbaett:
 De Zee bedeckt' haer met de golven/
 d'En bare most op d'ander volgen/
 Sy kreten / als van anghst bezwaert/
 O Godt! ons doch bewaert.

3. Doch Christus lagh gerust te slapen/
 Dies weckten s' hem in dese noodt:
 O Heer! wy moeten 't Scheepken ruymen/
 De Zee leyt dapper op haer slapen/
 Wy kampen in dees harde stoot/
 Met Zee en met de doodt.

4. Behoet ons doch / al eer wy sterben/
 De wellen gaen ons veel te hoogh:
 Laet ons o Heere! troost verwerben/
 Noch oock u vriend'lijck aenschijn der ven/
 Besonck ons met u Godtlijck oogh/
 En ons te helpen poogh.

5. Hoe pranght de breez / dus u gemoeden/
 Sprack hy / die kleyn geloobigh zijt:
 Geloost dat ick de stozm en bloeden/
 Kan temmen hoe seer datse woeden;
 Dus weest hierom in Godt verblijdt/
 Dat ghy dees storm ontglijdt.

6. Doen rees hy op en hiel de winden/
 En 't buid'ren van de Zee in toom/
 Soo dat s' in plaetse van berflinden/
 Sich lieten als met teugels binden/
 En vielen in een stille droom/
 Dat elck ontweeck de schroom.

7. De menschen waren seer verwondert/
 Als hy dit wonder sagen au:
 Wat breemts is 't / dat ons hier op dondert!
 't Is noyt gehoozt en uyt-gefondert!
 Wie zee en windt bedwingen kan/
 O dat 's een Godtlijck Man!

„ 8. Laet Christus in u Scheepkens baren/
 „ Ghy die u vrome handel drijft:
 „ Dan sal hy u oock wel bewaren/
 „ Dat storm noch druck u sal bezwaren;
 „ Dus wie in Godts bewaringh blijft/
 „ Op die geen ramp beklijft.

De verlooren Soone.

Luce 15. Cap.

Stemme: 24. Psalm, De Aerd is onses Godts, &c.

Ghy wulpsche Jongeligh die 't goedt/
 Uw 's Daders dus onnut verdoet/
 En slempt en dempt in aller wegen/
 By Hoeren / snoeren / licht gespuys/
 By Godtloos volck en verr van huys/
 Verquist uw 's Ouders milden zegen.

2. Nu 't op is / laes! nu stady bloodt/
 Beropt / en kampt schier met de doodt/
 Dan hunger bleeck en gantsch bestozven/
 En slobt in 't trogh by Derckens dras/
 En drijft de Swijnen op en af.
 Hoe zydy van u standt bedozven;

3. Doch hy keert tot sich selven in/
 En denckt aldus in sijnen sin:
 Ick wil weer tot mijn Dader keeren/
 Ick wordt van honger af-gemat/
 Mijns Daders dienaers eten sat/
 En hebben al wat sy begeeren.

4. Ick sal dan tot mijn Dader gaen/
 En schreyen dat ick heb mis daen/
 Men hem en aen mijn Godt hier boben/
 En dat ick niet ben waert geacht/
 Sijn Soon / maer dat ick als 't geslacht/
 Der minste slaven blijf verschoben.

5. Hy pilt dan na sijn Dader toe/
 Die gantsch gebroken van gemoe/
 Sijn' arme Soon van verr' sacht nad'ren:
 Hy valt hem om den hals en kust/
 't Verlooren schaep dat seer ontrust/
 In tranen smolt / in ziel en ad'ren.

6. Hy schreyt o Dader! 'k heb mis daen/
 Dooz Godt en u my seer ontgaen/
 Vergeeft my doch mijn wulpsche daden.
 De Dader hem met kleeders decht/
 Een ringh hy aen sijn vinger treckt/
 Met schoenen suel op 's Hemels paden.

„ 7. Ghy wulpsche / die in wellust woet/
 „ Valt doch u Heer en Godt te voet/
 „ En gaet niet rouw u Dader sineecken/
 „ Besijdt van herten al u quaedt/
 „ Met opset / om dooz Godts genaed/
 „ Te mijden sonden en gebzecken.

„ 8. De Hemel sal dan open staen/
 „ Godt sal den sondaer niet versmaen/
 „ Maer 't bette lialf van blijdschap slachten:
 „ De Eng'len sullen zijn verheughdt/
 „ En juychen in dees groote bzeughdt:
 „ Wel hem! die op sijn heyl kan achten.

Augustinus verklarende de velyckenisse van den verloorren Sone, doet daer over dese Geestelycke wytleggingh.

BY den Man, hebbende twee Sonen, verstaet men Godt: By de twee Sonen, twee Volcken, waer van d'Oudste bleef in den dienst des eenigen Godts; maer de Jonghste Godt verlatende, diende veele Afgoden. De Jongste begerigh om na sijn eygen sin en wille te leven, begeerde macht over de ernisse van sijnen Vader. Hy verkrijght het. En aldus verlaet hy sijnen Schepper; om na sijn wel-gevallen te boeleeren met de Schepselen: reyfende in een ver-gelegen landt, van Godts gehoorfaemheydt: Daer verquist hy door 't misbruyck sijnder vryer wille, en in 't hooreeren met de aerdsche lusten, de goede gaven der nature. Hier op volght honger en gebreck van den Woorde Godts of der Waerheydt. De Burger van dit Landt, is de Prince des Luchts, behoorende tot des Duyvels heyr-leger. Het Landt-huys is de mate sijnder macht. De Verckens zijn de onreynne Geesten, die onder desen Prince behooren. De Draf is de aerdsche leeringe, waer mede hy vergeefs sijnen honger socht te versadigen. Soo keerde hy sich dan af, van die dingen die 't oogh uytterlijck verleyden, en trat binnen in sijn eygen gewissen. Hier bevant hy sijne verdorventheydt van honger. Daer wierdt hy indachtigh, dat oock de dienst-boden in sijns Vaders huys van broodt overvloeyden: en doe bevandt hy in der daedt, dat hy lagh gewentelt in den poel der sonden. Hy sprack dan, Ick wil opstaen: want hy lagh gevallen. Ick wil gaen, seyde hy, want hy merckte dat hy was in verre Landen: tot mijnen Vader, want die is barmhertiger als dese Heere der swijniger sonden. Wat wil hy dan tot sijnen Vader seggen? Vader ick hebbe gesondicht, niet alleen in den Hemel, dat is, voor alle Heyligen, waer in de wooninge Godts is, maer oock voor u, wiens oogen oock in onse innerlijkste gedachten niet zijn verborgen. Wanneer hy nu heenen gingh, en noch verre was, liep hem de Vader, hoewel hy noch vyant was, doch beminnde in Christo, te gemoet, om sich met hem te versoenen. Hy sich in Christo vernederende, valt hem om den halfe; omhelst hem met de armen der liefde. Kust hem met den kus des vredes tot vergiffenisse sijner sonden. Sijn voorige kleedt, is de eerste waer-

Waerdigheyt in Adam. De diensters, die dat aenbrengen, zijn de verkondigers der versoeninge. De ringh is het pandtschap des Heyligen Geestes. De schoenen zijn de voorbereydinge des vreedfamen Euangelii, om die selve niet meer te bemorssen, met de slickighe en aerdtische wellusten. Het gemeste Kalf, is de Heere Christus, voor ons aen den Cruyce gehecht, door wiens doot, dese Soone, die doot was door de hovaerdye, wederom levendigh is geworden door nedrigheyt en ootmoet, &c.

Tegens de verquistinge der Geestelycke goederen, heeft Christus de Heere de gelijckenisse van den ve Ioren Sone in-gevoert; die onaengesien by sijne middelen onnuttelijk door-gebracht hadde, op-geweckt is, tot nadencken, van wederom te keeren tot sijnen Vader, dien by soo hertelick hadde verloornt, &c.

Wat de verquistinge zy, leest daer van de *Iconologia*, of *Uytbeeldinge des verstandts*, Fol. 543.

Wat eygentlijk de verquistinge zy, daer van sullen wy U E. een kort bericht doen. Verquistinge zijn die genen, die harer Ouders en Vrienden middelen, suy-nigh en eerlijck gewonnen, sonder eenige reden of overlegh verspillen: 't Zy datse 't selve door slempen, brassen, of met ontuchtigh leven of geselschap doorbrengen, en als blinde menschen, hare middelen wegh werpen, en dat aen die geenen die 't niet zijn waerdigh, nalatende die selve, met ordre, aen die geenen mede te deelen die noodigh dienen geholpen en behoefstigh zijn; haer selve berovende van dien standt, daer in datse souden kunnen eerbaerlijck en gelucksaligh leven. Oock souden dese daer onder wel mogen stellen, die hare goederen verwaerloosen aen steentjes, beentjes, bloemen en andere onnutte beuselingen, die wel de lusten ketelen, maer die geen stoffe zijn, die haer self in armoede of tot onderhoudt des levens decken of stutten, of tot nut hares naesten mogen strecken. En hierom is dese slaghe van menschen de ellendighste, die met Rossianen en ontuchtige

perſonen hare middelen verdoen, die haer alleen uyt-fuypen, en daer na kael en bloot zijnde, met den voet ſchoppen, daer ſy in armoede ellendig moeten om herſwerven. Dese menſchen zijn'er tot allen tijden ſeer veel geweest, die't zy uyt onbedachtzaamheyt of grootsheyt tot foodanigen verloop zijn gekomen, datſe ſoo beroyt en kael zijn geworden, datſe, of in ellende hebben moeten ſterven, of goede luyden om hulpe en onderſtant hebben moeten aenſpreken. En om geen ongunſt van eenige, noch haet onſes tijds op onſen hals te laden, ſullen wy uyt veelen, eene, voor den dagh brengen, wiens name alrede verdonckert, ons geen ondancck ſal weten, dat wy die ſelve uyt de vergetenheyt op-halen, en tot een Voorbeelt van ſijne Lands-luyden ten toone ſtellen, op datſe ſich voor foodanige ſchadelijcke klippen ſullen hebben te wachten. Om dit dan te verhalen, ſullen wy 't ſtuck een weynigh breder toefſtellen. Daer was te Hoorn in Weſt-Vrieland eenen Joost Aelbout Ridder, die een Broeder hadde Gerrit Aelbout Burgermeester tot Hoorn, oock Schout en Caſtleyn van Zeeburgh, eene der voortreffelijckſte Regeerders der ſelver Stede, die in den Jare 1517 in grooten rijkdom bloeyde: deſe liet na eenen Soone geheeten Albert Aelbout, oock Burgermeester in den Jare 1535, deſe ſtierf ontrent den Jare 1539, nalatende een natuurlijcke Dochter, die hy wettigh maeckte, en erſgenaem ſtelde in alle ſijne goederen. Deſe beſteede die ſelve ten Houwlijck aen een rijk Burgers Sone aldaer, geheeten Adriaen Win, die hem doe ter tijdt in plaets van Tin over Tafel liet aendiſſchen met Silver: deſe was oock machtigh rijk, hebbende behalven menighen van Huysen, Renten, &c. noch 125 Morgen-lants. Deſe mee een Valck op der handt, meenende dat hem geen Zee konde te hoogh gaen, noch hy geen gat ſoude kunnen krijgen in ſijne goederen, ſtofte daer op vermetelijck, ſoo dat hy over al liet aenſchrijven:

*Ik magh vlyten, ick magh vliegen, ick mach gaen,
Ik behoeft niemant ten dienſt te ſtaen.*

Dese dan door de ſlemperye ſijn goet verquifſtende, verviel ten laetſten in foodanige armoede, dat hy noch in groote ellende, in de Hoy-schuure van ſijn gewefen Pachter, heeft moeten ſterven. Een mercklijcke voordaet onſes tijds, daer ſich dan alle ſlempers en op-geblaſene hebben in te ſpiegelen, op

op datse hare trotsse kam laten dalen, en niet met spot en laster, hare ellende en trotsigheyt, te spade beklagen: gedachtigh zijnde, 't oude spreek-woort, Al vlieght een Vogel noch soo hoogh in de lucht, soo moet hy doch op de aerde sijn kost soecken. Tot bewijs of yemandt noch soo hoogh braveerde, en sich groots en trots, door laetdunckentheydt, op-blaest, soo moet hy doch by de aerde blijven, dat is, hy moet noch by de menschen verkeeren, en eyndelijck tot aerde worden. Daer dan sijne hovaerdye en trotsheyt sal een eynde nemen.

Van de Visschers der Menschen, *Luc. 5.*

Stemme: 34. Psalm, Ick wil zijnde verblijdt, &c.

DE aentwas van 't gehoor/
 Van die daer Christum volghden na/
 Om sijn wond'ren broegh en spa/

Klonck alle landen door:
 't Gebolgh was aen de Zee/
 Alwaer twee Visschers scheepjes vast/
 Bergeefs gebischt en sonder last/
 Hun netten maecten ree.

2. Hy trat in * Simons schuyt/ * Petri.
 Die van het landt wierd' afgeset/
 Daer hy den volcken Godes wet/
 En leerlingh bezepde upt;
 Wanneer hy 't preecken staecht'/
 Sprack / stiert wat na de diepe kant/
 En werpt daer in u Net en Wandt/
 Dat ghy aen Viscch geraecht.

3. Doch Simon sey / dees nacht
 Is heel bergeefs geslooft / gewroet/
 Geen Viscch is ons in 't Net ontmoet/
 U woordt sal sijn volbracht.
 Sy wierpen 't ober boort:
 Een school van Viscch sich daer in sloot/
 Sy riepen / helpt ons met u Boot/
 Ons Wand' en Nette scheurt.

4. De vanght was bol en dick/
 Soo dat de Scheepkens oberlaen/
 Vast dreyghden na den grondt te gaen/
 Op yder oogenblich;

Doch Simon riep beanght /
 Ach Heer! ick ben een sondigh Man /
 Dus wijcht van my. Wie isser dan /
 Niet schriekigh in dees vanght?

5. Ey Simon staecht u pijn/
 Sprack Christus en ghy hulpers mee/*
 Ghy sult niet zwerben meer op Zee/
 Maer menschen visschers zijn.
 Het Scheepken raecht' te landt/
 Sy lieten het en Schuytjen staen/
 En volghden Christum achter aen/
 Als na een beter pandt.

* Jacobus
 en Joan-
 nes de
 kinderen
 Zebedee.

6. Godts wonderen zijn groot/
 En strecken ober Zee en Landt/
 Soo dat elck sijn vermogen handt/
 Behindt in alle noodt:

„Wie in sijn Net gebaen/
 „Volght Christum om sijn woordt en leer/
 „En niet om rijkdom / staet of eer/
 „Sal eeuwigelijck bestaen.

De vijf wijse en dwase Maeghden.

Matth. 25.

Stemne: Ach treurt nu mijn bedroefde Schaepjes.

O yder een sijn plicht te toogen/
 Sprack Christus dees geheymenis/
 En steld' haer 't Koninghrijck booz oogen/
 Der Heem'len dooz gelijckenis.
 Dooz thien Jonckvrouwen/
 Die als vaerdigh staen/
 En 't oogh vast houwen / op den Bruydegom aen/
 Als hy ter Heest sou gaen.

3. De vijf die vulden hare vaten/

Met Oly om te zijn bereypt :

De and're dwaes en wutgelaten/

Die dachten / waer toe niet gebeyt :

Als hy sal komen/

Dan soo is 't noch tijdt/

Slaep weckt de droomen: terwyl de tijdt verslijt/

Gelegentheydt ontglijt.

3. De Byn'd'gom middernacht verscheenen/

Verrees gewoel en heesch geluyt :

Ontsteekt u Lampen / op de beenen/

Gelept hem eer de deure sluyt.

Dijf gantsch beladen/

En als onbersien/

Om Oly baden / maer 't mocht niet geschien/

Saet elders die bespjen.

4. De bijf / nu baerdigh / traden binnen/

Ter Byn'loft met den Byn'degom/

Verheught van gantscher hert en sinnen.

De deur gesloten wierdt al om.

d'And're bijf klopten/

Heere laet ons in/

Maer 't ooz hy stopte / booz haer dwase Maen/

En heel verdoalde sin.

5. Hy sprack / ick acht niet op u kloppen/

Ich ken u niet het is te spa.

„ Dus waecht en luidt / wilt 't ooz niet stoppen/

„ Ontbont u Lampen altydt dza.

„ Leght op u sluymen/

„ Als de wacht komt aen/

„ Wilt dan niet sluymen / maer heel baerdigh staen/

„ Of 't is met u gedaen.

„ 6. Wel saligh die op Godt kan achten/

„ Met Lampen der Godt'zuchtigheydt/

„ En niet op 't wutterst' oordeel wachten/

„ Om Oly / en zijn onbereypt.

„ Och ! laet ons oogen/

„ Altydt wacker staen/

„ Siet ons vermogen / doch genadigh aen/

„ Dat wy ter Byn'loft gaen.

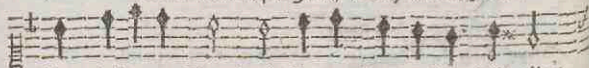
De Pharizeen brengen een Vrouwtje in
Overspel bevonden, om te steenigen, *Joan. 8.*

Stemme: Lanterlu.

Ofte op dese nieuwe gestelde Voys.

H

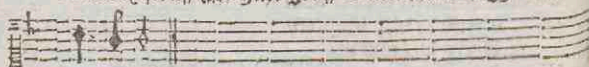
De strenghe wilden rechten/ Harde Pharizee/
En de wet beslechten/ Benje nu dus ree?

Moet dit arme Vrouwtje/ soo ter stont gesteenight zijn?

En dooz straf/ Na haer graf/ Gaen den Bergh van

treuren af.

2. Dees mi afgeleypden/
Na de plaetse toe:
Sy tot Christum senden/
Meester / maect ons vroe/
Dees vrouwtje is bebonden/
In de sond' van overspel:
Die de wet / heeft belet/
En tot straf des doots geset.

3. Dit zijn Mosis woorde/
Die staen klaer en bloot:
Wie dees sond' bekoozde/
Kreegh tot straf de doot.
Wat is u gevoelen/
Van de wet en van dees vrou?
Christus wist / al haer list/
Dies soo scheid' hy hare twist.

4. Hy daelt na der aerde/
 En schreef daer in 't sandt/
 Elck sich wat bedaeerde/
 En sagh op sijn handt.
 Wie nu sonder sond' is,
 Sprack hy, werp den eersten steen,
 En tast in / hert en sin/
 Of 't geweten hier stemt in.

5. Elck gingh sijnder straten/
 En droop af ter zy:
 't Vrouwtje wierd' verlaten/
 Christus bleef haer by:
 Waer zijn u beklagers?
 Heeft noch niemandt u verdoemt?
 Als 't geschiet / seght doch pet?
 Sy sprack / Heere / niemandt niet.

6. 'k Wil oock niet verdoemen /
 Gaet dan heen in bze:
 Wilt den Heere roemen /
 Die dees gunst u dee:
 Wandelt heen in bzeeden /
 Sondicht doch booztaen niet meer /
 Want de sond' / u verwondt /
 En verbreecht Godts trouw' verbondt.

7. Siet hoe streng en schzander /
 Mensch met mensche plept:
 't Is by Godt al anders /
 Daer 's medogenthept.
 Die sijn arme sondaers /
 Als 't berouw van herten daelt /
 In den noot / niet verstoof /
 Maer verlostse uut de doodt.

Van 't verlooren Schaep, *Luce. 15.*

Stemme: Pſal. 37. Quelt u daer met niet, &c.

DE Phariſeen en 't rot der Schriſt-geleerden/
Scholt ſtadigh aen op Chriſti woordt en werck:
Dat Tollenaers en Sondaers ſteets berkeerden/
En namen op ſijn woordt en leerlingh merck:

Dat hy s' ontſingh en giingh met Sondaer eten;
Ja dit was in haer oogh een donck're zwergh.

2. Maer hy ſprack tot haer bees gelijckenisse/
Wie iſſer die daer hondert ſchapen heeft/
En een verliest / die niet dien hoop ſal miſſen/
En ſoecken waer 't verlooren beesje zweeft:
Ter tijdt hy 't vindt / ſoo ſal hy ſich verblijden/
Dat dit verdoolt / verlooren Schaepken leeft.

3. Hy ſal ſijn vriendt en ſijn gebuuren nooden/
En ſeggen weest te ſaem met my verheught:
Mijn Schaepken dat verdoolt my was ontbloeden/
Dat heb ick weer gebonden: wat een vzeught!
Dus wilt u t ſaem in mijne vzeught verblijden/
Om dat my wederbaert ſoo groote deught.

4. Daer ſal meer vzeught by Godt in d' Hemel weſen/
In eenen Sondaer die ſich recht bekeert/
Als ober beel' oprechte die Godt vzeſen/
En in ſijn woordt te recht zijn afgeleert.
Wat Vrouw is 't die een penningh heeft verlooren/
En die niet ſoeket na 't geen hy ſoo begeert?

5. Sy keert haer huys / ja ſal niet haer ſſen ſoekken/
Tot hy verkrijght 't verlooren in 't geſicht/
Sy haelt haer vriendt en luuren uit de hoeken/
En roept / wat vzeught mijn herte dus verlicht:
Mijn Penningh was verlooren / nu gebonden/
Dus uwe vzeught in mijne blijdtſchap / ſicht.

6. Ick ſegh u dat de Eng'len ſullen ſpringen/
Wanneer een Sondaer doet oprechte boett';
Ja ſullen Godt daer voor Loſſangen ſingen/
Dat hy 't verlooren Schaep bees weldaert doet:

Dus wilt u Sondaers recht tot Godt bekeeren/
En halt verlagen uwen Heer te hoet.

7. Hy soecht en bidt / en streckt uyt sijne armen/
En sineeckt / ja roept hy wilt niet uwe doot;
Maer dat hy sich wil ober u ontfarmen.
Verschijnt voo? Godt / en stelt u naeckt en bloodt/
Bidt om gena / versacckt u sondigh leven/
Hy sal u ziel verlossen uyt de noot.

8. Schoon of een Vrouw mocht hare vrucht vergeten/
Die sy niet smert ter werrelt heeft gebaert;
Doo wordt van Godt de Sondaer niet versmeten/
Maer uyt gena / doo? waer' verouw / gespaert.
Godts goedighepdt is sonder tal of mate/
Die onse voet voo? 't struyckelen bewaert.

Pharizeus en Tollenaer; *Luc. 18.*

Stemme: Psalm. 25. Mijn hert hef ick tot u Heere,

Wilt niet op u deughd' vertronwen/
Noch op selfs gerechtighepdt:
Wilt op eygen waen niet bouwen/
Smalend' op eens anders leydt/
Die ghy meerder Sondaer acht;
Want Godt siet op 't hert van binnen/
Niet op Priesster of geslacht/
Maer die hem in 't hert beminnen.

2. Twee die gingen in den Tempel,
Pharizee en Tollenaer/
Om in Godts geweyde dzempel/
Hun gebedt te toogen daer:
Stracks de Pharizee 't gesicht/
Heeft ten Hemel op-geheben:
'k Danck u Godt / die my verlicht/
Dat ick streef na 't beste leven.

3. Ick ben niet als and're menschen/
Proobers of die onrecht doen:
Oberspeelders / die daer wenschen/
Om het quade steets te doen:

Noch als dese Collenaer ;
 Want ick vast twee-maels ter weke /
 'k Geef mijn cijns en schattingh daer /
 Dan al 't geen my is gebleke.

4. Maer de Collenaer verflagen /
 Doest sijn doogh niet opwaerts slaen ;
 Maer van verre / dooz beel klagen /
 Sloegh sijn boest / in 't hert belaeen.
 Sprack O Heere ! treet doch niet /
 Met u Sondaer in 't gericht.
 Ach ! mijn rouw en boet aensiet /
 Ich schaem my booz u gesichte.

5. Dese / segh ick / is rechtbaerdigh /
 Weder na sijn huys gekeert :
 D' Eegen lief de is niet waerdigh /
 Datse wozt van Godt ge-eert.
 Wie sijn eegen deughden roemt /
 Wozt van Godt te neer gesmeeten :
 D' Eegen lief de wozt verdoemt /
 En in d' afgrondt neer gereten.

„ 6. Wie sich kleyn houdt booz elcks ooggen /
 „ Annigh vzeest en dient sijn Godt /
 „ Sal hy namaels weer verhoogen /
 „ Schoon sy zijn der wijsen spot ;
 „ Want Godts lief de sich verneert :
 „ Eegen lief d' wil sich verheffen /
 „ Dus / o Sondaers ! u bekeert :
 „ Want de val sal d' hooghmoet treffen.

't Cananeesche Vrouwtje, *Matth.* 15.

Stemme : Eenmael gingh ick spanceren.
 Of / Ghy Medenblickers.

Als Christus dooz de Steden /
 En Sidons grensen gingh /
 Bestraft' hy dooz sijn reden /
 Den Joden sonderlingh /
 Die op 't uytwendigh sien /
 Diedooz schijn-heplich poogen /

Dooz aller menschen oogen /
Quansups het quade blien.

2. Een Cananeefche Vrouw /
Die rant daer Christum aen /
Die naer en droef van rouwe /
Van acht'ren konit gegaen:
En roept / o Davids Soon!
Wilt mijnder doch ontfarmen /
Meelijdigh weest my armen!
Gelijck ghy zijt gewoon.

3. Mijn dochter / laes! gebonden
Dooz Satanas gebiet /
Levdt deerelijck geschonden /
Ach Heere! hoorde niet?
Sijn Jongers traden toe /
Sy seyden laetse baren /
Sy maecht te beel gebaren /
Wy zijn dit roepen moe.

4. Waer op hy haer verhaelde /
Hy quam om Israels hups /
Sijn schaepkens als verdwaelde.
Maer laes! haer duchte 't krups;
Dies badt s' hem vperigh aen /
Hy sey wat sou m' u geven /
't Broodt waer hy kinders leven /
En honden mee versaen?

5. Sy sprack Heer! vande krumptjes
Van onder's Heeren disch /
Geniet een hondt noch rumpjes /
't Geen daer vertreeden is:
U zegen is doch groot /
Wilt my een krummken deelen /
U gunst mach niet verbeelen /
Sy is een troost in noot.

6. Vrouw groot is u gelaobe /
U dochter is gesondt /
Danckt Godt den Heer hier boven /
Met hert / met ziel / en moundt /
Die u gebedt verhoort.

- „ Heer wilt ons niet versmaden/
 „ Maer uyt Iesd' en genade/
 „ Verquicken na u woordt.
 „ 7. Wie met gestadigh sineecken/
 „ Houdt doorz gebeden aen/
 „ Wie sal noyt troost ontbrecken/
 „ Maer doorz 't geloof bestaen:
 „ Wie klopt en soecht die vindt,
 „ Al dunckt u 't kruys te bange/
 „ Gzijt moedt / ten duurt niet lange:
 „ Godt troost / die hem beinnjdt.

Niemandt kan twee Heeren dienen.

Matth. 6.

Stemme: Psalm 32. Wel hem, &c. Kan oock op
 den 8. Psalm werden gesongen.

Christus spreeckt.

W Ie kan gelijk twee tegenstrijdigheden/
 Als hett' en koude / in eene klompe sineden?
 Wie kan gelijk den Rijckdom en oock Godt
 Zijn onderdaen / 't en zy tot 's anders spott?
 Hoe kan het byer en water sich vereenen?
 Wie kan gelijk twee byeende Heeren dienen?
 Of hy moet d'een beminnen / d'ander niet;
 Gelijk men steets doorz al de werrelt siet.

2. Hierom / segh ick / gh' hond niet ebenaren/
 Dat Rijckdom sich niet Godt te samen paren.
 Hierom / segh ick / en sozght niet booz het lijf/
 Doorz kost of kleedt / booz voedsel of gerijf.
 Wel obertrest het leven niet de spijs?
 Het Lichaem niet de kleedingh g'lijcher wijs?
 Siet aen 't gebogelt onder 's Hemels dach:
 Die hebben doch haer voedsel en gemak.

3. Sy zaepen niet / noch macpen in de velden/
 Haer schuuren noyt van overbloedt seer zwellen/
 Nochtans is 't Godt / die haer / van all's boozsiet/
 Die ghy wijt obertrest / dooz u gebiet.
 Wie kan een ell' tot sijne langhte recken ?
 Wat sozght ghy dan wat kledingh' u sal decken ?
 De Key-boom beschoutot hoe s' in haer cier/
 Niet spint noch werckt maer prouckt in volle tier.

4. Nochtans segh ick dat Salomonis prachten/
 In heerijckhepdt hier by niet zijn te achten.
 Indien dat Godt / het gras alsoo bekleet/
 Dat heden bloept en morgen 't vyer geniet ;
 Sal hy dan niet / meer sozgen booz de menschen ?
 Hoe zydy dus sozghbuldigh in u wenschen/
 Wat kost of drauck / ghy tot u voedsel treckt/
 Of niet wat kledt / dat ghy u lijf bedeckt ?

5. Dit was de sozgh der Heydensche geboden/
 Maer uwe Godt weet wat ghy hebt van nooden.
 Soeckt eerst Godts Rijck en syn gerechtighpdt/
 Al't ander sal u worden by gelept.
 Hierom weest niet sozghbuldigh booz den morgen.
 Een pder dagh moet booz het sijne sozgen.
 Een pder dagh die brenghet haer selfs verdziet.
 O Mensch ! u sozgh die is een pdel niet.

6. Indien wy dit recht kosten overwogen/
 Doozwaer de Mensch was nimmer soo verlegen/
 Dat hy dooz vyer en water soude gaen/
 En om het aerdtsech / het Goddelijck versmaen ;
 Want soo de mensch / op Godt gerust won bouwen/
 Hy geeft genoegh / tot eerlijck onderhouwen :
 Maer laes ! de pracht en wulpsche oberdaect/
 Maecht ons vol sozgh / die nimmer is versact.

De Sondaresse die Christi voeten met hare tranen nat maect, drooght, kust en salft, uyt-gebreyt. *LUC. 7. 37.*

Stemme: *Aole* houdt u winden in den toom.

Wech met de pzonck / met gestreel en geslick /
 Wech met de pzoacht en al de dertelheden :
 Wech met Kobijn / diamant en geblick /
 Wech met parruyck / met Bag' en kostelheden :
 Wech ghy wulpsse oberdaedt /
 Met u lechernyen :
 Wech met goud' en wepts gewaet /
 Dol bozduur en zy' en /
 Wech ges wier / en getier /
 Dat de deughdt verduyf siert /
 Wech ghy lust / die ontruff /
 En mijn eer ontluff siert.

2. Ach! hoe heb ick mijne edele bloem /
 Pzoachtigh en trots de werelt overgeben ?
 Wat is 't vermaeck' / en des wellusts roem ?
 Waer is mijn jeughdt en frissche jonge leben ?
 Waer is nu de ydelheyt /
 Daer ick my in bade ?
 Daer mijn ziele nu om schreyt /
 Die dus is belade.
 Sy is heen / met al 't geen /
 Daer ick my in streelde.
 Wech ghy snert / uyt mijn hert /
 Met de yd'le weelde.

3. Ach! hoe heb ick my doch tegen mijn Godt /
 Dooz al 't gebley der wellust soo verloopen ?
 Dat ick verblint / als slavinne / versot /
 Was in haer waen en ydelheyt versoopen ?
 Gy! nu walgh ick van de lust /
 Van 't vermaeck der sonden :
 En ick soeck in Christo rust /
 Van dees lust ontbonden /
 Die niet doet / als 't gemoedt /
 Dooz de weelde branden ;

Doch u Heer / komt de eer /
Dan mijn offerhanden.

4. Wat my eerst pojd' tot dees wereltsche breaught /
Strecht mi alleen / u Heere te behagen :
Ghy scheidt in nedzighert lust en geneught /
Dies wel ich hert en ziel u gantsch opdragen :

Sy weend' over hare sond' /
En met rouw bevangen /
Daelde sy stracks na de grondt /
Met bedouwde wangen :
Ach ! hoe soet / my ontmoet /
Dat ich kus dees voeten :
Wilt ook 't quaet / dat ich haet /
Heer ! genadigh voeten.

5. Sy lagh beschreyt vooz sijn voeten te neer /
Wasshende / droogende / salvd' die met eenen /
't Nap? was haer doeck / en sy bad haren Heer /
Dat hy haer wou barmhertigheyt verleenen.

Hoe de Pharizee ook smaelt /
Dat dees sondaresse /
Dus van Christo wort onthaelt /
Gaf hy hem een lesse :
Schoon dees vrouw / mi vol rouw /
Heeft veel sond' bedreven /
Dies beo?waer / ick aen haer /
Heb veel' sond' vergeven.

6. Wie dat maer Christi genade dus smeect /
Dien sal hy nu noch nimmermeer verstoeten :
Soo maer 't berouw / uyt een reyn herte breecht /
En dat het komt / dooz 't waer' geloof gevlooten /

Als dees sondares vertoont /
Dooz 't geloof genesen :
Die veel' sonden zijn verschoont /
Om dat sy Godt vreesde :
Saligh dan / is de man /
Die 't woozt mach beleven :
Gaet in vree, u is mee,
Uwe sond' vergeven.

Siet de Musijk-noten in Lust tot wijsheyt, *Wolende Mensch.*

Tegens de vergeeffche forge der Mentchen.

Stemme: Psalm 129. Van der jeught, &c.

HEt wonderwerck van Christi mogentheydt/
Blinckt stadigh uyt gelijk een held're baken:
Hy toont alsints sijn ware Goddelijckheydt/
Tot onderhoudt der menschelijcke saken.

2. Als u de sozgh verruickt en maectt gedwee/
Als of u troost en boozraet mocht ontbeere:
Gedenckt hoe Godt den menschen en het bee/
In overbloet haer noodruft wil bescheeren.

3. Sijn zegen streckt sich in de werrelt uyt/
Een pedet smaectt de krimpkens der genade/
Een pedet maectt een oberrijche buyt/
In landt en zee is zwanger en geladen.

4. Hoe soud een mensch soo dapper zijn outaert/
Dat hy dit niet in 't hert sou overwegen?
Ick danck u Godt / die lijf en ziel bewaert/
Door utwe gonst en overgroote zegen.

5. A milde handt is nimmermeer verhozt/
Hy heeft doch naecht / het Sonne licht omschonen/
Al wat ick heb / van u verkregen wordt/
Mijn eerste stem was jammeren en weenen.

6. Dees oozyzongh mensch! altijd gedaechtigh zijt/
En wilt u noyt in boozspoet overheffen;
Maer weest in Godt / hoe dat hy 't boeght / verlijt/
Want storm en ramp die saken trotsen tressen.

Christi wonder-werck, *Matth.* 14. 15.

Stemme: Psalm 100. Ghy volcken, &c.

HEt wonder-werck dat Christus doet/
Dat zy een troost in ons gemoedt:
Die met twee Dischjes en vijf Bzoon/
Dijf duysent derst te gaste woon;

En trecken noch / vooz ons genot/
 Cwaelf korben / vooz het overschot.
 Ghy menschen kindt / die 't daeghlijchs siet/
 Versmaet sijn gunst en achtse niet.

t'Samen-spraeck van Christus en 't Sa-
 maritaens Vrouwtje, Joan. 4. 6.

Stemme: Psalm 19. De Hemelen seer klaer.

Gluekigh wiens gemoedt
 Van Christo wert begroet/
 En in 't geloof gevest:

Die uyt sijn Godtlijckheen/
 En honingh soets reen/
 Derkrijght het alderbest.

Dit Vrouwelijcke beeldt/
 Dat heeft hy mee gedeelt/
 't Geheyn van sijne schatten/
 En onde wi si haer voozt/
 Den grut van 's Heeren woordt/
 Doch wie er by haer te vatten.

Christ. 2. Hy bindt haer by de Zon/
 Daer hy vermoeyt van Son/
 Eyscht eenen koelen dranck:

Vrou. Hoe derf ick dit bestaen/
 Seys' ick Samaritaen
 En ghy Hebreusche Ranche
 Dit street met onse wet
 Op Garazim geset/
 Daer wy soo vast aen kleben.

Christ. Hy sprack indien ghy 't Vrou
 Verfocht, ick schencken sou
 U 't water van het leven.

Vrou. 3. In sen / g' hebt krukck noch vat/
 Waer krijghdy dan het nat/
 Wyt dese diepe plas:
 Hier laefde Jacob 't Wee/
 H

Enijnen Soonen mee/
Wanneer het dorstigh was.

Christ. Wie van dit Water maect,
Sey Christus, stracks hy haect,
En schijnt van dorst te imachten;
Maer wie mijn Water drinkt,
Dorst nimmer, maer 't ontspringht,
En geeft de ziele krachten.

Vrou. 4. Cy Heer geef my hier van.

Christ. Hy sey roept stracks u Man.

Vrou. Sy sprack ick hebber geen.

Christ. Ghy hebt'er vijf gehad.

Vrou. Ghy hebt'et recht gebat.

Christ. Dus let vry op mijn reen.

Vrou. Heer ghy zijt een Propheet/
Die alle dingen weet:

Hier wordt Godt aen-gebeden:
Ghy noemt Jerusaleem,

Dat daer alleen Godts stem/
Gehoozt wordt en sijn reden.

Christ. 5. Geloof dat hier noch daer,
O Vrouw! mijn woordt is waer,
Is vaste plaets geset;
Maer dees zijn 't die daer meest,
In waerheyt en in Geest,
Beleven Godes Wet.

Godt is een Geest, en wil

In waerheyt soet en stil,

In sachte zielen varen.

Vrou. Ick weet Messias naecht/
Sey sy / daer esck na haecht/
Die sal 't ons openbaren.

Christ. 6. Ick ben Messias self,
Uyt 's Hemels hoogh gewelf,
Dien 't al is onderdaen:
Ick soeck dat sondigh hert,
In onverstant verwert,
Te wijzen 's Hemels baen.
Mijn water is de Geest,

Waer in elck die Godt vreesf,
 Sich door mijn woordt sal laven,
 En dorsten na geen sond'
 Die uyt een vuyle grondt,
 Bemorsfen 's Hemels gaven.
 „ 7. O Christe! dooz dees daedt/
 „ Ghy ons een boozbeeldt laet/
 „ Van groote zedighepdt:
 „ Ghy obertuyght met een/
 „ Dit Droudtje / dooz u reen/
 „ En vriendelijck beschept.
 „ Laet dit oock zijn ons wensch/
 „ Dat elck sijn eben mensch/
 „ Soo stracks niet mocht verdoemen;
 „ Schoon d'een meer is verlicht/
 „ Dat hy aen d'ander slicht/
 „ Soo mach m' ons Christens noemen.

Loofheyt der Pharizeen om *Christum* te
 vangen, of men den Keyser sal schattinge ge-
 ven? *Matth. 22.*

Stemme: O Karsnacht schoonder als de dagen.
De Noten staen Fol. 53.

De list langh oberdacht te booren/
 Uyt ingekropte haet en tooren/
 By Pharizeen loos oberlept/
 Dees met de sijn Herodianen/
 Dooz gladde, doch verwarde banen/
 Haer stricken hadden uyt-gesprept.
 2. Sy spraken / Maester / wy dooz-gronden/
 Dat ghy waerachtigh zijt bebonden/
 En die na Godes waerhepdt leeft:
 Die noch Persoon noch mensch sult vzeesen/
 Dies suldy ons een boozschijft wesen/
 Of m' oock den Keyser schattingh geeft:
 3. Maer Jesus kennende haer grepen/
 Sprack ghy gebeynsde / argh dooz-slepen/
 Langht my slechts esnen Penningh hier.

Wiens is dit beeldd hier op-geschreven?
 Sy seydten / 's Keysers beeldd / na 't levent.
 Soo sprack hy dan op dees manier.

4. Soo suldy dan den Keysfer geben/
 Sijn tijns en schattingh daer beneven/
 En wat den Keysfer toe-behoort;
 Maer Godt / booz al / sult ghy gelooben/
 Sijn eere noch sijn waerheydt rooben;
 Maer dienen na sijn Wet en Woordt.

5. Sy droopen wech met roode haken/
 Derwondert in dees heyl'ge saecken/
 Als zijnde in haer ziel ontstelt.

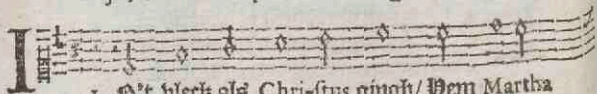
„ O wie Godts wijsheydt soecht te vangen/
 „ Blijft schandigh in sijn dwaesheydt hangen;
 „ Want Godt der snoonen schalckheydt belt.

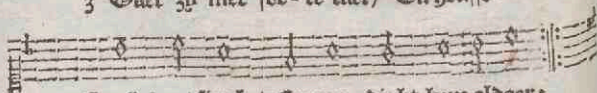
Christus, Martha, en haer Suster Maria

Luc. 10. 38.

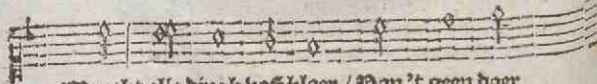
Da de Stemme: Carel van Mander: Christen Ecgade
 mijn, &c. Ofte op dese nieuwe gestelde Voys.

1 D't bleek als Chri-stus gingh/ Hem Martha
 3 Daer zy met soe-te tael/ En heusse

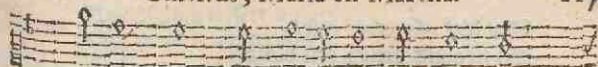

2 stracks ontgingh / En noo - dight hem aldaer:
 4 Ijck onthael / En be - sigh handt - gebaer/

Maecht alle dingh vast klaer / Dan 't geen daer

nooddigh

noodigh schein: Ma - ri - a met aendacht / Op

Christi woorden acht / En Goddelijcke reen.

2. Doch Martha 't dienen moe/

Die sprack dus Christum toe:

Wel Heere siedy niet?

Hoe dat ick besigh ben/

Hoe dat ick sloof en ren?

't Schijnt al wat hier geschiet/

Mijn Suster slechts toe-siet/

En sy sit dus in vree:

Op seght haer datse werck/

Op leen my d'handt / en merck/

Dat alles zy geree.

3. Doch Christus sprack haer aen/

O Martha laet doch staen/

Al dees bekommerngh;

Waer toe geslooft / gewaect?

Gesozght en moe gebraecht?

Dit is cen Werrelt's dingh/

U selve doch bedwingh/

En werpt de sozgh ter zy:

Weest matigh in u doen/

De sozge kan niet boen/

Maer 't is een slaverny.

4. Doch cen dingh boven al.

U noodigh wesen sal,

Dus hier op naer stigh let:

Maria heeft dit deel/

Dit edelste juweel/

Dast in haer hert geset:

En dit verkiest sy bet/

Als al des werrelt's goet/

Dat moe en roest bederft/

Dat dief of roover erft/
 En stroomt gelijk een vlaedt.
 „ 5. Maer 't uytverkoren pande/
 „ Van 't eeuwigh Vaderlandt/
 „ Dat is de hooghste schat:
 „ Ep soecht dit boven al/
 „ De rest Godt geben sal/
 „ Die 'r wandelt op sijn padt.
 „ Wel saligh! die dit vat/
 „ En 't werrelt's soo geniet/
 „ Dat nimmer 't herte kleef/
 „ Men 't aertsch / maer danckbaer leef/
 „ Als die op 't hemels fiet.

Van de Rijcke Man en Lazarus, *Luc. 16. 19.*

Stemme: Die mint die lijdt veel pijn.

Hoort een gelijckenis/
 Hoe Lazarus vol schurft / lagh booz een Rijcken deure;
 Die lekker aen den disch/
 In selp en zijde broodt' / na aller hoben fleur:
 Daer d'arme man/
 Bidt wat hy bidden kan/
 Op dat een krumken broodt/
 Moch stelpen sijnen noot.
 2. De Hondtjes onder wijl/
 Sijn zweeren lechten / daer hy lagh beroyt en bloot:
 En Lazarus stierf in pl/
 Van d'Engelen geboert zijud' in Abrahams schoot:
 De Rijckie mee/
 Dol jammer stierfen wee/
 Wien 't bangh en naer gemoedt/
 Pranghd' in der hellen gloedt.
 3. Wanneer hy sijn gesicht/
 Ten hemel sloegh / en sagh daer Lazarus bereert/
 In Abrams schoot verlicht/
 En hy ter hellen blam ellendigh lagh verneert:
 Riep hy / eplaes!

Kampsaligh en seer dwaes!
 Outfart u mijner Heer!
 Dat Lazarus dael neer.

4. Dat hy sijn bingers doop/
 En net mijn dozre tongh / die nu verschzoockt in 't byer:
 En gun my dese hoop!

Okint! seyde Abraham, ghy zwomt in weeld' en tier/
 Daer dese man/
 Was 't baeghsel van de wann'/
 Die mi geniet dees vzeught/
 Daer ghy niet komen meught.

5. R. Ick bid' u send hem heen/
 Na mijn vijf vgoeders toe / en na mijns vaders huys/
 En dats' op mijn gebeen/
 Ontblieden dese quael en 't goddeloos gespuys:

A. Abraham sey/
 Sy hebben alle bey'
 Soek Moses en Propheet/
 Daer uyt men alles weet.

R. 6. Doch soo een doo' verrees/
 En kundighd' hun dit aen / sy stonden af van quael:

A. Om een / indien Godts vzees/
 Hun niet het herte roert / sy sullen niet afftaen.
 Indien sy niet/
 Noch Moses / noch Propheet
 Gelooben / die hun leert/
 Een dood' hun dan bekeert.

„ 7. Om mensche! die in vracht/
 „ En wellust zijt versmoozt en op geen armen past/

„ Ghy zijt van Godt veracht/

„ En dapper aen sijn roe' en strenge geessel wast/

„ En steets geplaecht/

„ En van een woorn geknaeght.

„ Dus let op Godts gena/

„ s' Is na de doodt te spa.

„ 8. Ghy die om Christi wil/

„ Versnaet' bespot/ verjaeght/ en soo veel lijden moet/

„ Houdt u gerust en stil/

„ Om dat Godt al u ducht / in vzeught verblijden doet.

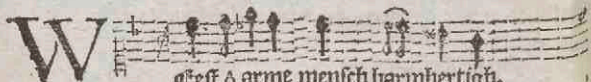
Tegens de Geveynsde.

- „ Der trotsen val/
 „ Deer schielijck naecken sal/
 „ Dus u te saem verblijdt/
 „ Dat ghy vooz Christo lijdt.

Siet de Musijck in Lust tot Wijsheyt, *De werrelde
 geeft haer loon. Fol. 212.*

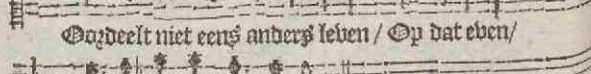
Tegens de Geveynsde, *Luc. 6.*

Stemme: Psal. 38. Wilt in uwen toorn gestadigh. *Of/ Po-
 liphemus aen de stranden. Ofte op dese nieuwe
 gestelde Voys.*

W *Geest o arme mensch barmhertigh.*

 En trouwhertigh / Als oock u-we Vader is :

 Oordeelt niet eens anders leven / Op dat even/

 Godt u oordeel vooz gewis.

2. Wilt u naeste niet verdoemen / noch u roemen ;
 Maer vergeeft eens anders schult/
 Dan sal Godt u weer vergeven / al 't bedzeven/
 Praecht u naeste niet gedult.
3. Geeft gehoopte volle mate / yders bate/
 En wilt d'eygen baet doch blien/
 Want waer mee ghy upt sult meten / suldy weten/
 Dat u weder sal geschien.
4. Kan een blinde d'and'ren leyden / dat sy beyden/
 Niet geraecken in den gracht ;
 Soo moet oock een knecht niet wesen / meer gepzesen/
 Alsde meest er zy geacht.

5. Hoe zdy door 's Broeders oogte / dus bedrogen /
 Dat daer in een splinter schuyt ?
 Dat ghy in u oogh / o schalcke ! siet geen balcke /
 Die door pders ooggen puyt.
6. Sult ghy hem den splinter toogen / daer u ooggen /
 Zelf een groote balcke beslyt ?
 Werpt u balcke dan eerst te gronde / heelt u woude :
 Creckit dan 's Broeders splinter uyt.
7. Wie door onberstandt / schijn-heylig / sich toont beplig /
 „ En wil 's naesten feyl bespien /
 „ Die moet reyn zijn van gemoede / vroom in 't goede /
 „ En sich selbe eerst besien.

Loofheydt der Pharizeen, *Luc. 10.*

Stemme : Psalm 23. Mijn Godt voedt my , &c.

- M** Ach nimmermeer dan Christus zijn in vreden ?
 Moet hy van d'een en d'ander zijn bestreden ?
 Moet Pharizee hem altydt achter halen ?
 Moet pder op sijn leer en woude ren smalen ?
 Dies vraecht hem dees / hoe krijgh ick 't eeuwighe leven ?
 Hy sprack tot hem / wat 's in de wet geschreben ?
2. Hy sey / daer staet ick sal mijn Godt beminnen /
 Van gantscher kracht / met ziel / en lijf en sinnen /
 En al 't verstandt / en mijnen naesten mede /
 Gelijck my self : Dit zijn Godts gulde reden /
 g' hebt recht beschept / sprack Christus , my gegeven.
 Doldoet dit al / soo hebdy 't eeuwighe leven.
3. Maer hy van als / hem willend' ondervragen /
 Sprack hoe sal ick my na dees wetten vragen ?
 Welck is hy die men noemt sijn Eben-naeste ?
 Daer van hy door gelijckenis / op 't laetste /
 Hem herft berklaert / wie d' Eben-naeste waren /
 Op dat hy sou / in eygen roem / bedaren.
4. Doch hy herstont niet dat dees wet was geestlijck /
 En dat de mensch eplaes ! was zwack en vleslijck /

Een slaef der sond' / en onder 't jock gebogen:
 Dat Mensch / als Mensch / was kranck / van onbermogen /
 En dat de wet behelsde strenge paden:
 Wie 't een verbrack / al d'ander obertraden.

Volght de gelijckenis van den Priester,
 Levijt en Samaritæen.

Luc. 10.

Stemme: Psal. 16. Bewaert my Heer, &c.

E En Man zijnd' uyt Jerusalem gegaen
 Na Jericho, verviel in Moorders handen/
 Die daer gestroopt / en wonderlijck misdaen/
 Men noch op 't zwaerst' en alderfelst' aenranden;
 Ja wierdt gekerst / dat hy booz pders oogen/
 Lagh / als booz doodt / bebloet / in onbermogen.

2. Een Priester juyft / quam daer boozhy getreen/
 Die sich niet kreund' / des armen mans benauwthepdt/
 Doch een Levijt gingh mee dies weges heen/
 Die hem wel sagh / doch acht niet op dees flauwhepdt;
 Maer een Samaritæen, quam aen gereden/
 Als hy hem sagh / was vol barmhertigheden.

3. Hy naderd' hem / en sprach hem vriendlijck toe.
 O liebe Man! wat ramp heeft u geschonden?
 Hoe leghdy dus ver slagen / bangh te moe?
 En dus bebloedt / bemozst in ulre wonden?
 Coont my u lijf / ick sal 't gequetst' verbinden/
 Met Oly / Wijn / en ghy sult hulpe vinden.

4. Hy hoesterd' hem en leyd' hem op sijn Paerd/
 En boerd' hem soo ter herberggh / om genesen.
 Hy bleef hem by / op dat hy daer bewaert/
 Mocht wel onthaelt / en recht verbonden wesen.
 Wanneer hy nu / sou 's and'ren daeghs vertrecken/
 Gaf hy den waerd / dat hy hem sou verstrecken.

5. Hy sprach dit gelt / geef ick u op de handt/
 Draeght goede sorggh / en hseghyt doch desen kraacken/

En doet hem doch gerack en onderstandt/
 Is 't niet genoegh / ghy sult my na bedancken/
 Wanneer ick keer / sal ick 't u al betalen/
 Wilt desen Man doch vriendelijck onthalen.

6. Wie van dees dype / ick braggh 't u met verstandt/
 Dunckt u de naest geweest te zijn van allen/
 Tot hem die viel in 's Moord' naers selle handt/
 En die gewondt ter aerden lagh geballen?
 Sy spraken / die barmhertigheyt gingh plegen/
 En liet in smert den armen niet verlegen.

7. 't Is recht geseyt / sprach Christus, volghyt dit spoor/
 Weest yder Mensch behulpigh in sijn lijden/
 En geeft u naesten altydt goet gehoor/
 En wilt u niet in sijne smert verblijden;
 Maer reyckt u handt / en toont u steeds weldadigh/
 Van toont sich Godt / u wederom genadigh.

Zacheus op den Vygeboom, Luca 19

Stemme: Edel Karfou.

Als Christus was te Jericho gekomen
 Raecht' yder op de been.

Zacheus mee / dit hebbende vernomen/
 Die wild' hem mede sien.

Want dees was rijk / en 't hoofdt der Collenaren/
 Dies wild' hy wyt lust gedreven/
 Sien al 't weder baren.

2. Maer soo hy kozt en kleyn was van persone/
 Beletten 't hem de schaer/
 Dies hy sich pft / om sich mee te vertoone/
 Want hy hem volghde naer:

Daer is hy ras een Dighboom op-gestegen/
 Om dat hy met groot opmercken
 Mocht bespien de wegen.

3. Als Jesus sagh Zacheus in de tacken/
 Sprach hy hem vriend'lijck aen.

Zachée komt doch haestigh nedersacken ,
 En wilt stracks met my gaen :
 Want heden wil ick tot u huys in keeren ,
 Op dat ghy wert onderwesen
 In den wegh des Heeren.

4. Zacheus sprongh met blijdschap na beneden/
 En heet hem wellekom :
 Wanneer de Schaer aenhoorde dese reden/
 Soo stonden sy als stom :
 Om dat hy gingh met desen Sondaer spreken/
 Swol het hert vol misgenoegen/
 En vol snoode treken.

5. Als Jesus was ter Herbergh in-getreden/
 Sprack hem Zacheus aen :
 Ich bidt u let / ach Heer ! op dese reden/
 Soo ick pet heb mis daen/
 Geef ick de helft van mijnen haef den armen/
 Soo ick yemant heb bedrogen/
 't Dierbout weer dit karmen.

6. Dies Jesus sprack / u huys is wedervaren ,
 Geluck en saligheyt ,
 Om dat ghy zijt van Abrahams dienaren ,
 Dien 't heyl is toe-gefeyt :
 Want 's menschen Soon die is hier toe verscheenen .
 Om 't verlooren weer te soecken ,
 En saligh vereenen.

7. Wel saligh huys waer Christus schenckt den zegen/
 Daer springht een gulde Bron/
 Daer bloept een stroom en Goddelijcke regen/
 Des Hemels blijde Son.
 Daect in ons hert en wilt u wooningh maken/
 Dat wy upt oprechter herten/
 Al het quaet versaken.

Van de roeringe des Waters te Jerusalem,

Joan. 5.

Stemme: Onse Vader in Hemelrijk. Of de vier eerste regelen, op de Stemme / van den hondertsten Psalm.

Als Jesus te Jerusalem,
Op 't Joodtsche Feest verhief sijn stem/
Dondt hy veel krancken hier by een/
Want yder op dit Feest verscheen/
Om eerst in 't water Bethesda,
Geheelt te wesen van sijn scha.

2. Want jaerlijcks d'Engel was gelwent
Te roeren 't water daer ontrent/
Daer kreupel' / blind' op vasten ras/
Om stracks te dalen in dees plas/
En wie dan eerst in 't water quam/
Stracks alle rampen van hem nam.

3. Hier lagh een kreupel oock na by/
Daer Jesus trat aen sijne zy/
En vraeghd' of hy wou zijn gesont &
Hy seyd / ach! dat ich eene wondt/
Die my in 't roeren daer toe bracht/
Ich ben een kreupel / sonder macht.

4. Dies Jesus tot den kreup'len sprack/
Neemt op u bedt en wandelt strack.
Doen stont hy op / dat 't yder sagh/
Auyf op der Joden Sabbath-dagh/
Dies schylden sy vol misgenoegh/
Dat hy 't bedd' op den Sabbath droegh.

5. Wie maecht u nu dus onbeleeft &
Hy sprack / die my genesen heeft/
Die sey my dat ich dit sou doen.
Wie was hy die u maecht' dus koen &
Doch Jesus die hem was ontgaen/
Dondt hem weer in den Tempel staen.

6. Hy sprack nu ghy genesen zijt/
Benaer sticht u met aller blijt
Dat ghy booztaen geen sonde doet/
Op dat niet ergens u ontmoet/

Doen seyd' hy 't aen de Joodtsche schaer/
Dat Jesus sijn geneser waer.

7. Waer dooz de Joden als verwoedt/
Stracks dozsten na dit hepligh bloedt/
Om dat de Sabbath was geschent/
En hy hem had Godts Soon bekent;
Maer Jesus seyd' hun openbaer/
Dat hy / die sprack / Godts Sone waer.

8. Maech Christus niet o Pharizee!
Sijn wond'ren doen by u in vree?
Moet ghy op 't wytterlijck soo staen?
Heest Christus u wel opt misdaen?
Gus blijckt hier wel u nijdig hert/
Dooz wiens Geest ghy gedzeben wert.

Van den Zaedt-zaeyer, *Marc. 4.*

Stemms: Het waren twee gebroeders.

Als Christus van strandt / in 't scheepken was gegaen/
Sprack hy het volck in gelijk'nissen aen/
Hoe een Zaeyer zaeyd' het zaedt/
Een deel op 't landt / en aen de kant/
Daer 't gevogelt roben gaet.

2. Het ander zaedt viel op een steenige grondt/
Daer 't suel opschoot / maer verdozde tersioudt/
Wanneer de Sonne scheen:
En 't ander deel / in doorens viel/
Maer onder 't ras verdween.

3. Het ander raecht' op een weelderigh landt/
Daer het wortels schoot en goedt boedsel bant/
En bracht hondert-boude vrucht;
Ja bloeyd' in spoedt / vol overbloedt/
In een gesonde lucht/

4. Wie ooren heest te hooren / hoore dit woordt;
Dies vzaeghden sy 't bediet der g'lyck'nis woort/
Dies hy haer onderrecht/
Hoe dat hun dit / als 't rechte wit/
Van hem sou zijn beslecht.

5. **H** is al 't geheym van Godes Koninghrijck
 Gegeven / maer d'and're niet desgelijck/
 Maer dooz gelijckenis/
 Om dat dit woordt / van elck gehoozt/
 Van hun verstoten is.

6. **O**p dat sy dit siende zijn van reden blindt/
 En hoorende doof / dit niet woordt besint/
 En geene boet' hen pozt;
 Om dat haer sond' / wyt valsche grondt/
 Hun niet vergeven woordt.

7. **W**ilt ghy nu dese gelijckenis verstaen/
 Hoozt wat u Christus de Heere wijst aen/
 Want hy den sijnen leert;
 Op dat elck een / begrijpt dees reen/
 En soo mach zijn bekeert.

Verklaringe Christi over de gelijckenisse
 van den Zaet-zaeyer, *Marci 4. Cap.*

Stemme: Psalm 116. Ick heb den Heer lief, &c.

De Heeraer zaeyt het zaedt en Christi woordt:
 Dat by den wegh valt / zijn die 't woordt aenhooren/
 Daer Satan straks den mensch 't hert komt bekoren/
 En ruckt'er wyt het woordt eer st aen-gehoozt.

2. **H**et zaet 't welck viel op een steen-achte grondt/
 Zijn die het woordt terstont niet vzeughd' aenbaerden/
 Doch wispeltuur geen wortels schiet in d'aerden/
 Die in den noodt sich ergeren terstont.

4. **H**et zaedt dat in en tusschen doorens viel/
 Zijn die met sozgh des werreltds overladen/
 En in bedrogh des rijckdoms sich steets baden/
 Dal snoode list en grootf heydt in de ziel.

4. **D**ie nimmermeer zijn van begeerten sat/
 Maer nacht en dagh na groote schatten poogen/
 Daer dooz dit zaedt hersticht woordt booz Godts oogen/
 En soo verdozt Godts zaedt / soo waerden schat.

58. Maer 't zaedt 't welck viel op 't wel geheeghde landt/
 D t zijne die 't woort hooren en bewaren:
 Waer van men siet veel vruchten t'saem vergaren/
 In hondert-vout dooz zegen van Godts handt.
 „6. Geef Heere dat u woort in ons behlijf/
 „Dat niet de Sātan ons verruck ten quaden:
 „Laet doch u zaedt met diepe wortels zaden/
 „En dat het niet verstick noch t'onderblijf.
 „7. Oe doorens Heer! der sūo begeerlijckheydt/
 „Wied' uyt ons ziel / op dat wy 't woort soo hooren/
 „Dat wy volstandigh singen booz u eoren.
 „Lof zy u Godt / hier dooz / in eenwigheydt.

Daer Christus 5000 Menschen met vijf
 Garste-brooden en twee Visschen spijst.

Marc. 6. 22. Luc. 9.

Stemme: O Schepper fier.

W El saligh volck / dooz pber aengedzeven/
 Die u hebt begeben / te hooren 's lebens tolck/
 Die als een wolck / verspreet sijn woort en gaven/
 Waer uyt wy ons laven / als sijne stem komt voort/
 Wilt dan op Godts goedtheydt letten/
 En volght stadigh Godes wetten/
 Want hy 't al geeft / waer mensch en bee by leeft.
 2. Als Christus sagh / soo groote schaer booz oogen/
 Wierd' hy gantsch bewogen / en vol medogentheydt/
 Want pder slagh / sagh hy als schaepkens dwalen/
 Die hy gingh verhalen / sijn leeringh en waerheydt:
 Als nu was de dagh verloopen/
 Bleef noch 't volck by hem met hoopen/
 't Gebreck was groot. Laet pder hoopen broot.
 3. Doch Jesus sprack / geeft ghy haer self te eeten.
 D. Hier dient Heer geweten / wy zijn soo niet boozsien.
 J. Gaet henen stracks / en telt eerst uwe brooden/
 Gaetse dan byz nooden. D. wy hebben vijf gemeen/

En daer boven noch twee Diffehen.

1. Wilt in 't gras de spijs op-diffehen/
Hondert by een / en bystrigh set alleen.

4. Als hy 't gezicht ten Hemel had' verheben/
Heeft hy Godt gegeven sijn Hof met danckbaerheyt:
Als nyt een plicht brach hy vooz him de brooden/
Dat s' haer souden nooden / en worden soa versact.

Twee Diffehen deyd' men onder allen/
Soo dat sy vol wel geballen/
Eck was vernoecht in 't geen Godt hadt geboeght.

5. Wat wonder dingh! rwaels korven overschooten/
En dees disch-genooten / die waren wel gespijst.

Hoe sonderlingh! bijf duyfent daer genoegten/
Soo kan 't Godt al boegen / als hy sijn gonst bewijst:

Dus is noch des Heeren zegen/
Die ons als een gulde regen/
Ous overschot / deelt als een Hemels lot.

6. Ach arme mensch! treet by met uwe sinnen/
En doozsoecht van binnen / u hert en u gemoedt:

Daer ghy na wensch / nyt niet / zijt op-geslegen
En hebt nu verkregen / van Godt dees oberbloet;

Wilt hierom den Heere loben/
Die u zegent van hier boven/
Daer ghy klaer siet / wat u noch overschiet.

Van de genoodte ter Bruyloft, *Matth. 22.*

Stemme: Loof Belgica den Heer.

HEt Koninghrijcke Godts een Koningh wort geleken/
Die sinnen Soon ter eer / een Bruyloft hadt besteken/
Waer dooz hy ober al / tot sijn genoodte sendt/
Die 't nijdigh ooz stracks hebben toe-gewendt.

2. De Koningh andermael / sendt af noch and're brooden/
Die haer met grooter ernst / meer tot sijn Bruyloft nooden/
Die sepden / 't is bereept / de Ossen en het Vee/
Dus treet doch toe / geniet dees Bruyloft mee.

3. Maer dit van haer beracht/ is elck sijns weegs getreden/
 En d'ene na sijn landt en slaessche besigheden/
 Dees had een Vrouw getrouwt/ dees Essen had gekocht/
 Dees most gebiert / en d'ander zijn besocht.

4. En boben al dees gonst van op dit Feest te laden/
 Begosten sy dees bo'on te last' ren en te smaden/
 Sa wyzedelijck te daon / aen die haer weldaet doet/
 En dus verkeert is 't menschelijck gemoedt.

5. De Koningh dooz dees smaet / in gramschap / als out'
 sicken/

Send sijn Cravanten af / om desen smaet te wyken/
 Die stracks den Moordenaers gedoot en aen-gerant/
 En boorts haer Stadt / oock hebben af-gebrant.

6. De Koningh wederom/ send af sijn dienaers vaerdigh/
 En send' dat dese hoop dees vzeughde niet was waerdigh/
 Gaet daerom ober al / by kreupel en by blind' /
 En noodights' al ter Bruyloft die ghy bindt.

7. De knechten zwerben om dooz straten en dooz stegen/
 En nooden goed' en quaed' / en wat hun slechts quam tegen/
 Soo dat in korter t'yl de tafels zijn beset ;
 Maer 's Koninghs oogh / op yders wesen let.

8. Hier vant hy eenen Man / met seer bemozste kleeden/
 Dien sprack hy aen / wel vziendt ! dit past geen Bruylofts'
 leeden/

Hier dient een symber kleet: hy zweegh. De Herr gebodt/
 Dat men dees Man/ sou boeren in de doot :

9. In nare duysternis / waer knersinge der tanden/
 Waer weenen en gehuylen 't wzingen van de handen/
 De hange ziel benautwt / en waer een droef geluyt/
 Bluscht dooz de sond' / dees blijde Bruyloft ert.

10. Want veel geroepen zijn / en weynigh uytverkooren/
 De vzoome zijn 't alleen/ die 's Bruyd' goms stem aenhooren/
 Want wie in 't quaedt verhart / en past op geen vermaen/
 Sal 's Bruylofts' zael / daer booz gestoten staen.

11. Wilt ons dan liebe Godt! met 's Bruylofts' kleet be-
 eeren/

Op dat wy mogen staen booz 't aengesicht des Heeren/
 En tot den eynde toe / volstandigh zijn in deughdt/
 En dooz 't geloof genieten 's Hemels vzeughdt.

Van den Hooftman over hondert, *Mat. 8.*

Stemme: Daer was een Man in den lande Hus. Of/ Geeft my te drincken na mijn dorst.

Als Jesus te Capernaüm
Was met zijn Honders in-getreden/
Om leeren 't Evangelium,

Geluyckt' een Hooftman dese reden:
Ick bid' Heer! hoorz doch mijn gebeden/
Mijn knecht leyt dooz de Nacht daer neer.
Wel sprack doen Jesus, weest te vreden,
Ick koom stracks en genees hem weer.

2. De Hooftman antwoord' hem / ach Heer!

Ick ben niet waerd dat ghy sult komen/
En doen my en mijn huys dees eer/
Sprackt slechts een woort / en 't sal my bzoomen/
U dit bergen sou ick schromen;

Want ick ben soek een onderdaen/
Ontsluyt doch ulve milde stroomen/
Sprackt slechts een woort / dan is 't gedaen/

3. Ick heb Soldaten onder my/

Sprack hy / wanneer ick die gebiede/
Gaet ghy daer heen / en weerom ghy/
Komt hier en gaet tot dese liede/
Doet dit en dat en 't sal geschieden/
Soo dat mijn woort hun is een wet/
Waerom sou ick dan van u blieden?
Want Heer! ick op u woorden let.

4. Als Jesus met op-mercken hoorz/

Dees reden upt des Hooftmans monde/
Sprack hy tot zijn Nabolgers hoorz/
Sulck groot geloof is niet gevonde
In Israël; wilt dit door-gronden,
Want veel van Oosten en van West,
Die sullen als van Godt gesonden,
Oock mee ter Bruyloft gaen op 't lest.

5. Ja sullen oock met Abraham,

Met Izac, Jacob zijn Godts erven,
Als uyt-gelesen van dien Stam,

De getrouwe Herder:

En 's Hemels Koninghrijck verwerven;
 De Rijcks-genooten sullen sterven,
 En in de afgront neer gestort,
 In duysternisse weenen swerven,
 Daer anghst tot tandt-geknars hun port.

6. Reyft heen, O Hooftman na u Huys,
 Sprack Jesus, u knecht is genesen,
 Na u geloof soo fal dit kruys,
 Van u knecht af-gesheyden wesen:
 Die niet gelooven, mogen vreesen,
 Geen ongeloof komt voor Godts Throon,
 Men kan geen Vijgh van distels lesen,
 Gelooft in Godt en sijnen Soon

7. Wie Christum volght en houdt sijn wooydt/
 Dooz een oprecht en vast geloobe/
 Gaet altydt tot een beter booyt/
 En wozt getroost van Godt hier boven/
 „Laet ons van u niet zyn verschoben/
 „Dooz ongeloof of valsche waen/
 „Ghy kont stracks onse quael verdoben/
 „Als ghy hebt aen dees knecht gedaen.

De getrouwe Herder.

Stemme: Psalm 9. Heer ick wil u, &c.

Wer bintmen oyt soo trouwer Heldt/
 Die 't leven booz sijn Schaepjes stelt/
 En die oyt liefd' in alle hoecken/
 't Verlooren weder op gingh soecken?
 1. Dit 's Christus die sijn Schaepkens weyt/
 Die weder soeckt 't geen was verleyt/
 Ja rucktse oyt der Leeuwen kaecken/
 En wilt de zwacke stercker maken.
 3. Die weder heelt 't geen was verwont/
 Die 't krancke Schaepken maecht gesont;
 Ja die in 't wild' en woeste doolen/
 Vergaert hy van des werrelts poolen,

4. Hoe heeft hy sijn verstopde hoop/
Die Herder-loos en op ter loop/
Verspreyt op bergen en in dalen/
Dooz sijn Basum doen achterhalen?
5. Dees Schaepjes hoorzen sijnen stem/
't Geluyt van 't nieuw Jerusalem,
Dies volghden sy op sijn geboden/
Die hy quam tot sijn Schaep-stal nooden.
6. Hy sagh sijn schaepjes in gebaer/
Van Roover en van Moordenaer/
Van valsche Herders / die booz heenen/
In Schape kleeders 't volck verschenen.
7. Maer binnen schuyld' een wolven hert/
Vol stanck / venijn en bittere sinert/
Uytwendigh van belesde zeden/
Inwendigh 't nest van vuyligheden.
8. Wel saligh die dees Herder hoozt/
Die slecht en recht was in sijn woort/
Waer in noyt was bedrogh gebonden/
Geen dobbelheyt noch valsche gronden.
9. Hy is de Herder / die getrouwt/
Sijn volck verlost uyt sinert en rout/
En doetse sacht en rustigh slapen:
Lof groote Herder van u Schapen!

Tranen Jesu Christi over Jerusalem.

Luca 19.

Stemme: Psalm 90. Ghy zijt geweest, &c.

Staecht Heere staecht / ach Heere! staecht u tweene:
Het stalen hert moet barsten van dit steenen.
Als ghy de Stadt Jerusalem quamt nad'ren/
U ziel beroert / en alle uwe ad'ren
Ontfelden sich / wanneer ghy haer saeght aen/
En / in den Geest / alree te gronde gaen.

2. U suchten Heer! die borsten uyt met tranen/
 Om dat al u gesmeek en soet vermanen/
 Geen beteringh noch woordeel kost ucoogen/
 En datse in haer boosheyt sich bedroogen.
 Vermeeden laes! sy waren Godes byndt/
 't Verhooren Volck en 's Heemeis Croetel-kindt.

3. Ghy riept haer toe: ach! dat ghy in u dagen/
 Wist uwe bze / en hoordeet mijne klagen:
 Maer nu eplaes! is 't woort u oogh verborogen/
 En dat om uwe sond' en scoode sorgen.
 Ick sie alree omlegert uwe Stadt/
 Tot puyn verplet en uwe muren plat.

4. Ick sie alree u Stadt te neder vellen/
 Ick sie alree u / en uw' kind'ren knellen:
 Ick sie alree u toorens af-gebroken/
 Mits ghy beracht mijn woort / tot u gesproken/
 Om dat ghy niet de tijden naemt in acht/
 En mijne bze / die u is aen-gebracht.

5. Jerusalem! die doodest mijn Prophten/
 En steenicht die daer broom zijn van geweten:
 Hoe menighmael wild' ick u kinders decken/
 Gelijck een Hem' / en haer een scherm verstrecken/
 Gelijck een Hem' / die hare kierekens queect;
 Maer ghy hebt niet gewilt / hoe dat men preecht.

6. Hierom sal oock u huys zijn woest gelaten/
 Ghy sult my niet sien rijden langhs u straten/
 Tot dat u volck roept / Godt! die komt gepresen/
 In 's Heeren naem / soo moet ghy welkom wesen/
 Tot dat mijn volck my in mijn Majestept/
 Sal sien verhooght in mijne heerlijckheyt.

7. Wilt Christen volck / wilt niet u Heylant persen
 „ Dooz ohermoedt / noch met de sonde scherffen;
 „ Want als hy langh lijdt saemlijck heeft verdragen/
 „ 't Hertueckigh hert / dan plst hy met sijn plagen;
 „ Maar wilt ghy dat hy bylijck u ontmoet/
 „ Staet af van 't quaedt / en doet oprechte baet.

Opstandinge Jesu Christi uyt den
doode, *Marcus 16.*

Stemme: 33. Psalm. Weest nu verheught, &c.

Soo ras de Sabbath was verloopen/
Soo zijn de * Vrouwtjes bzoegh bergaert * Maria
Om kruydte en specery te kooppen/ Magda-
Om salben Jesum, na haer aert: lena, Ja-
Als de nacht gingh dalen/ cobi en
En de Son haer stralen/ Salome.
Aen de bergen sprekt:
Als sy met haer schichten/
't Aerdtrijck komt verlichten/
Dooz haer bzoelijckheyt:

2. Soo zijne stracks na 't graf geronnen/
Vol oberlegh en zwarighent:

Wie sal dien steen af went' len kommen/
Die op het graf gesloten leyt?

Als sy quamen nad'ren/
Swol de bzeught in d'ad'ren/
Want de steen was af:
Stracks zijn sy getreden/
Vol Godtsdienstigheden/
Valend' in het graf

3. De bzeught/ eplaes! is ras berdwonen;
Ia 't herte trilde haer in 't lijf.

Een Jongelingh is haer verscheenen/
Die haer vertroost' in haer bedzyff/

Die ter rechter zijde/
In een wit gesnijde/
Dat seer braef geciert/
Goddelijck van wesen:
Sprack haer / wilt niet bzeesen/
Maer u Godtsdienst biert.

4. Ghy soecht hier Jesum by de dasden/
Dien Jesum o van Nazareth!

Die daer gekruyft is van de Joden/
I 4

En hier was in dit graf geset?
 Diet hier doch ter degen/
 Waer hy heeft gelegen/
 Diet de plaets recht aen:
 Geen graf kost hem binden/
 Maer ghy sult hem binden/
 Daer hy is gegaen/

5. Seght Petro en sijn mee-gesellen/
 Dat hy van 't graf is op-gestaen/
 En datse sich te samen siellen/
 En stracks na Galilea gaen:

Daer sal hy voo? oogen/
 Alder sich vertoogen/
 Na sijn Godtlijck woordt.
 Daer suldy sien 't wonder/
 Dat Godt in 't besouder/
 U gebedt verhoort.

„ 6. Ghy Christen mensch moet vast gelooben/
 „ Dat Christus heeft den dootd vertreen/
 „ En dat ghy hebt met hem hier boven/
 „ Sijn Hemelwaert en Rijck gemeen.
 „ Dus rust van de sonden/
 „ En rijst op / omwonden
 „ Met een heyligh kleedt:
 „ Dan suldy Godt prijsen/
 „ En met hem herrijsen/
 „ In sijn Heerlijckheyt.

Emaus t'samen-spraeck, *Luc. 24.*

Stemme: 118. Psal. Dancket den Heer, &c.

Gelukkig wie dat op sijn wegen/
 Derkrijght soo goede wandels-man/
 Waer mee men nimmer is verlegen/
 En die de waerhent leeren kan:
 Gelijck sy die na Emaus gingen/
 Van Christo spraken en sijn wet/
 En ander goddelijcke dingen/
 Daer hy hem tusschen beghen set

2. Wat spreeckt gy doch al wonderheden? Jesus Chri-

Sy seuden/ zijdy vzeemdelingh?
 Weet ghy niet wat geschiet is heden/
 Dan Jelu? 't is soo vzeemden dingh:
 Die krachtigh was in woord' en wercken/
 Dooz Godt en hooz een yder mensch:
 Hoe d' Opper-Priesters en haer' stercken/
 Hem dooden / na haer wil en wensch.

stus en Jon-
 geren van
 Emaus.

3. Wy hoopten dat hy was die gene/
 Die Israel verlossen sou:
 De derde dagh is nu verscheene/
 En wy zijn noch in anghst en rouw.
 De Vrouwen / in dees morgen-stonde/
 Zijn vzeegh al aen het graf geweest/
 Die seuden / datse hem niet bonde;
 Maer wel 't gesicht der Eng'len geest.

4. Dees seyd' haer / dat noch Christus leesde:
 Maer wy sien dat der Vrouwen woordt/
 Is waerheyt / dies ons 't herte beefde:
 Dus wand'len wy in dzoefheyt boozt.
 Doen sprack hun Christus dese reden/
 O traegh van herten en verstandt!
 Dat ghy de Schrift niet kond ontleden!
 U overbracht van handt tot handt?

Jesus Christus.

3. Most Christus dit te voor niet lijden,
 Eer hy gingh in sijn heerlijckheyt?
 Hy kost u doch niet eer verblijden,
 Voor hy was in sijn' nedrigheyt.
 Doe vingh hy aen de Propheeten/
 Van Mose af te leggen uyt,
 En stamp' haer in, dat al sijn lij'en,
 Was in dees schriften klaer beduyt.

6. Sy quamen nu het Oeck te nad'ren/
 Maer hy geliet sich af te gaen.
 Sy baden / laet ons hier vergad'ren/
 De nacht genaecht / wilt met ons gaen,
 Als hy nu was ten disch geseten/
 Nam hy het broodt en danckte Godt,
 En brack het, en gaf hun te eeten.

Doe schooten d' oogen uyt het slot.

7. Zy kenden hem / uyt al sijn wesen/

Maer hy ontquam uyt haer gesicht:

Zy spraken / o Godt! zy gepresen/

Hoe brand' ons hert / gelijk een licht/

Wanneer hy ons op wegh de Schriften/

Van sijn opstandingh ons ontsloot/

En wist die alle soo te schiften/

Dat wy 't verston den klaer en bloot.

„ 8. Laet Christus doch op al u wegen/

„ En wandel u geselschap zijn/

„ Van suldy deught en Godts- bzycht plegen/

„ En ondeught schoutwen als venijn.

„ Wie niet de byzome steets verkeeren/

„ Die woerden oock daer dooz gesticht/

„ Der byzomen mont sal wijs heyt leeren/

„ En geven saligh onderricht.

De troostlijcke Hemelvaert onses Heeren Jesu Christi, *Actor. 1.*

Stemme: Psalm 68. Staet op Heer, Of/ Het zijn
doch saligh alle die.

Siet Christus onse Dooft en Heldt/
Die Leedu uyt Juda, van geweldt!

Waer booz de doodt most zwichten/

Wanneer s' hem in haer kaken noot;

Maer hy verbyzack de hel en doodt/

Dooz 't wencken van sijn lichten.

Waar is dijn prikkel en dijn zeegh'/

Als Christus d' oberwinningh kreegh?

Ohy hel en doodt most byeesen:

U grendels heeft hy afgeruecht/

De hel en doodt te onderdruukt/

Dus mensch wilt byzelyck wesen.

2. U tranen heeft hy afgebuegh/

Van die noch in u sonden laeght/

En is u weer verscheenen:

Heeft veertigh dagen u gecert/
 Met u gegeten en verkeert/
 Getoont sijn vleesch en beenen.
 Om soo het ongeloobigh hert/
 Dat noch in ongeloof verwart/
 De waerhepdt aen te toogen :
 En dat hy waerlijck was die geen/
 Die doodt was / en nu weer verscheen/
 Dooz aller menschen oogen.

3. Hy leerd haer Godes trou verbondt/
 En hoe hy / dooz beloft / gegrondt/
 Sou 't Koninckrijck aenbangen :
 Dat hy hun zijnde nu bedeeft/
 Toesenden sou sijn Hoof gen Seest/
 In oberbloedt eerlangen :
 En dat sy sonden tuggen zijn/
 Sijn woordt in daedt en niet in schijn/
 De werrelt upt te sypden :
 En souden van Judea aen/
 Des werrelts krepts rontomme gaen/
 En sijne leer verhezden.

4. Als hy dit alles had verhaelt/
 Een wolveke upt den hemel daelt/
 Die hem heeft opgenomen/
 En booz hun oogen wech geboert.
 Hier stonden sy als gantsch beroert/
 Vol achterdocht en schzomen.
 Certwyl sy staerden Christum na/
 Soo stonden twee in wit gewaedt/
 Aen hare zijd / en seyde/
 Die Christus die ten hemel vaert/
 Dien suldy namaels sien verklaert/
 Gelyck hy van u schepde.

.. 5. O Heer ! die nu ten hemel vaert/
 .. Wilt onse lichaem / gantsch bezwaert/
 .. Met u ten hemel boeren ;
 .. Op dat wy dooz oprechte boet/
 .. Deelachtigh zijnd' u eeuwig goedt/
 .. Een quaedt ons mach berouren.

- „Wilt Heer / ons bleesch in bralijckheyt/
 „Omkleeden met d'onsterlijckheyt/
 „Dat wy met u herrijfen/
 „En ons verklaren met die vzeughdt
 „Der Eng'len / dat wy met geneughdt/
 „A seutwigh mogen pzyssen.

Soeckt het Paesch- en Pinxter-feeft in lust tot Wijsheydt.
 Fol. 67 en 69.

Navolginge, Coloss. 3.

Stemme; Psalm 31. Ick stel op u, &c.

Ghy die in Gode zijt herbooren/
 Draeght oock sijn wapens mee/
 Liefde / vziend'lijckheyt en vzee/
 En kledt u als sijn wytverhooren/
 Met ootmoet en meelijden/
 Niet in de pracht van zijden.

2. Men 't utterlijck is 't niet gelegen/
 't Uptwendigh is maer schijn/
 Godt wil in 't herte zijn:
 Indien ghy hebt van Godt verkregen/
 Sijn zegen en weldaden/
 Danckt hem vooz sijn genaden.

3. Verdraeght een ander sijn gebzecken/
 En 't geen u is misdaen/
 Als Christ is vooz gegaen:
 Wilt niemands quaet met quaden wzecken/
 Crecht aen der liefden zeden/
 En haer volkomenheden.

4. Godts woordt laet rijck'lijck in u woonen/
 Vol wijsheyt en vol denghdt;
 Want dit 's een groote vzeughdt/
 Hy sal dit goet in u bekroonen:
 Dus leert en sticht malkand'ren/
 Ghy sit of gaet te wand'ren.

5. Singht in u herte Gode Psalmen/
 Lof-sangen soet van toon/

Der denghden hooghste kroon/
 Met Liedkens van soete galmen/
 En wilt met held're keelen/
 Van Godts genade queelen.

6. Al wat ghy doet in woord' of wercken/
 Doet sulcks in Christi naem/
 Godts en des Geests te saem:
 Dan suldy sijne goedtheit merken;
 Dus danckt dooz hem den Vader/
 Want Godt is niemant nader.

Petrus en Johannes in den Tempel
 gaende, genesen eenen Kreupelen.

Actorum 3.

Stemme: Hoe legh ick hier in dees ellende.
 Ofte op dese nieuw gestelde Voys.

1 En Kreupel lam en stram gebooren/ Lagh
 3 En karmid' om achmoes' booz elc' ooren/ En

2 daeglijcks booz des Tempels deur: Dat yder mensch/
 4 jam - mer - de met veel getreur:

daer booz belwogen/meelijden hadt en mede-dogen,

2. Als Petrus en Joannes naechten/
 Om oock den Tempel in te gaen:
 Kreet hy soo deerlijck / dat sy 't staechten/
 En spzaechen tot hem / siet ons aen!

Hy starende met groot verlangen/
Op hoop van een geschenck t'ontfangen.
3. Maer Petrus sprach / door Godt gedreven/
Wy hebben silber / schat noch goudt ;
Maer wat ick heb / sal ick u geven/
In Jesu naem / dit wel onthoudt/
Rijst op ! en wandelt uwer wegen/
Ghy hebt dees gaef van Godt verkregen.

4. Hy reched' hem op sijne beenen/
En greep hem by sijn rechterhandt :
Sijn zwackhe leden die verdweenen/
En wierden vast en hielden stant :
Hy sprongh en wandeld' in den Tempel/
En danckte Godt in 's Doozhofs dzeimpel.

5. Een yder sach dees Kreupel loopen/
(Want hy was alle Man bekennt /)
Derwondert en verbaest met hoopen/
Quam yder een daer aengerent.
Hy liep aen der Apost'len zijden/
Om haer sijn weldaedt te belijden.

6. Doen Petrus sagh dees groote Scharen/
Sprach hy bymoedigh / mannen hoozt !
Wilt in dees daedt / op ons niet staren/
Want wy doen alles door Godts woozt :
Niet wy / noch ons' Godtbyuechtigheden/
Maer Godt / doet dese wonderheden.

7. De Godt Abrahams onser Dad'ren/
Sijn Done Jesum heest verklaert ;
Op dat ghy al tot hem soud nad'ren ;
Maer ghy verbaestert en ontaert/
Hebt hem verloochent en doen schaecken/
Wanneer Pilatus hem wou slaecken.

8. Dien Dorst des levens naemt ghy 't leben/
Dien Godt heeft van den doodt berweckt :
Waer van wy hier getuygh'nis geven/
Tot welckers eer dit wonder streckt :
Door sijnen naem / geloof en krachten/
Wy dees / hoor u / tot sterckheyt brachten.

9. Maer 't is betwust / dat uwe sinen/

Doo? onberstandt / dus? zijn mislept :
 Wilt Godt / hierom / doo? Christum minnen/
 Die langh sijn lijden had voozsept.
 „ Doet daerom boet / betweent u sonden/
 „ Dan wozt gena by Godt gebonden.

De doodt Stephani, *Actor. 6. 7.*

Stemme: Bedroefde Herder siet. Ofte op dese nieuwe gestelde Voys.

D

1 Er Kercken Christi geur / In brengt en in ge-
 3 Soo datse stelden in / Ayt innigheyt en

2 treur / Blanck heel Judea deur / Dol wonderheden /
 4 min / Besozgers booz 't gesin / Der arme leden /

Daer Step haen wierde toe verkooren / Dies zwol de

Pharizee bol tooren.

2. Om dat hy was bol Geest /
 Die Godt den Heere vzeest /
 Was 't Aodtsche volck bedeeft /
 Dol bitterheden :
 En seyden / dat hy Godt /
 En al der Dad'ren rot /
 En Mosen hadt bespot /
 Dol laster reden.

Sy sleepten hem dooz valsche tynnen /
 Om 't rechte recht / soo krom te buygen.

3. 't Is by ons self verstaen / *
 Dat hy elck derf boozsnaen * Beschuldings
 Dat dees plaets sal vergaen / tegens Ste-
 En Moylis wetten / phanum.
 En dat sou Jesus doen.
 Dit seyt hy stout en koeu/
 Wie sal dan quaet vermoen/
 Dat wy 't beletten?

Op Stephans wesen sloegh elck d'ooogen/
 Dat sich eens Engels quam vertoogen.

4. Na 't plent was aen-gehoozt/
 En 't volck scheen gantsch gestoozt/
 Verhaeld' hy hun Godts woozt/
 En al sijn wercken :
 En hoe het Joodtsch geslacht/
 Dooz trotsigheyt en pracht/
 Godts wetten hadt veracht.
 Noch willen merken

Op Godts beloft / hun toe-gefonden/
 Die dooz hun trouwloos was geschonden.

5. Ghij hebt / sey hy / geplaeght/
 't Welck Godt moet zyn geklaeght/
 Godts dienaers self verjaeght/
 Gelijck u Daders/
 Godts Geest steets wederstaen/
 Na in-gebeelde waen/
 Gepast noch op vermaen/
 Noch heyl' ge bladers.

Die u van Christi komst quam melden/
 Hebt ghy gedoodt / gehoont / met schelden.

6. Hoe welt een boos gemoedt ?
 Hoe roert de Rijdt het bloedt ?
 Dies raes den sy verwoet/
 In sijne reden :
 Sy kner sten / gantsch verstoort/
 En wilden met hem doort/
 En elck wild' hem aen boozdt ;
 Maer hy vol vreden

Engeest / sagh Jelum staen verheben/
 Ken Godes rechterhandt daer neben.

7. Sy volghden 't wilde spooz/
 En stopten 't nijdighe ooz/
 La gunden geen gehooz/
 Dien Nijtverhooren:
 Maer vielen tot hem in
 Als een vergifte Spin/
 Met een verdulde sin/
 En heete tooren:

Daer hageld' het een buy van steenen/
 Daer self het steenen her t most weenen:

8. Hy riep 'k ben onbedreeft/
 Heer! my genadigh weest!
 O Jesu neem mijn geest!
 Dies knield' hy neder/
 Vergelt niet dit geslacht/
 Dat dus u waardt veracht/
 Noch 't quaedt alhier volbracht/
 Bekeertse weder.

En hier lagh 't lijf / de ziel wal leven/
 Heest Godt in sinen troon verheben.

„9. Tprau / ghy doodt het lijf/
 „ Dol wyebel en gelijf:
 „ Doch dat 's een slecht bedrijf/
 „ Door Goddes leeden:
 „ Maer d' eed'le ziel 'is byj/
 „ Door ulve tyranij:
 „ Want Godt die straetse byt.
 „ Dus toomt u zeden/

„ En luyfert byj na Godts geboden/
 „ Die lijf en ziel te saem kan dooden.

Petrus van den Engel uyt de Gevangenis
 verlost, *Actor. 12.*

Stemme: Van de 10 Geboden, Hef op u hert. *Of/* Ick arme
 Schaecken aen der heyden. *Of/* Neræa schoonste
 van u gebuuren.

S Celt byj u Schiltwacht en Soldaten/
 En boept en kerckert soo ghy wilt:

knelt vast de lyzomen / 't sal niet baten/
Want ghy bergeeffsche moeyte spilt.

2. Siet Petrus hier seer strengh gebangen/
Gekluyfster aen der krijgers sp/
Waer in Herodes hadt verlangen/
Om plegen sijne tyranny.

3. Maer Godt die wou sijn dienaer sparen/
Terwijl hy lagh in slaep gesust/
De krijghs-luy boep' en deur' bewaren/
Tot dese wreedtheyt was geblust.

4. Godts Engel quam de plaets onlichten/
En weckte Petrum aen sijn sp:
Sta op / sey hy / en wilt niet zwichten/
Omgozt en schoent u / gaet met my.

5. De ketens / kluysters / vielen heenen/
Den mantel om / stracks volghet my ras:
Hy meend' hem was een licht ontscheenen/
Doch wist niet dat 't een Engel was.

6. Sy traden door de wacht na buyten/
Tot aen de groote ys're poozt:
De deur' gingh sich van self ontslyuten/
En doen vershepde d' Engel boozt.

7. Hy stont bedeeft / tot hy bedaerde/
Nu weet ick / seyde hy / booz gewis/
Dat Godes Engel my bewaerde/
En lost' uyt dees gevanckenis.

8. Herodes krijght nu roode haecken/
Met al der Joden nijdigh rot/
Die na mijn doot soo vyerigh haecten;
Maer Godt haer boosheit heeft bespot.

9. Cyrannen staecht u nijdigh waeden/
En plenght doch geen onnoosel bloedt/
Als Godt de sijnen wil behoeden/
Dan is 't al ydel wat ghy doet.

Philippus en de Moorman, *Actor. 8. 26.*

Stemme: Psalm 5. Verhoort ð Godt, &c.

Godts Geest dooz wonderheen gedzeben/
 Soud' sijnen Engel na bene'en/
 En die Philippo mee verscheen:
 Dees sprack / wilt u na Gaza geben/
 Godts last beleben.

2. Hy bond' een Moorman op den wagen/
 Candaces kamerlingh / een Heer/
 Die hyperigh was in Moyies leer;
 Die lesende / * met groot behagen/
 Hy dus gingh vragen.

* Esai. 53. 7.

3. Of hy verftout 's Propheten reden?
 O neen! seyd' hy. 't Is zwaer booz my.
 Hoe weet ick dese Prophecy?
 't En sy my yemandt kan ontleden/
 Deel duyfterheden.

Philippus,
Moorman,

4. Hy badt / hy wilde by hem komen:
 Men las de spreuke booz en naer:
 Van wien spreeket dees Propheete daer?
 Van hem / of sal een ander komen?
 Het schijnen doormen.

Philippus,
Moorman,

5. Doen opend' hy hem alle schriften/
 Van Christi lijden en sijn doodt/
 En dat Messias kilaer en bloot/
 Gingh alle waen / van waarheyt schriften/
 En menschen dzyften.

Philippus,

6. De sehellen vielen van sijn oogen:
 Hy riep / 'k geloof nu booz gelwis/
 Dat Christus de Messias is/
 Na desen Heylandt / wil ick poogen/
 Van al 't vermogen.

Moorman,

7. Wat hindert my dat ick in 't water
 Niet werd' gedompelt / na u woordt?
 Geloost ghy dan van herten boort/
 Dat Christus is Godts Soon: dit staet'er.
 Gaen wy na 't water.

Philippus,

8. De wagen hiel / en af-getreden/
 Soo plden sy na 't beekhen t'faem;
 Daer doopt hy hem in 's Dypheyt's naeny/
 Op 't geloof van Christo nu beleden/
 Met hert en zeden.

Phil. en Moorm.

9. Dus wil de Heer de sijne stercken/
 Philippus wierde wegh geboert:
 De Moorman dooz Godts Geest geroert/
 Nam byzlijck op dees leer en wercken/
 Een groot opmercken.

Saulus of daer na *Paulus* vervolght de
 Christenen, en wort ter aerde neder-geflaghen,
 en vlucht om *Christi* wille uyt *Dama-*
malco, *Actor. 9. 1.*

Stemme: Psalm 13. Hoe langh hebt ghy, &c.

O Saule! most ghy dus verblindt/
 Den Priesters smeecten om 't bewindt/
 Dan Christi Schaepkens te verbolgen/
 Hoe tosnidy u doch soo verbolgen/
 En byerigh booz het Godtsch gesindt?

2. Hy repsde na Damascum heen/
 En met sijn Wzaers op de been/
 Om vangen Christi arme leden/
 En steuren haer Godtsdienstigheden/
 Dan die hem quetsten noch misdeen.

3. **O!** Wat ghy doet / Godts oogh is daer/
 Die siet u hert en daden klaer:
 Godt stozt een schitt' rend' licht van boben/
 Waer dooz hy wierd' ter aerd' geschoben/
 Dol schryck en jammerlijck gebaer.

4. Een stemme sich verhief daer by:
J. O Saule! wat verbolght ghy my?
 5. Wie zy dy Heer! wiens stemm' ick hoore?

- I. 'k Ben Jesus dien ghy wilt verstooren.
 't Walt hart te zijn mijn weerparty.
5. Mijn prikkel is boozwaer te hart/
 Wie daer aen wijst geboelt de smart.
8. Wat wildy Heer ! dat ick beginne ?
- J. Gaet na de stadt Damascum binne.
 En al sijn volck was gantsch benart.
6. Men recht hem op / laes ! hy was blindt/
 Men most hem lenden als een kindt/
 Drie dagen sonder dranch of eten :
 Tot Ananias , wierdt geheeten/
 Te vanden / dees / van Godt bemint :
7. En of hy sey / dit is een man/
 Een groot vervolger en Cyran/
 Van die u wooydt en naem belijden :
 Godt sprack dit suldy niet benijden/
 Dat ick een steen vermozwen kan.
8. Want dees is mijn verhooren vat/
 Die by hem draeght een hemels schat/
 Die mijne name sal verbzynden/
 By Dozzen / Joden en by Heyden/
 Dooz lyden / volgen op mijn padt.
9. Hy ley de handen op sijn hoost/
 Daer hy in Jesum heeft geloost :
 't Gesicht bequam en hy vol hooye/
 Liet sich in Christi name dooye/
 Wol bzynght / dat waen nu was verdoost.
10. Stracks Christi leer verbzyent/
 En by' righ ober al verseynt :
 Soo dat hy most wyt bzyes der Joden/
 Ontwijken 's nachts de hant der suoden/
 En met een kofz zijn afgelept.
- „ 11. Als ghy ó Christe 't herte raeckt/
 „ Ghy van een wolf een lamken maecht :
 „ Want wie eerst scheen de kud' te schaken/
 „ Wozt nu een Herder om te waken.
 „ Wel saligh die sulck heyl genaecht.

Groote Diana van Ephesen,

Actor. 19.

Stemme: Phæbus is langh over de Zee,

PAulus nu hebbende Griekenlandt/
 In soo heele steden Christi wercken
 Gepredicht / soo dat sy 't onberstandt/
 Dan haven waen nu kosten merken;
 Sulchs dat d'Hevdenen stonden stom/
 Dat het geloof van het Christendom/
 Verkondight wierd' alom.

2. Als hy nu binnen Ephesen quam/
 Om Christi naem en woordt te verkonden:
 Demetrius dit seer ras vernam/
 Die daer bedacht veel list'ge bonden:
 Laet ons doch Paulum weder staen/
 Sal dit met onse Goudt-smits soo gaen?
 Hyt is het met Diaen!

3. Hy predicht en leert 't volck ober al/
 Dat men geen Goden van menschen handen/
 Eeren / noch bidden / noch dienen sal/
 Als geschiedende Godt tot schande:
 Ons winst die word' w' in korte tijdt/
 Diaen haer luster en cere quijt/
 Die nu de werrelt vziyd.

4. Warringe reesser aen allen oort/
 Krijtende groote Diaen t' Ephesen!
 Griypende Pauli meed'-hulpers woort/
 Daer booz oock yder hadt te vreesen.
 Hoe m' oock smeect daer was geen gehooz/
 En watter oock permant stelde booz/
 't Was booz eens doof mans ooz.

5. De Schrijver hebbende 't volck gesust/
 Seyde/ o ghy Mannen van Ephesen/
 Wie is soo dom / die niet zy bewust/
 Dat ons' Stadt is vermaert in desen/
 Een hoedster van dit heyl' ge beeltd/

Dat in des Hemels zael is geteelt/
En ons is mee gedeelt.

6. Dees mannen sijn robers noch berraers/
Van u groote Diana ter stede:
Iffer dan petwes schuldighs in haer/
Laetse den Rechter geben rede;
Dus staecht u rotten/ scheyt ter stont;
Want wie men aen d'oproer schuldigh bondt/
Die bouwd' een losse grondt

„ 7. Siet eens hoe dat sich de gierigheyt/
„ En 't snoo gelwin Godts-dienstigh kan kleede/
„ Als sy het volck soo schandigh mislept/
„ Of men booz Godts cere dus sreefde:
„ Want waer men slechts om staets gelwin/
„ 't Volck oprocken en leyt na sijn sin/
„ Daer schuyt geen Godts-brucht in.

Lof der Liefde.

Stemme: Die mint die leyt veel pijn.

O Aedelijke Vrouw/
Die uyt den Hemel daelt/
Dooz een berbozgen kracht:
Die altijd blijft getrouw/
En met u gonst bestraelt/
Het menschelijck geslacht.
Ghy zijt die geen/
Die ons gemoedt alleen/
Dooz Godes Geest verlicht/
En met veel gaven sicht.

2. Schoon ick sprack d' Eng'len tael/
En wist berbozgentheen/
En hadt een sterck geloof/
En gaf het altemael/
Den armen / in 't gemeen/
Ja self mijn lijf ten roof.
Ick was een bell'

Ja een luyt ruchte schell' :
 Soo 't sonder liefd' geschiet/
 Dan is 't een pdel niet.

3. Al hadt ick Samsons kracht/
 Kost bergen hier en daer/
 Verfetten van sijn stee:
 De Liefde dit beracht/
 Als die der booz en naer/
 De nedrigheyt houd ree:
 Sy past op faem /
 Noch op doozluchte naem/
 Want al haer wit en stut/
 Streckt tot haer 's naesten nut.

4. Sy is een gabe Godts/
 Die altijd sal bestaen/
 Als self 't geloof verdwijnt;
 De liefde is niet trots/
 Maer altijd onderdaen/
 Die op haer naeste schijnt.
 Haer soet begin/
 Is vreesse Godts en min/
 En vriendelijck van aert/
 Is sy uyt Godt gebaert.

5. Sy draeght een vreesfaem hert/
 Langhmoedigh en beleest/
 Is wulps noch licht van geest/
 Maer heeft in ondeught smert/
 Die peder 't hare geest/
 En lieft de waerheyt meest.
 Sy mindt de vree/
 Meer als 't geslachte vee/
 Gedienstigh sonder nijdt/
 Soo bloeyts' nock t' aller tijdt.

6. Sy leeft tot niemants scha/
 En vrolijck van gemoedt/
 Soo isse reyn en kupsch:
 Wel hem! die haer volght na /
 En sreeft na 't hooghste goedt/
 En herberghet haer in hups.

En fiet haer glans/
 Is als een goude krans/
 Die byer en blammen queecht/
 Wanneer sy met ons spreekt.

7. Ons herte dat ontbrandt/
 Ja smelt en wort ontzielt/
 Door een verborgen treck;
 Maer eegen liefde is schandt/
 En 's werrelt's liefde kriet/
 Vol ontucht en gebreek.
 Door ware min/
 Keert in een vroomer sin/
 En besticht hare grondt/
 Op Godt en sijn verboudt.

8. Sy is de hooghste deught/
 Die alles om Godts wil/
 Oock self haer naeste mint.
 Sy werckt in ons een vzeught/
 Dat wy gerust en stil/
 In hem zijn eens gesint.

„ O laet dees lust!
 „ In ons niet zijn geblust/
 „ Maer datse brandt en blaeck/
 „ En daer haer wooningh maeck.

De Musijk-Noten fiet in Lust tot Wijsheyt, De Werrelt
 geeft haer loon. Fol. 212.

Lof des Geloofs.

Stemme: Arme Mensch, &c. Bronckhorst.

Hoe aendachtigh / kan ons geloof sich rusten/
 In ons gemoedt:
 't Is waerachtigh / want 't heeft geen ander lusten/
 Als 't hooghste goedt:
 Het is alleen / op desen grondt gevest:
 Sulchs dat ons sinnen / en 't hert van linnen/
 Dit moet bemiunen/

Als d'oorfpronck aller deughdt/ de deughdt/ de deughdt/
Schept in haer de grootſte bzeughdt.

2. Lanfwer-bladen / daer woxt ſy mee omwonden/
Als die bertwint/

Die ons quaden / en onſe ſnooden ſonden/
En doodt verſlint.

Het is een Lamp / die 't duyſter hert verlicht/
En doet verdwijnen / het aughſtigh quijnen/
En bange pijnen/

Ja ooght alleen op Chriſt, op Chriſt, op Chriſt,
Die daer bzeecht des Dyandts liſt.

3. 't Woxt verkregen / wyt kracht des Geefſts van bobent/
En dooz 't gehooz:

Wel te degen / ſtaet ons dat toe te loben/
Om volgen 't ſpooz/

Van Chriſti wet / die ons het padt wijſt aen/
Waer op wy treden / met ſup^re leden/
Om dooz gebeden/

Sijn kruys te grijpen aen / en gaen / en gaen/
Stadigh op ſijn heyl'ge baen.

4. 't Is 't vertrouwen / van ſeck're en ware ſaken/
Die 't ooght niet ſiet/

Daer w' op bouwen / en daer w' ons in vermaken/
In ons verdziet.

Daer Abraham op ooght' in ſijne ſtrijdt:
Die in ſijn leven / dooz liefd' verheben/
En hoop gedzeven

Na 't eeuwighe leven omme ſaght / en ſaght / en ſaght/
Dooz 't geloof dien blijden daght.

„ 5. 't Swack geloofte / dat teer en glimmend' bonckjen/
„ En 't kreuckigh riet/

„ Wilt niet dooben / maer met u liebe lonckjen/
„ Heer! daer op ſiet.

„ Laet dit niet doodt / maer lebend' ſijn in daedt/
„ Op dat ons poogen / booz ulwe oogen/

„ Sich maech bertogen/

„ Als op een heyligh beeldt / een beeldt / een beeldt/

„ Datter is wyt Godt geteelt.

De Muſijck ſiet in Luſt tos Wijsheyt. Arme menſchen.

LOF DER HOOPE.

Wy zijn wel saligh, maer door Hoope.

Rom. 8.

Stemme: Catharijntje. Of/ Phillis quam sich buygen.

V Oedster van ons leven/
 Dooz Godts Geest gedzeven/
 Die 't al onderhoudt:
 Wie / dooz u / in Godt vertrouwt/
 Wozt van 't aerdrich opgeheven/
 Want ghy 't al dooz hoop beschouwt.

2. Ghy heft onse oogen/
 Dat wy staren mogen/
 Na des hemels licht/
 Dat in ons 't geloove sticht/
 Om dat wy steets souden poogen/
 Na dat Godtlijck Aengesicht.

3. Als wy sien de Kroosen/
 En de boomtjes bloosen/
 In haer volle tier/
 Brandt ons hert gelijk een vper/
 Datter jancit / na langh verpoosen/
 Na de vruchten / en haer eier.

4. Sulck een soet verlangen/
 Heer wy oock ontfangen/
 Na u hemels thoon:
 Daer wy met des levens kroon/
 Maet een snee-wit kleet onthangen/
 Sullen blincken overschoon.

5. Laet mijn hoop sich gronden/
 In u roode wonden/
 U beloft en woorzt:
 Dat ich sreef na d'enge poozt/
 En van alle quaedt onthonden/
 Bzenght heylsame vruchten boozt.

6. Laet in dees ellende/
 Daer ich keert of wende/

Dit mijn ancker zijn :
 Dat ick noch in bzeughdt noch pijn/
 Nergens mach mijn loop vol-enden/
 Als in u / en ghy in mijn.

7. Supbert ons gemoeden/
 Die dooz hoop sich boeden/
 Na u Hemels Rijck:
 Dat ons hoop doch niet bezwijck.
 Schenckt ons doch o Heer ! u goeden
 Die geduren eeuwigelijck.

Siet de Musijck in Lust tot Wijsheyt, *Goude Koninginne.*
 Fol. 236.

Geluck-wenschinge der Vrede.

Stemme: *Quand jo miro le Rose.* Of/ Wel op ghy Cherubi-
 nen. Siet de Musijck, Fol. 84.

Let ons de Vree beminnen/
 O redelijcke sinnen!
 Die pder doet verblijden/
 In onse droebe tijden:
 Om dat wy op-getogen/
 De soete Dree met bzeughd' omhelsen mogen.
 2. Weest welkom liebe Drede!
 Gy kom / besit de stede/
 Van dit moozdadigh vechten.
 Gy wilt dien strijdt beslechten/
 Dat Wapens en Tamborren/
 Nu wpt-geraest / sich nimmermeer weer roeren.
 3. Wat heeft de krijgh geschonden!
 Wat lijcken en wat wonden/
 Wat jamn'ren en wat klagen/
 Verhoozt men in ons dagen?
 Wat moozden en wat blaecken/
 Wat naer' gekrijt / vernceemt men in ons daken?
 4. Sp / sp / verdoolde Menschenen/
 Die slechts na grootshypt wenschen/
 Na Staet / na Landt en Rijcken.

Wilt vooz de reden wijcken/
 Hoe hoerdy d' arme zielen/
 Dus in den doot / om schenden en vernielen :

5. U zwaerden maect tot ploegen/
 Laet Os en Paerden zwoegen/
 En Landt met boorens snijden/
 Op dat elck mach verblijden/
 Dooz d' overbloet van krooren/
 Met alle vyzucht / geladen in den Hooren.

6. Maer ghy o liebe Dzee!
 Ghy boeght u na de reede/
 Na billichheit en wetten :
 Gy wilt den krijgh verpletten/
 En stieren ons gemoeden/
 Dat sich de qua versellen met de goeden.

3. Dat Wolf en Lam sich weyden/
 Dat Schaepkens op der Heyden/
 Sich vooz geen roovers vzeesen :
 Dat elck mach d' ander wesen/
 Gelyck een ziel genegen.

O liebe Dzee! vergunt ons desen zegen.
 8. Dan willen wy / o schoone!
 U heyligh vooz-hoofdt kroonen/
 Met kranskens van Olijven :
 O vzee! wilt by ons blijven/
 En 't oozloghs-tuygh verbzanden/
 Dat ghy alleen mooght heerschen in de landen.

9. Als wy dooz u weldaden/
 Ons in dees vzeughde baden/
 Was 't noodigh dat ons sinnen/
 In vzeede Godt beminnen ;
 Want anders is 't geen zegen.

„ Maer vzee met Godt / daer in is 't al gelegen.
 „ 10. Die sich vermenght by quaden/
 „ En volght haer boose paden/
 „ Schoon datse vzeedigh leven/
 „ Die wort vernijn gegeven/
 „ Om doodelijck te wonden.

„ Dus leeft in vzee / doch kaupt steets met de sonden.

Van 't lof en laster der Tonge,

Spreect Jacobus Cap. 3.

De Tonge is een kleyn lidt, en roemt sich doch
geweldigh.

Stemme: Roosemont die lagh gedoken. Of/ Psalm 146.
Wel op mijn ziel. Ofte op dese nieuw geitelde Voys.

W 1 Je sou immermeer gelooben/ Hoe de werrelt
3 Hoe het onderst' klimt na boven: En wort als een

 2 wort gesolt / En dat door soo kleynen dier/
4 ball' gerolt :

 Datter stoockt sijn oorloghs byer.

2. Dit dier is de kleyne Tonge:
't Gelft en snoodste dat men vint/
Oft dier doet soo vzeemde spronge/
Want men 't niet met geen stricken vinct.
't Stiert ons als een roer het Schip/
Nu in Haven / dan op kisp.

3. Het haert oorlogh en weer vrede/
Het haert liefd' / dan weer twist/
Onder het schijn-heyligh kleden/
Wontwt het niet als snoodde list:
Nu van soet en suur een walgh/
't Bzenght d'een aen / en van de galgh.

4. 't Is een adder / en bol bleyen/
Het maecht recht en weder krom/
Het kan lacchen / het kan schzeppen/
Nu gespraechsfaem / dan weer stom.

Het kan smeken en verraen/
Heden helpen / morgen scha'en.

5. Het kan last'ren en weer eeren/
Het spreekt waerheyt en bedrieght/
Het kan heffen en verneeren/
Het schijnt ernst / en het lieghet.
't Is een wyer dat sich verspreyt/
Oper vol ongerechtigheyt.

6. 't Baert de doode / en weer het leven:
Met dees tonge looft men Godt:
Lof en laster kanse geven/
Daer sy met haer naeste spot.
't Is een hemel en een hel/
Godts en diuwels mee gesel.

7. Het bebleekt ons eed'le zielen/
Dooz ontuchte vyple reen:
Het gaet alle dingh hernielen/
Serbaerheydt en goede ze'en:
't Past op reden noch bescheyt/
Tonge vol lichtvaerdigheyt.

„ 8. Maer ô dziemael wel gezegent/
„ Als dit ongetoemde lit/
„ Niet als goede stof bejgent/
„ En beooght alleen dit wit:
„ Dat het spreekt met Godt alleen/
„ Swanger van gesonde re'en.

„ 9. Van is 't een geschenck van boven/
„ En een byucht van 's levens Boom:
„ Die daer altydt Godt sal loben/
„ Als een beek / wyt desen stroom/
„ Waer wyt melck en honigh bloeyt/
„ En voozts alle deughde groept.

„ 10. Wilt dan Heer ! ons tongh bestieren/
„ Datse doch geen boosheyt spreekt:
„ Datse mach ons ziel verciereen/
„ Datse als een Son' doozbreekt/
„ Datse wesen mach een licht/
„ Dat een peder mensche sicht,

Vreughde-Sangh over de genadige
bewaringe Godes.

Stemme: Psalm 101. Van Godts goetheyt, &c.

Mijn hert ontsprings en singh/ der deught gedachtigh/
De goedigheyt en weldaedt Godts almachtigh/
My arme Mensch / aen ziel en lijf geschiet/
Een vrolijk Liedt.

2. Want als ick scheen van uwre gunst verstoeten/
Soo heb' ick troost self in mijn sinert genooten:
Ick dacht o Godt! al quijt mijn bangh gemoedt/
U troost is soet.

3. Hoe bepligh kan een vroome ziel verlusten/
En in de schaduw' van uw' blercken rusten:
Ghy schenckt ons in / dat wy van uwen Wijn/
Als droncken zijn:

4. Int uwre stroom ontspringen alle blieten/
En wyt u licht / moet yder 't licht genieten/
Ghy bryet u gonst / van die sich tot u wendt/
Men 's werreltds endt.

5. Wel aen mijn Godt! ick wil een byer ontsteken/
Van danckbaerheyt en dus inwendigh spreken/
Wat ben ick Heer! dat ghy my arme kindt/
Dus seer bemint:

6. Schoon dat de sond' ons nocht den hemel sluyten/
Dat Daders hert dat sluyt geen Sondaer buyten/
Die met berouw / sijn heyl en gunst begeert/
En sich bekeert.

7. Wilt ons dan Heer! door u gena verblijden/
En ons boorzaen van alle quaedt bebzijden;
Op dat ons ziel en hert / singh uwen lof/
Dol hemels stof.

8. Op dat wy dus met u bereenight blijven/
Soo laet u Geest in ons gemoedt bekliven/
Van eeuw tot eeuw. Verleen ons desen schat/
In Salems Stadt.

Tegens de Sonde.

Stemme : Edel Artisten koen.

W Ie Godts gebodt versmaet/
En op geen deughdt wil achten/
Die mozt van Godt gehaet/

Om dat hy niet wil trachten/
Met Ziel noch met gedachten/
Na Godes wet en woordt/
Noch niet gemoedt en krachten/
Sich schicken soo 't behoort.

2. Sond' is een snoodt venijn/
Die bukten aen komt vleyen/
En die dooz valsche schijn/
Ong soecht van Godt te scheyen :
Laet u doch niet verleyen :
Deughdt stiert ten Hemel-waert/
Die sal den weegh berepen/
Daer d'eele ziels op staert.

3. Want alle sond' en schand'/
Scheurt Godes liefd' aen stucken/
Halende ober 't landt/
Ellend' en ongelucken/
Wilt upt Godts wet dan plucken/
De kennis van u quaedt :
Dan sal u niet meer drucken/
Als ghy de sonde haet.

4. Wel saligh is de geen/
Die sich niet laet bekooren/
En die booz buyse reen/
Stopt sijne kupsche ooren :
Dees mensche gaet verlooren/
Die in de sonde bloeyt :
Laet ons Heer in u tooren/
Niet werden uptgeroeyt.

5. Sond' is een snoodt gedzocht/
Die Eva heeft bedrogen/
En haer dooz list gebzocht/

Dat wy wel treuren mogen ;
 Want dooz de sond' en logen/
 Zijn wy in slechte staet:
 Geef Heere dat wy poogen/
 t' Ontblieden alle quaedt.

Leeringen over des Menschen leven.

Stemme: Waerom bedroeft ghy u mijn hert.

W El op mijn ziel en leef gerust/ En set op

 Godt ulws her - ten lust/ Want hy hem is de bzeught ;

 Dus stel u lust in Godt den Heer/ En bidt dat hy u

 bzeught vermeer.

2. Het tijdelijk daer de mensch om rent/
 Laes ! dat wort hem soo ras ontwent ;
 Maer 't eeuwige geduurt/
 Dat noch de tijdt noch roest verdooft/
 En dat noch dief noch roover roof.

3. Indien 'u Godt. sijn zegen geeft/
 Siet dat ghy daer oock vroom by leeft:
 Of anders is 't een bloeck/
 Die u gedpen sal tot pijn/
 En namaels ulwen Riechter zijn.

4. Schouwt brassen/ troupsheyt/ overdaedt/
 Die 's menschen ziel ellendigh schaedt/
 Schouwt twiſt en hooberdy:
 Leeft zeedigh met een ſob're mond/
 Dat maecht u lijf en ziel geſont.

5. Indien u Godt in ſlechte ſtaet/
 Bezoeven wil / ſoo houdt doch maet/
 In 't geen u Godt verleent:
 Als 't kleyn / ghy hebt oock kleynder kruys/
 Hoe grooter ramp / hoe grooter hijs.

6. 't Zp dan u ſieckt' of armoe dꝛucht/
 Of dat u handel niet geluickt/
 Bezwijckt doch nimmermeer:
 Want als ghy dan u beſte doet/
 Soo houdt een broom en reyn gemoedt.

7. In ſijnen zegen noyt mis-troutot:
 Met hoop op ſijn beloften bouwot:
 Hy weet den tijdt wanneer/
 Dat hy ſijn trooſt en hulpe ſent/
 En 't lieflijck aenſchijn tot u went.

8. Wie ſich verlaet op tijdtlijck goedt/
 Dat doch maer is als ebb' en bloedt/
 Die leunt op 't krancke riet:
 Wie rijkdom wint ter ſaligheyt/
 Die heeft een goede ſchat bereyt.

9. Godts handt is mildt en onberkozt/
 En die ſijn zegen overſtozt/
 Op die hem dient en vzeest:
 Hy weet wel wat den menſch gebzeect/
 Meer hy ſucht / ja eer hy ſpreect.

10. Dies wantrouwt nimmer in u ziel/
 't Zp of het dus of anders viel:
 Godt weet het alderbeſt;
 Dus leeft geruſt in bzeughd' of ſmert/
 Want Godt ſiet op 't inwendigh hert.

Des Menschen Leven.

Leert ons bedencken, dat wy moeten sterven,
Psalm 90.

Des menschen leven is kort, ydel en vol moeyte,
I Sam. II.

Stemme: Lieve Dochters vol van jeughden. *Off*
Si c'est pour mon pucelage.

Wat is doch des menschen leven/
Een soo selsaem wonder dingh?
't Is boozwaer te sonderlingh/
Daer hy steeds in om-gedreven/
Dweeft in een gostade pijn:
Sal dit noch het leven zijn?
2. Als de Schipper na langh zwerben/
Krijght de Haven in 't gesicht/
Wozt sijn hert daer dooz verlicht/
Om aldaer weer rust te erben:
Doo haectt oock een yder mensch/
Na het uut-eynd' van sijn wensch.
3. Blijft de mensch dan soo gebonden/
Ken de werrelt / aen de aert/
Die des menschen ziel bezwaert?
Wozt hy daer van soo geschonden/
Dooz een webb' / dat onbolttoyt/
Hertseer op benauttheyt ployt?
4. Dat hy dan niet sou verlangen/
Dat dit zwack en sondigh lijck/
Toe-gestelt upt stof en slijck//
Magh de rust en breughdt ontfangen/
Daer 't van alle ramp en leyt/
Jeughdigh blijft in eeuwigheyt?
5. Hier toe kan de doodt ons boeren/
Die ons onvermijdt lijck naectt/

En bergoode menschen maectt;
 Die ons hert soo kan beroeren/
 Dat wy uyt dees droebe standt
 Jancken na ons Vaderlandt.

6. Ach wat is hier steets te strijden/
 Met de werrelt / met de sond' /
 Die ons in de ziele wondt;
 Nu is 't ramp / dan weer verblijden/
 't Is een ongestuyne Zee/
 Vol beroerte / weynigh vree.

7. Al ons blijdschap is maer schijnen/
 Ja soo bluchtigh als de windt:
 Als de mensch dit slechts besint/
 Erst hy niet als angst en quijnen/
 En dooz hoop en vrees gesolt.
 Wozt hy als een bal gerolt.

8. Leert dan Heer ons dagen tellen/
 Die soo kort zijn en onwis/
 Dat wy uyt dees duysternis/
 Al ons leven daer na stellen/
 Op dat wy in vzeughdt of noodt/
 Recht gedencken aen de doodt.

9. Laet dan ons gemoedt verheben/
 Niet op d'aerde zijn gevest/
 Maer verkiezen 't alderbest;
 Op dat wy in doodt of leven/
 Mogen hooren 't lieflijck woordt/
 Dat noyt oore heeft gchoort.

Ellendigheydt van des Menschen leven.

Stemme; *St c'est pour mon pucelage.* Of / Lieve Doch-
 ters vol van jeughden.

Hoe komt dat wy arme menschen/
 Dooz soo op-geblasen schijn/
 Trots en overmoedigh zijn?
 Daer ons dichten / poogen / wenschen/
 Rasser als een bloem bergaet/

Die des morgens jeughdigh staet.

2. Arme menschen / vol ellenden/
Stof en asch en ydelheyt/
Daer de wijsheyt self om schreyt:
Noodigh is 't dat ghy eerst kenden/
H ellendigheyt en aert/
Op dat ghy te recht bedaert.

3. Wat 's de mensch / die van sijn Moeder/
Wozt in jammer voort gebracht:
Hadt dit Menschelijck geslacht/
Geene querekingh noch behoeder/
Hy bleef in sijn stanch versmoort/
En stierf stracks in sijn geboort.

4. Als de jonckheyt is aen 't wassen/
En dan komt de sozzgh eerst aen:
't kindt dat moet ter schoole gaen/
Dan soo moet m'er gault op passen/
Dat de Godts-brucht en 't verstandt/
Daer van joncks werdt in-geplant.

5. Stracks in nauwer plicht beslooten/
Leert hy hande / konst of werck/
Daer dient vlijtigh oogemerck:
Of verselt hy veel met grooten/
Daer dient straf en soet vermaen/
Dat het paerdt niet wyt mach slaen.

6. Als nu weer de man's re jaren
Sien na eenigh weder paer/
Dan is 't hert oock vol gevaer:
Dan is 't pepussen en bezwaren/
Of des houtelijcks zware druck/
Dient hun beyden tot geluck.

7. Komt men na tot staet en eere/
O! wat is 't een lastigh ampt:
Afgonst staet met tijdt en kaupt:
Om dat d'een is groter Heere/
Swelt het hert van hoobaerdy.
't Is een poel van slaverny.

8. Ick laet ramp en armoe varen/
Ick neem slechts een rustigh Man/

Die in boozspoet leven kan/
 Stracks vermanen hem sijn haren/
 Dat de tijdt en doodt genaecht/
 En sijn lamp ten eynde raecht.

9. Dan soo wozt het hert benoopen/
 Eben wel hy moet er aen:
 Wen dit ontweer overgaen!
 Ja kost hy sijn leven koopē/
 Schoon het vol ellenden woet!
 Hy verruyde 't om sijn goedt.

„ 10. Dus in hoop en duyfent hzeesen/
 „ Sweest de mensch / dooz veel verdziet/
 „ En hy ooght ten Hemel niet/
 „ Daer hy sal ontleedicht wesen/
 „ Dan dees ramp en tegenspoet/
 „ En omhelsen 't waerste goedt.

Van des Menschē broosheyt.

Stemme: Windeken daer het Bosch at drilt.

Wat magh de broose mensch bestaen/
 Dat hy derf dus prachtigh gaen/
 Soe in zeden als in kleeden/
 En vast stoffen op sijn goedt/
 Op hooge staet en overmoedt?

2. Stel hy by Godes wet ter zy/
 Die hem dunckt een slaverij:
 En sie binnen / met sijn sinnen/
 In sich selber en schouw' an/
 Waer op hy sich verlaten kan.

3. Edel te zijn / is dat sijn bzeughdt?
 O! wat is het sonder deughdt?
 Adam, Eve, in haer leben/
 Kenden geenen Edelman.
 Als hy dan sterft / wat is hy dan?

4. Affet op rijckdom / eer' of goedt ;
 O! dat is maer ebb' en bloedt.
 Nu verheben / dan verdzehen/
 Nu in hooger eer en trap/
 Moorgen met een Bedelaers nap.

5. Zpdy op u gesontheyt trots ;
 't Is een zegen ulwes Godts.
 Ach ellendigh ! onbestendigh/
 Ja veel broofer als een glas/
 Pyndy het slechts / het breecht soo ras.

6. Stof dy op schoonheyt of verstandt ;
 't Een is windt / en 't ander schandt/
 Hoe ras valt sy / hoe ras railt hy :
 Schoonheyt en de eygen waen/
 Sullen gelijk een bloem vergaen.

7. Of zpdy moedigh op 't geluck ;
 Heden brenghet en morgen dzuck.
 't Luck laet booren / haer eer st hooren/
 Maer als 'r luck haer rugge wendt/
 Dan heeft u bziendt noch maegh' gekent.

„ 8. Wel hem die sich tot Gode keert/
 „ En uyt sijne wercken leert/
 „ Dat dees haben / en dees gaben/
 „ Zijn geschencken van den Heer/
 „ Om te gebuycken t' zijnder eer.

' „ 9. Niet tot de vracht noch hooberdy/
 „ Noch tot 's werreltds slaverny/
 „ Noch tot weelde / die noyt teelde/
 „ Als verweende oberdaedt.
 „ Houdt dan in Godts geschencken / maet.

*Van de broosheydt des Menschelijcken levens,
sal ons dese dienen, waer op de Groote deses Wer-
relts, hare broosheydt oock konnen bemercken.*

ALs *Alexander Magnus*, na dat hy *Darium* hadde overwonnen, te *Babylonien* was, quam in't Koninghlyck Paleys een vreemde Vogel vliegen, en dalende in *Alexanders* schoot, leyde aldaer een Ey, vliegende stracks wegh. Uyt dit Ey kroop terstondt een kleyne Worm, die sich om't Eyslingerende, wederom in't gat vermeende te kruypen, maer die bleef aldaer doot. Soo wierde oock een wan-schepfel gebooren, dat boven den Navel, een doot Mensch, maer beneden een levend dier was. Hy hier over seer nieuws-gierigh zijnde, wilde de bedienisse uyt sijne Wichlaers navorschen. Dese, na datse lange met een ander hadden beraedslaeght, verklaerden, dat sijn eynde was voor handen. Waer over eene, uyt hun alle, dese reede voerde. *O Alexander!* dit Ey bedied de Werrelt, en de Worm die om't Ey gekroopen heeft, zijt ghy. En gelijk als dese Worm om't Ey kruypende, is gestorven; alsoo hebt ghy *o Alexander!* de Werrelt oock alreede om-gereyft, en zijt nu wederom tot het nest van Griekenland gekomen. En hier zuld y sterfen. En tot bevestinge deses, soo heeft een Wijs een Zee-schepfel ter Werrelt gebracht, dat boven de navel doot is, en of dat wel een Mensch gelijckt, soo wort ghy daer door beduyt. Maer het onderste deel zijn dijne nakomelingen, en die fullen de beesten gelijck zijn. Ghy sult sterfen, maer sy fullen leven. Hier over ontsettede *Alexander* sich dapper, soo dat hy versuchtende uyt-riep, *O Jupiter!* wat is des Menschen leven! een swack geschenck? Ick hadde gemeene soo lange te leven, tot ick de geheele Werrelt soude hebben t'onder-gebracht. *Eylaes!* ick moet alsoo wel sterfen, als de sechste menschen: En dat ghewillijck.

Als nu de groote *Alexander* te *Babylonien* gestorven, en met heerlijcke pracht soude werden begraven, soo spraccken eenige Philosophen onder malkanderen van de broosheydt des Menschelijcken levens. Waer onder eene seyde, voor

weynigh dagen sat *Alexander* in sijn Konincklijck Paleys, maer nu leyt hy doot, onder dese sarck. De ander sprack, voor weynigh dagen, was hy een Grootmachtigh Koningh, die den aerdt-bodem te enge was, maer nu wordt hy in een kleyns hoeck wech gestopt, De derde seyde, voor desen was sijn Tafel met Koninghlijcke spijse opgedischt, waer mede hy sijn lichaem verzadighde, nu sullen sich de wormen wederom met hem verlustigen, De vierde seyde, des menschen leven is even gelijk een brandende keerse, en gelijk die alenskens verteert, soo neemt oock des menschen lichaem af, en fooder een stercke wint op aen set, soo wertse licht uytgeblasen, sulcx datse een vuyle stanck na laet: En even soo ging het oock met den mensche, die men daerom oock stracks most met d'aerde decken, hoe lief hy oock was. En om dit nader uyt te drucken, gingh een ander stilswijgende, d'eene deure in en d'ander uyt. Waer mede hy te kennen gaf, dat ons leven slechts was een ingang en een uytgangh in de wereldt. *Gregorius* seyt, *Onse begeerten zijn groot, maer een kort leven breeckt die af.* *Antiphon* seyt: *Ons leven is als de gevangnisse van eenen dagh.* En ick soude het gantsche leven, den tijdt van eene gelycke dagh mogen noemen, daer door wy slechts in de wereldt sien, en den *Nakomelingen* het licht en het leven nalatgen. *Petrarcha* singht:

*Ick schick my alsoo veel ick kan,
En sie mijn eynd' van verre an:
't Is morgens als een jeughdigh kindt,
Maer nu soo wordt ick oudt en blindt.
Ons leven is maer eenen dagh,
Broos, wanckel, en vol naer' geklagh,
Vol wolcken, dampen en verdriet:
Het schijnt wel schoon, maer 't is niet.*

De H. Schrift gelijckt de broosheydt onses leven, by een bloem, een windt, roock, schaduw, droom, wevers spoele, en damp, &c. Waer over, als sich een Christen, dit alles te gemoedt voert, soo heeft hy overvloedige reden om dit leven, met ootmoedt en nedrigheyt over te brengen, gedenkende, dat yeder dagh de laetste is.

Troost in smerte.

2. *Samen-spraeck tusschen Maria en Petrus.*

Stemme: Gelijk als de witte Swane sterft.

Maria.

Gelijck als een Tortelduyfken quijnt,
 Als 't haer Egade derft:
 Soo oock nu mijn ziel, eylaes! sich pijnt,
 Nu al haer vreughde sterft:
 Hierom moet ick nu versuchten,
 In mijn pijn,
 En vol hoopen en vol duchten,
 Treurigh zijn.

Petrus.

2. *Ep!* wie is 't die hier klaeght en steent/
 En quelt haer droebe hert:
 Wie is 't doch die hier dus kucht en weent/
 En slooft sich in de smert:
 Wilt de sorgh en droefhept staken/
 Weest te vreen/
 Wat ghy 't niet kond beter maken/
 Dient geleen.

Maria.

3. Ach! wat vreught is voor mijn bange ziel,
 Die in de rouw verslijt.
 Al wat my eerst in de vreught beviel,
 Is Alst en Aconijt,
 Schreyen is nu al mijn vreughde,
 Lacchen, pijn,
 Al mijn wellust, ongeneughde,
 En venijn.

Petrus.

4. Waer toe al de wanhoop en de rouw/
 En dees mistrooslighepdt:
 Zijt ghy slechts Godt en sijn Woordt getrouw/
 Die u dit kruys berepdt.

't Is Godes handt die u komt banden/
 Houdt u stil/
 Hy breecht haest u rouw en banden/
 Is 't sijn wil

Maria.

5. Ach! hoe licht valt troost in ongeval,
 Voor die geen smert gevoelt:
 Maer die 't in sijn hert bevinden sal,
 Daer leyt een nest dat woelt;
 Sucht op suchten, 't hert is bange,
 En verteert,
 Waer uyt sal ick troost ontfangen?
 'k Ben verheert.

Petrus.

6. Wie sijn rouw noch dooz de rouw vermeert/
 Derzwaert sijn eppen schult:
 Bidt Godt dat hy van u 't lijden weert/
 En hebt daer in gedult:
 't Lijden / ja al 's werreltdts lijden/
 Is niet weert/
 Al de lust / en al 't verblijden/
 Ons bescheert,

Maria.

7. Moet ick dan mijn rouw en smert versmaen,
 En soecken troost in Godt?
 P. Ja / ghy moet als een die seer belaeen/
 Hier soecken 't hooghste lot.
 M. O ghy Schepper aller dingen!
 Die elck vreeft,
 Troost mijn hert, doch sonderlingen,
 Door u Geest.

Petrus.

8. Dit 's de wegh waer dooz men Christum bindt/
 Daer elck sijn krukce draeght/
 Hier dooz proeft hy pder dien hy mindt/
 Hoe zwaer 't hem dzucht en plaeght,
 M. Heyligh kruys, 'k wil u om-armen!
 Troost my voort.
 Heere wilt u mijns ontfarmen,
 Na u Woordt.

't Padt des Vrede. Hoe salig zijn de voeten.

Stemne: Schoon lief ghy zijt prijs waert alleyne.

Hoe lieflijck zijn doch dese voeten/
Die na den vrede gaen / Die na / Ec.
Want heyl en troost sal hem genaeten/
Die na het goede staen. Die na / Ec.

Beschoutot dees e'ne baen/
't Is bepligh om te wand'len/
Dus drijft hier al u doen en hand'len/
Na 't geen in eeuwigheyt sal steeds bestaen.

2. Dees wegh heeft Christus self betreden
In waer' onnosselheyt. In waer' / Ec.
Op was de waarheyt en de vrede/
En vol ootmoedigheyt. En vol / Ec.

Op heeft dees wegh bereyt/
Dooz die in hem gelooben/
Dus hoorz sijn stemne van hier boven.
Doet boet' en houdt sijn woozdt / tot u gesept.

3. De Dreed' is een verheben kroons/
Een zegen en cieraet / Een zegen / Ec.
Een vrucht des Geests / ja overschoone/
Een doelwit van genaed' : Een doelwit / Ec.

Ja saligh is de raedt/
Van die na Dreedde streben/
Op is in ziel / verstant en leven/
Een licht / een wegh / die na den Hemel gaet.

4. Wel saligh / die steeds op dees wegen/
Op gift noch slangen treet / Op gift / Ec.
Maer tot het goede wel genegen/
Der sonden padt bergeet / Der sonden / Ec.

Want die sal ramp noch leet/
In sijn doen weder-baren/
Hoe hol oock gaen de vrede baren/
Want Godt tot sijnder bystant staet gereet.

5. Den vreden wegh wilt doch vermijden/
Die ten verderbe leyt. Die ten / Ec.
En wijchter af tot allen tijden/
Na 't padt der saligheyt / Na 't padt / Ec.

Al is 't smal en vol lijdt/
 Daer volght vzeught en verblijden/
 De vzee geeft u troost in druck en lijden/
 En eene kroon / ter blijder salighejdt.

Lijdens Troost.

Stemme: Ick lijd' in 't hert pijn ongewoon.

Ick lijd / ô Godt! seer droebe smert/
 Wilt doch mijn lijden / eens weer verblijden/
 Dit woelt inwendigh in mijn hert
 Tot allen tijden / Heer! help my strijden.
 Een woem is 't die my knaeght/
 En wzoet van binnen/
 Dies wacht ick troost / ô Heer!
 Dat ick mach t' uwer eer / dit overwinnen.
 2. Als ick sla op mijn lijden acht/
 Van boel ick 't leben / dat ghy kond geven/
 Van stilt sich weder mijn gedacht/
 Schoon sehzick en beben / noch in my kleben.
 Ach wat hebt ghy geleen!
 In al u noode/
 Als ghy om onse sond' / soo deerlijck zijt gewondt/
 Ja tot den doode:
 3. Indien dooz lijden komt de vzeught/
 Upt 's Hemels troone / soo overschoone/
 Laet ons dooz 't lijden zijn berheught/
 Godt sal 't beloonen / en ons bekroonen:
 Wie om Godts name lijdt/
 Dooz reyn getweten/
 Derwacht de heerlijckheyt / den sijnen langh bereypt/
 En toegemeeten.
 4. Schept troost mijn ziel upt dees fonteyn/
 En wilt u laben / in Godes gaben/
 Weest lijdtsaem en vooz Gode kleyn/
 Op dat u slaben / en anghstigh draben/
 Verkrijgh het eynd' van hare wenschy/

Dat ghy als kampioene/
Die om u sonden lijdt / berwint dien harden strijdt/
Gehart en hoene.

5. Dit lijden duurt naer korten tijdt/
En neemt een eynde / als 't Godt wil wenden/
Maer die om snoode boosheit lijdt/
Zweeft in ellende van eeuwigh schenden/
Een buur dat stadigh vzaudt/
Pijnt den godtloosen:
Geef Weer dat ick voor dy / blijf van de qualen vzy/
Der ober boosen.

De valsche en ware ruste.

Stemme: O Saligh Heyligh Bethlehem.

A Troemdy arae mensch! van rust:
Op 't aerdtrijck wozt geen rust gebonden:
't Geen ghy noemt rust / dat is een lust/
Gemengt met gal en groote sonden.

2. Al schijnt dat ghy in weelde leeft/
Dat is geen rust die sal bekljiben/
De onrust steets daer onder zweeft/
En spa beroutw sal by u blijben.

3. Schoon ghy ontlaet u van 't gewoel/
En leeft schier eenjaem en ellendigh/
Wat baet dat / als'er wroet een poel/
Die 't hert vol onrust plaeght inwendigh.

4. Sluyt vzy de onrust buytens huys/
Sy sal weer dzingen dooz de spleten:
Want laster / achterklap / of krups/
Zijn d'oebe boden voor 't geweten.

5. Al bliucht van buyten bagh of gont/
De hoebaerdy met haer sieraden/
Al bronckt ghy 't lichaem prats en stout/
't Zijn al aenlockseis / u / ten quade.

6. Soecht Godts rijck en Gerechtigheyt/
Dan sal u rust en lust toebloeyen:

In Godts-bzucht en oprechtigheyt :

Dan sult ghy als de Cedren bloepen.

7. Volght Christum en sijn waerheyt na/

Leert kruys en sijn versmaetheyt dragen :

Wat Godt u toefendt vzoegh en spa/

Buyght ulve wil na sijn behagen.

8. Sijn kruys vzencht rust / na veel verdziet/

Want rust moet in de ziele woonen/

Des werrelt's rust is vzoos als riet/

Maer 's Hemels rust verwint de kroonen.

„ 9. Laet dan u rust dees onrust sijn/

„ Dat ghy mooght met de sonden stryden/

„ Al kost het arbeyt / moept' en pijn/

„ Ghy sult u namaels weer verblijden.

Genoegen en Misnoegen.

Stemme: Engelse Fortuyn. Of / Indien mijn Godt gaf is
mijn ouderdom.

- G. **W**at baert de sorgh in menigh mensch verdziet ?
 M. 't Geen ghy noemt sorgh, dat is de sorge niet.
 G. Is 't dan geen sorgh / soo noemt het I lieber lust.
 M. Dat u dunckt sorgh, is my de grootste ruit.
 G. 2. Noemt ghy dan rust / dat soo veel onrust geeft ?
 M. Dit is de wegh daer nu de mensch na streeft.
 G. Wel streeft ghy dan niet self na ongeneughdt ?
 M. O neen ! dit 's mijn een aengename vreughdt.
 G. 3. Onnoode vreughdt ! die soo veel rampen baert.
 M. Dit seyt alleen eens armen sufferers aert.
 G. Is 't sufferij dat ick na deughde soeck ?
 M. 't Swaermoedigh bloedt ick in mijn ziel vervloeck.
 G. 4. Soo slaest ghy dan alleen om staet en geldt.
 M. Hier op is 't hert by my alleen gestelt.
 G. Let ghy dan niet op 't reedelijck gemoedt ?
 M. Noyt iwaer gepeyns verkrijght hier schat en goedt.
 G. 5. Het goedt ick wensch / maer alles in de maet.
 M. Ick sta na eer, na rijckdom en na goedt.

Wat is 't soo ghy alleen na hoogheydt ooght ?

Dit's nu de wegh waer na de werrelt pooght.

Verdoolde mensch ! wy moeten berder gaen.

Wel soud ick dan de werrelt my ontslaen ?

Dat leert u Godt die ons 't genoegen leert.

Ghy spreeckt wel schoon, maer oordeelt gantsch verkeert.

7. Godt geeft het goedt en 't is een zegen Godts.

En 't goedt dat maectt my moedigh, fier en trots.

Dit is 't bederf dat u ten quade leyt.

Neen 't is 't vermaeck tot rechte vrolijkheyt.

8. Hoe licht vergaet al dees bermomde schijn ?

Is 't niet een lust, rijk en geacht te zijn ?

Maer rijk in Godt dat is een beter schat.

Dit is voor my een al te slechten padt.

Dit enge padt moet pedet mensch ingaen.

Wel sal ick dan den rijckdom gantsch versmaen ?

De rijckdom niet / die eerlijck is by Godt.

Soo word ick dan eerst aller menschen spot.

10. Wat schaedt u dit / ghy wort in Gode rijk.

Dit leert my 't goedt verachten als het slijck.

't Is waer / doch soo / dat 't hert daer niet aen kleeft.

Van 't goedt nochtans ick trots en prachtigh leef.

11. Elck Christen mensch in Godt genoegen leert.

Soo soud' ick dan betomen mijn begeert ?

Dit is u best / dat ghy u selber spreent.

Heeft my dan Godt, dees Rijckdom niet verleent ?

12. De zegen Godts is sonder tal of maet.

Wel sal ick dan verminderen mijn staet ?

Wat schaet als ghy 't in beter oberfet ?

Ick volgh u raedt, en sie op Godes Wet.

13. Set dan u hoop niet op het vluchtigh goedt /

Dat u verlaet / wanneer ghy sterben moet /

Maer op die geen / die lijf en ziel terstont /

Door 't valsch gebruyck / stozt in der Hellen grondt.

t'Samen-spraecck tusschen *Trouw-her*
en Licht-her.

Stemme: Ach Amarillis! Segh wat u wil is.

T. **W** *Egh snoode lusten. L. Ey laet my rusten.*

T. *Dit is geen rust die u bekoorde. L. Waer toe al dit ge-*

 sangh van vjse woorden? T. Ick sucht om u berdziet.

 L. Ick acht u preken niet. T. Ick singh mijn oude liedt.

 Ach! dat elck 't hoorde.

2. L. Wat wilt ghy preken?

T. Dan u gebreken.

L. Wilt ghy mijn ziel vol onrust stichten?

T. Ach neen! ick wil u ziel in Godt berlichten.

L. Ghy maectse droef en bangh.

T. Hier na ick seer verlangh.

L. Neemt elders uwen gangh.

T. Ick wil niet zwichten.

3. L. Mijn ziel is vrolijk.

T. U ziel is oljick.

L. Sy swemt in weeld' en volheyt.

T. Dit is 't berderf dat lept tot rechte dolheyt.

- L. De wijn en 't bier zijn soet.
 T. **Iae** hoor een droncken bloedt.
 L. Ey 't maect een licht gemoet.
 T. **Maer** 't hert is vol leyt.
4. L. 'k Soeck hier 't vernoegen.
 T. **Dat** wil niet voegen.
 L. Ick mest my steets by mijn gelagen.
 T. **Hier** door soo komen u de sware plaegen.
 L. Ick slijt hier in mijn tijdt.
 T. **Iae** tot u Ouders spijdt.
 L. Waer toe dient dit verwijt?
 T. **Ich** sal 't Godt klagen.
5. L. Moet ick 't dan derven?
 T. **Denkt** om u sterben.
 L. Ick ben noch jongh en frisch van leeden.
 T. **Wie** is u hooch hoor den dagh van heeden?
 L. 'k Sie het leven dat is kort.
 T. **Dies** u tot deughde port.
 L. 't Schijnt ghy een Precker wort.
 T. **Cot** deughd' en reeden.
6. L. Ick volgh dan reeden.
 T. **Doet** Godt gebedden.
 L. Sal ick my van 't geselschap speenen?
 T. **Iae** / ghy sult uwe ziel met Godt vereenen.
 L. Ick bidt Godt om genae.
 T. **Houdt** daer aen broegh en spae.
 L. Bluscht dan de lutt soo drae?
 T. **Godt** sal 't verleenen.
7. L. Godt is goedtaerdigh.
 T. **Iae** oock rechtvaerdigh.
 L. Die wil mijn hert van 't quaedt geneesen.
 T. **Betracht** u plicht / en wilt hem danckbaer wesen.
 L. Hoe was ick dus verwondt?
 T. **Godt** maect u ziel gesondt.
 L. Gesegent zy u mondt.
 T. **Godt** zy gepresen.

Tegens de Eygen-baet.

Stemmie: Fortuyn eylaes pourquoy. Of/ Nu leef ick in verdriet. Of/ Als ick uyt wand'len ga.

Sie ick de menschen aen / haer handel en bedrijf/
 Doo soeckt elck een sich self / sijn boozdeel en gerijf/
 Ja waer ick 't sogh oock heer / sie ick dat peder tracht/
 Na hoogheyt / staet en eer / en wytterlijke pzaecht.

2. Want peder raept en schzaept / als 't maer tot boozdeel
 streckt :

Al waer 't schoon / dat hy sagh / sijn ziel hier dooz bebleekt :
 Hy stelt het al ter zy / en denckt in sijnen sin/
 't Is eerlijck wat ick doe / als 't streckt tot mijn gewin.

3. Geen winningh streckt tot eer / wanneerder ontrouwe
 blijckt /

Dooz 't eerbaer en het nut / de valsche baetsucht wijcht :
 Dit is geen rechte deught / als ghy dooz eygen baet/
 Heben mensch verkloecht / dooz een vermomt gelaet.

4. De deugde schuypt in't hert/daer self de Rechter woont/
 Dees bonnis tegen u / hoe seer ghy 't oock verschoont :
 Want wie dooz eygen-baet / drijft valsheyt of geweldt/
 Daer is in sijn gemoedt / het bonnis al gebeldt.

5. Of soo 't gebeuren mocht/ dooz u verblindt verstandt/
 Dat ghy dit al veracht / en past op eer noch schandt/
 Daer is 't geweten doof / dooz 't derben van de smert/
 Ja 't blijckt van een verstaelt en ongeneeslijck hert.

6. Volght dan in u gemoedt/ 't geen Godes wet u leert/
 „ Streeft altijd na het best en toomt u snoo begeert :
 „ Vernoecht u in het geen / dat eerlijck is en goedt/
 „ En houdt altijd booz Godt / een onbedleekt gemoedt.

Voorbeeldt van de Gerechtigheyt eeniger
Heydenen.

Ick moet, als met verwonderinge, verhalen, 't gene ick by andere Schrijvers hebbe gelesen, hoe *Alexander de Groot*, terwijl hy de werrelt verheerde, verborgenderwijse in sekere Stadt van Persien quam, om eens te vernemen, hoe men aldaer het Recht en de Gerechtigheyt handhaefde. Hy gingh dan, onbekent, mede op 't Raedt-huys, en hoorde aldaer het gedingh of het pleyten aen. Onder andere hoorde hy op deser wijze de reede voeren. Heer Rechter! ich heb van dese Man, hier tegenwoordigh, seecker huys gekoft, en alsoo ick daer in heb doen graven om een kelder toe te stellen, heb ick daer in een groote schat van geldt gevonden, ende alsoo my die selve niet toe-behoort, heeft dese my geweygert die te ontfangen, en derhalven is de schat hier tegenwoordigh, met versoeck, den Rechter gelieve hem te laten, dat hy die selve aenneme, alsoo ick noch recht noch deel daer toe hebbe. De ander antwoorde, Heer Rechter! weest verseckert dat dese schat, die dese vriendt heeft gevonden, my noyt heeft toe-behoort. 't Is waer dat ick 't huys wel heb laten timmeren, maer het was doenmaels een gemeene plaets, daer yder op vermocht te bouwen; derhalven heb ick geen rechtmatige oorfaecke, om dit geldt aen my te trecken. Na weele heeckelinge heen en weder, vonden sy geraden, desen schat den Rechter selve in handen te geven. De Rechter sprack voorts, ghy bekent dan beyde, dat dese schat die in u huys is gevonden, u niet toe-behoort? Seght dan, onder wat schijn, soude ick, die hier toe recht noch deel hebbe, my die selve derven toe-matigen? daer behoeden my de Goden voor, dat ick vreemder goederen soude begeeren. Gy schuyft de faecke op mijn ampt, en op mijn geweten. Wel aen! ick moet raedt soecken. Daer op vraghde de Rechter den eenen, of hy niet eenen Soone hadde? hy antwoorde, ja. Hy vraghde den anderen, of hy niet een Dochter hadde? dees antwoorde van gelijcken ja. Hier op antwoorde de Rechter seer vrolijck, ey dat komt recht en wel te passe: Daerom oordeele ick dat u Soone dese Dochter sal ter Echte nemen,

nemen, en ick geve haer daer by, al dit geldt tot een Broyd-
 schadt. Als *Alexander* dit hoorde, konde hy sich over dit wijs
 besluyt, niet genoegh verwonderen, en borst als in den Geelt
 op-getoogen, uyt, en seyde, hy had noyt geloofst, datter in de
 Werrelt luyden wierden gevonden, die de gerechticheyt soo
 handhaefden als dese. De Rechter, die hem niet kende, ant-
 woorde, is 't oock wel mogelijk datter luyden werden ghe-
 vonden, die anders doen? Voorseeker antwoorde *Alexander*,
 en dat dickwils, en aen veele plaetsen. Daer over de Rechter
 zijnde verwondert, uyt riep: of dan de Goden in die plaetsen
 oock lieten regenen ende Sonne schijnen? willende te kennen
 geven dat Godt foodanige luyden, daer men Recht noch Ge-
 rechticheyt oeffende, lijnen Regen en Sonne schijn behoort
 de te weygeren. Tot beschaemtheyt der Chritenen, die over
 de Gerechtigheyt sich soo weynigh bevljstigen.

't Vernoeghde Leven.

Sternme: 24. Psal. De aerd' is onses Godts, &c.

Dit is te recht een saligh Man /
 Die sich in 't sijn vernoeogen kan /
 En die door grootsheyt niet gedreuen /
 De gulde middelmaet bemint /
 En is in alles soo gesint /
 Dat hy beooght een rustigh leven.

2. Die op betwindt noch hooge staet /
 Noch sich op Dorsten gunst verlaet /
 Noch op het slijb'rich padt der Hoben ;
 Maer die het al van verr' beschouwt /
 En need'rich sich op Godt betrouwt /
 Als die 't hem alles schenickt van boven.

3. Die op de eerbaerheyt slaet acht /
 En walght van grootsheyt en van pacht /
 En siet veel liever op sijn minder /
 Die slecht en recht sijn tijdt beleeft /
 En yder mensch het sijne geeft.

Dees leeft gelwis niet weynigh hinder?
 4. Al stozmt en woelt de woeste zee /

Hy sit op een geruste ree /
 Want Bliem noch geen donder-flagen /
 Ontrusten sijn gerust gemoedt /
 Hy woelt niet al te seer om 't goedt /
 Dat niemandt sal ten Hemel dzagen.

5. Dien woeker d'ucht noch pleyt gheschil /
 Maer leeft vergeeten vroom en stil /
 Vernoecht in kost en zeedigh kleeden /
 Die meer heeft / en die min geniet /
 En spaersaem / op een beter siet /
 En toont sijn tochten / nae de reden.

6. Die sijn Eegaed' en sijn gesint /
 Gelijck een Vader recht bemindt /
 En lichtse booz op Godes wegen /
 Die niet als recht gewin beooght /
 En altijd na het beste pooght /
 En siet alleen op 's Heeren zegen.

7. Wees man weet dat dit leven is
 Seer wanckel / broec en ongetwis /
 Dies leert hy sich altijd vernoege /
 En is te vreen met sijn genot /
 En danckt den Heer booz 't overschot /
 Die 't alles kan ten besten voegen.

't Rampfaligh Leven der Grooten.

Stemme: O Saligh Heyligh Bethlehem.

Wat is het leven van den mensch!
 Dat hoogh in staet schijnt wpt-gelaten?
 Al leeft een Prins na volle wensch /
 Hy zweeft in vrees van d'ondersaten.

2. Sijn kroon al blincks' als een Robijn/
 Die is een lastigh pack om dragen /
 Wptwendigh van een schoone schijn /
 Inwendigh schrick en naere blagen.

3. Iae maecht hy 't na des eenen sin /
 Stracks sal 't een ander weer benijden:
 Wat krypt hy veel versmaetheyt in /
 Die hy noch nimmer kan vermijden.

4. Schoon dat sijn wencken is gebien/
Noch moet hy self een grooter bzeesen ;
Want Godt / dien peder moet ontsien/
Diens dienst-knecht moet een Pzins oock wesen.

5. Of siffer maer een eenigh kindt/
De minste ramp verschzickt vooz 't sterben :
Hy bzeest vooz 't Rijck / dat sijn belwindt/
Geraken sal aen bzeemde erben.

6. Al stuppt en buyght men vooz hem neer/
't Zijn meest gebeynde dienstigheden :
Laet dit al sijn ontsagh en eer /
Hy is weer slaef van peders zeden.

7. Maer raecht de byandt op de been/
Wat is hem sozgh en moeyt' beschooren t
Al woelt het bzeep / hy moet'er heen/
En peders ontwil sien en hooren.

8. Wanneer 't dan uytvalt na sijn wil/
Dan is 't met blam en bloedt bezegelt :
Is 't anders / soo is 't vol bedil/
Dan spzeekt men stout en ongeregelt.

9. Wanneer een ander rustigh slaept/
En eet sijn broodt in grager ruste/
Hy sluynt / en droomt / en geeulwt / en gaept/
Bancket noch wilt-bzaedt sal hem lusten.

10. Ach zwijgh noch van kativigheen/
Die peder mensch is onderwarigh :
Is hy dan vyzt eylacy! neen :
't Zy Dozst of Doer / dit gaest eenparigh.

11. De doodt verschoont noch kleyn noch groot/
De Dozst moet met den beed'lacx reysen t
Men overkomt een selfde noot/
De doodt treft hutten en pallessen.

12. Dit leven is soo heerlijck niet/
Als 't uytterlijck wel blinckt vooz d'oogen/
Het is vermenght met veel verdriet/
Al schijnt het ons van groot vermogen.

13. Een peder leef in Godt / gerust/
Laet Pznicen sijn in staet verheben :
Elck zy vernoght. Laet al ons lust/
Streets strecken na het beste leven.

Der Jongelingen en Dochters cieraet.

Stemme: Coridon ontsteken. Of/ Aertjen
die is aerdigh.

Dochters wilt gh' u cieren / met een peerle kroon:
Vlecht geen dart'le zwiieren / die u duncken schoon/
Maer dzucht d' ced'le deughde / om u eerbaer hooft/
Dat sal zijn een bzeughde / die der noyt verdooft.

2. Vlechter Godts-bzucht binnen / ey dat liefsijck kruyt /
Dat in ziel en sinnen / wast tot schoonder spruyt/
Als 't hooghmoedigh wesen / dat de lusten vleyt/
Dat'er komt geresen upt de dertelheyt.

3. Siet ghy aen de peerlen / die soo supber zijn/
En vooz d'oogen dwerlen / in soo held're schijn?
Dencht dan in u herten / dit is 't Maeghden beelt/
Dat ons bzjdt van smerten / en ons schatten deelt.

4. Siet ghy dees kleynoden / en haer supber wit?
Ey laet u die nooden / dat ghy kuysch besit/
Een repn eerbaer leben / dat'er onbedblekt/
A een krans sal geven die ten hemel streckt.

5. Ciert u met geen pachten / noch vermomde pael/
Met geen kroese drachten / noch met wepts onthael/
Maer met bzjend'lijckheden / en ootmoedigheyt/
Met gecierde zeden / vol sachtmoedigheyt.

6. Want in bagh en ringen / en in obermoedt/
Schuylen valsche dingen / maer geen heplsaem goet/
Dat'er sal beklijben / noch vooz Godt bestaen/
Maer de deught sal blijven / als dit sal vergaen.

7. Dus verciert u leben met een hepligh kleet/
Vol Godbzuchtigheden / die de pacht vertreet/
Ey dat ghy mooght lichten / als het morgen-root/
En u naeste stichten / 't zp in bzeught of noot.

Lof der need'rige Staet.

Stemme: La Vignone. Of/ O! gierlijck gieraet.

O Neederige staet!
 Die beyligh in spoet en onspoet houdt de maect/
 Die ich bemin / met hert en sin /
 En die ick acht / hoor groot gewin /
 Die bergen noch dalen ontstiet /
 Die niet breeft hoogh gebiet /
 Maer die haer plicht / gelijk een licht /
 Ontbonckt hoor anders aengesicht.

2. Ach stiberighe Hof!

Dat prachtigh en trots / hoor weelde soeck u lof /
 Waer vol gewoel / des afgronts poel /
 En haet en nijdt best hare stoel:
 Daer trouwe en eere veracht /
 En pracht / krielt dagh en nacht /
 Daer d' ontrouw woont / bedrogh gekroont /
 En deughd' te schandigh wort geloont.

3. Lof middelbare standt /

Die beyligh roept niet schijntje onder 't landt:
 Wat soeter lust / haert doch de rust /
 Diens hert niet is yet quaedts bewust:
 Die stormen noch winden niet breeft /
 Wiens geest / niet is bedeeft /
 Maer houd sich slecht / vroom en oprecht /
 Vernoecht / wat hem is ongelecht.

4. Maer ghy verheben top!

Wiens kruppen seer hoogh steg'ren op /
 Siet hier u staet / en toeberlaet /
 Die doch soo snel en ras bergaet:
 Als buyen en donder 't geweldt /
 Ontstelt / en nedervelt /
 Dan daelt u pracht / en wort veracht /
 Jee van een Woere klups belacht.

De woelende Mensche.

Stemme: Doense, doense.

De mensche rotsf dooz bergh en dal/ Dooz bos-
 schen en dooz dalen/ en dooz dalen/ En geeft sich in veel
 ongebal/ Om gont en schat te halen/ Maer op de deught
 en eer/ lacy! lacy! Maer op de deught en eer/ men
 wepnigh let.

2. De mensch zweeft ober zee en sandt /
 Dooz stozmen en dooz baren / en dooz baren /
 En hy verlaet sijn hof en landt /
 Om gelt en goedt te garen /
 Maer op de eed'le ziel / leyder! leyder!
 Maer op de eed'le ziel / men wepnigh past.

3. Maer als 't al is geracpt / geschzaept/
 Dooz krom en slinckse wegen / slinckse wegen /
 't Enrustigh hert dan nimmer slaept /
 Maer bindt sich heel verlegen /
 Want eene woorn die knaeght / dzoebigh / dzoebigh /
 Want eene woorn die knaeght / en roost sijn rust.

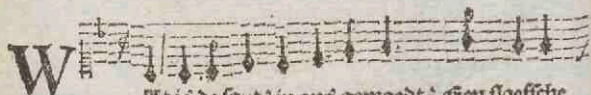
4. Doo

4. Soo soecht men dan door staet en pacht/
 Sijn sinnen te verlusten / te verlusten/
 Men slaet alleen op wellust acht/
 En soecht daer in sijn rusten/
 Maer 't is een byoose lust / vluchtigh / vluchtigh/
 Maer 't is een byoose lust / die ras verdwijnt.

5. 't Is beter dat m' om 't eeuwighe beynst/
 Dat eeuwighe sal bekljben / sal bekljben/
 Dan dat m' om 't aerdtse goet soo beynst/
 Dat snellijck sal wegh drijben/
 Maer 's Hemels goet geduurt / eeuwighe / eeuwighe/
 Maer 's Hemels goet geduurt in eeuwigheyt.

„ 6. Vrest dan u hert en ziel om hooghe/
 „ En tracht na 't beste leven / 't beste leven/
 „ En staert ten Hemel met u ooghe/
 „ Die beter schat sal geben:
 „ Daer blinkt het hooghste goet / stadigh / stadigh/
 „ Daer blinkt het hooghste goet / dat Godt becroont.

Laster der Sonde.

STEMME: *En fin d'amour.*

It is de sond' in ons gemoedt: Een slaessche

dupsterheyt / Die stadigh woet. So dat geladen leyt /

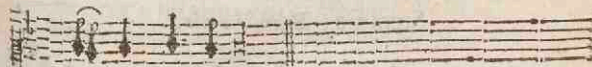

Een pack van quaden op ons hert / Dat ons venaut vol

suert

smert: Laes! onse sinnen/ De sond' beinimen/

Die ons dus benart.

2. Sy is een blintheyt in 't verstandt/
 Verbreckster van Godts wet/
 Een nest vol schand'/
 Daer sy haer hert op set/
 Sy is berooft van 's Hemels licht/
 En van Godts aengesicht/
 Wiens snoode lusten / de ziel ontrusten/
 Die sy in ons sticht.
3. Wat is sy een vergifte slangh/
 Die haer venijnen sprekt:
 En maecht ons bangh/
 Als s' op haer lippen leyt:
 Sy is een Luffer van de doodt/
 En die ons brengh in noodt/
 En dooz wiens ooggen / wy zijn bedrogen/
 Als sy d'Appel haot.
4. Dooz wat bedzogh en snoode list/
 Stort sy ons in gebaer/
 En hzoeyt veel twist/
 Van 't eene jaer op jaer:
 Sy stort ons in der hellen grondt/
 Dooz haer vergifte mondt/
 Ia kwaeght de ziele / en gaet verniele/
 Wat eerst vreedigh stont.
- „ 5. O worm! die ons gewisse kwaeght/
 „ Dooz u bedziegerij/
 „ Die ons besaeght/
 „ Dat wy zijn nimmer vry.
 „ Godt sal der hoomen bystant zijn/
 „ En smooren u venijn/
 „ Die ons gemoeden / geneyghyt ten goeden/
 „ Wrijdt van quael en pijn.

Verachttinge der Werrelt.

Stemme: *Franfche air.*

G

1 In die de werelt wilt dienen en eeren / **Let op**
 3 Die u kan heffen en weder verneren / **Die u**
 2 u leven en bluchtige lust / **Die u verlockt dooz een**
 4 kan bleyen en rooven u rust /
 vermannde schijn / **En schaft booz vzeught / seer doode-**
 lijck benijn / **Waer dooz de ziel / in veel gebaer en smert /**
 Sich stozt / **dat sy gelijk betoobert wert.**

2. Wilt ghy haer volgen / sy sal u beminnen /
 Sy sal haer wesen en lieflijke vzeught /
 Dziend'lijk betoonen / in ziel en in sinnen /
 En u besmetten met veel ongenueght.
 Want sy is valsch / dooz haer lief-kosery /
 Die u verlept / dooz snoo bedriegery /
 En schenckt u in booz vzeughde bitt're gal /
 Die u hier na / soo suur bekomen sal.

3. Sy sal u streelen en weder verflinden /
 Al uwe eere / u tijdt en u geldt /
 Sy sal u kluyf't ren en strengelijck binden /

Dat ghy verflagen leght neder gebelt :
 Sy sal u ziel / met stricken overlaen /
 Tot u verdziet / niet scherpe geessels slaen /
 Doo dat u lijf gemartelt en gepijnt /
 Hier doo? gepzanght / in veel' ellende quijnt.

4. Ghy wozt een slabe die vziend'lick moet speelen /
 Ghy moet de werrelt een Croetel-kindt zijn /
 Al hare wonden zyn niet om te heelen /
 Als doo? gebeden niet hoet en met pijn /
 En waer berouto / doo? een gebroken hert /
 Dat dan verfoept dees schandelijcke smert /
 Waer doo? 't gemoedt / doo? oberleggh van 't quaet /
 Sich schaemt vooz Godt / die alle sonden haet.

„ 5. Vliet dan de werrelt / met al hare lusten /
 „ Streect op ten Hemel na 't heylige padt /
 „ Vliet het verganchelijck / laet de ziel rusten /
 „ Kiest vooz de weelde / dees hemelische schat /
 „ Daer alle lust en alle vzeughde woont /
 „ En daer de deught wozt loffelijck bekroont :
 „ Want 's werrelt's lust en hooghmoedt sal vergaen /
 „ Maer Godes woort sal eeuwigelijck bestaen.

Tegens de Hovaerdye.

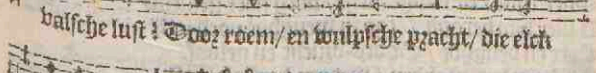
Stemme : *Carile.*

C

Arle! hoe volgdg dus de werelt/dooz een schijn en

valsehe lust! Dooz roem/ en wulpsche pzaecht/ die elck

beracht/ Schoon sy u behaegt/ en daer in scheidt u rust :

Weelde

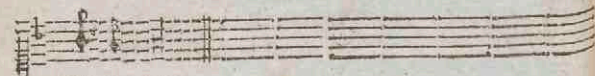
Weelde noch dachten / perl noch diamant / U niet ver-

krachten / maer u blint verstant / Verlanght / en jancht

na d'pdelheen / Daer ach ! mijn geklagh u stieren

sal na reen.

2. Het eens op de broosheydt van u leven / op een roock
en losse waen /

Die smelt en ras verdwijnt / hoe schoon 't u schijnt /
Hoe ghy 't roock verbloemt / en gaet dees gladde vaen.
Wapren en jaren / proncken en geprael /
Seer snel wegh varen / als ghy oudt en kael /
U tijdt / verlijt in kostelheen /
Die ghy / al by ty / moet mannelijck vertreen.

3. Ciert u by / en wilt in krooskens baden / volght de stier
en hoossche pracht /

Vermomt en toyt u op / gelijk een pop /
Met Floers en Blancket / en kroese weytse pracht :
Vleeren en veeren / baggen noch julweel /
Wommen u eeren / hoovaerdt maecht niet eel :
't Gemoedt / u doet / met sozgh verstaen /
Dat al / dit gemal / moet als een bloem vergaen.

4. Carilè, wilt Sions dochter volgen / in haer cier en
digh kleedt /

Daer tijdt / of bange licht / noch naer gesucht /
U hier van beroost / 't zy in vzeughde noch leet /
Eere en deughde / Godts-vrucht en geloof /
Sullen u verjengden / met een heyligh loof /
Met Psalm / wiens galm / en soete stem /
Wiens thoon / overschoon / klinkt in Jerusalem.

f. 't kleedt

5. 't Kleedt zy wit/en onbemoest van sonden/ daer de liefde
en hoop in leeft/

Daer ghy / geiert soo schoon / voor Godes thoon/
Heyn en onbekleedt als een suver Dinsken zweeft.
Engels en Heyn / en des Hemels schaer/
Sullen u geleyen / heyligh voor 't Altaer/
Daer 't Lam / de stam der bzoomen siet/
Die slecht / en oprecht / 's Hemels bzeughde geniet.

De wegh van 't Menschelijck leven.

Al 't oude, al 't selfde.

Stemme: Fortuyn eylaesbedroeft. Of/ Als ick uyt
wand'len ga.

Gelijck de Sonne draent / soo draent ons leven oock/
Ous dagen zijn soo licht / gelijk een liechte roock/
Ous leven is een bloem / die in den morgenstondt/
Sijn bloensel ons vertoont / en 's abonts leyt te grondt.

2. Ous leven is een Kindt, dat in de wiege scheyt/
Stracks volght'er op de Jeughd, vol sozgh en zwarigheyt:
Nu draeft en slaeft de Man, voor Vrouw en voor 't gesin/
En d'Ouderdom bzeught ramp / en alle zwachheyt in.

3. Soo rolt de tijdt op tijdt / gelijk een kiltwen aen/
En als het is volspeelt / dan scheertmen af de draen/
Daer leyt dan al ons glants / als in het stof bertreen/
En ander grijpt de spul / en spint op nientos weer heen.

4. Dus ebt en bloeyt ons ty. 't Is nimmermeer gedaen:
Al waer het d'eene laet / daer grijpt het d'ander aen/
Maer watter is boezp / dat keert niet wederom/
Nature heeft haer webb' al in den ouden dzom.

5. Sy zaeyt/sy maeyt en queekt/en rooft het weer tot niet/
Wanneer het een vergaet / men stracks na 't ander siet:
't Verdzeven haert gelwin / en bzeught weer voor den dagh/
Wat eertijds was berrot / men nu weer bloeyen sagh.

6. Maer wie in Christo leeft / blijft van 't verderben vry/
 Al sterft hy en vergaet / hem blijft het leven by:
 't Verderffelijck trecht aen / dat onverderffelijck is/
 En dit 's een Christen mensch / een groot geheymenis.

NB. De Poëten verfienden dat'er waren *Parca*, Goddin-
 nen van Leven en Doodt, en dat *Closo* het Vlas aen den Roc-
 ken dede, dat *Lachesis* het spon, en dat *Atropos*, als 't haer
 dacht geraden, den draet affneet. En hier mede wilden sy
 des Menschen leven af beelden. Doch 't is Godt die aller Men-
 schen handelingen bestiert, en in wiens handen wy alle zijn.

Wensch na Vrede.

Stemme: Ick roep u Hemelsche Vader aen.

Hoe holt de werrelt ober al/
 Een yder is vol vreesen/
 Ach! wat het eynd' noech wesen sal/
 Van dit dzoebigh ong'bal:
 Het houdt noch maet noch stal/
 Met al dit godtloos wesen.

2. Men hoozt'er niet als krijghs rumoer/
 Van kerben / moozden / branden/
 Noch Burger wert verschoont noch Boer/
 Ja d' aldermoedste loer/
 Doert menigh aen het snoer/
 En vzencht hem tot schanden.

3. Eplaes! wat hoozt men naer gekrijt/
 Men hoozt trompetten blasen:
 Daer sneubelt menigh in den strijdt/
 Dooz haet en dulle nijdt/
 Cot 's eben naesten spijt/
 Om in sijn goedt te grasen.

4. De Dreed' is nu al wegh gejaeght /
 De bloote degens klincken/
 Siet hoe dat d'een den and'ren plaeght/
 Ja 't moet Godt zijn geklaeght/

Hoe elck dus onversaecht/
 Dijn 's naesien bloedt wi' d'yncken.
 5. Verschijn doch eens 'o soete Dree!

Met uw' Olybe rancken:
 Dan sal verdwijnen al het wee/
 Op 't Landt en in de Stee/
 Want menschen en het Dee/
 Na u / 'o Dree! jaucken.

6. Dan sal de Wolles en het Lam/
 In eene weyde speelen:
 De weede Lecuw sal werden tam/
 Die eerst was fel en gram:
 Dan sal den Christen stam/
 Een blijde Hof-sangh quelen.

7. Verschijn / verschijn / 'o wrolijk licht!
 Met uwe goude stralen/
 En tooght u Godtlijk aengesicht/
 Dat oer Menschhe s'icht/
 Op dat elck in sijn plicht/
 Godts goetheyt magh verhalen.

Klachte over de Woelende Werrelt.

Stemme: Eylaes! amour wat gaet my aen.

Wie op de werrelt acht/
 Wat siet men zwerben / kerben/
 Onder 't menschelijck geslacht/
 Hoozt men niet als van verderben/

In gehuchten / kerck of kluyt/
 'o wat is 't een lastigh kruys!
 2. Wat sal doch 't eynde zyn/
 Dan al dit moorden / dooden?
 Wilt ghy in ellend' en pijn/
 Volgen steets het padt der snooden/
 En op hoopen quaedt op quaedt?
 Maer Godt al u boosheydt haet.

3. Hoe kan de haet en uijdt/
 Soo veel twist te samen rocken?

Datmen stadigh in den strijdt/
Siet haer by den hapren plocken/
En niet spietse / bus en zwaerdt/
Delgen uyt der Menschen aert ?

4. *Hy / sy / ont'aert geslacht !*
Sult ghy niet eens weder keeren/
En u boeren in gedacht/
Dese trouwe les des Heeren/
Dat wie niet den zwaerde slaet/
Weder in sijn bloedt vergaet ?

5. *Zijt ghy dan wyzeder dier/
Als de Tijgers of de Leeuwen/
Brandt u hert in feller byer/
Als de wyzede Wolven schzeuwen/
Die niet Beere-margh geboet/
Kasen uyt een dol gemoedt ?*

6. *Laet af o Chyristen Mensch !*
Dan al dit Godtloos wesen/
Dan krijghdy's Hemels wensch/
En sult niet booz't oordeel vzeesen ;
Want het goddeloos getal/
Hopt Godts Rijck besitten sal.

7. *Koert eens o groote Godt !*
't Hert van dees werrelt's Grooten/
Datse niet tot uwer spot/
Dooden meer haer Landts-genooten ;
Dat haer sucht tot heerschappy/
Nimmer keer tot tyranny.

Vreede klachte.

Stemme: Schoonste Nymphje, &c.

Wer mijn oogh / een tranen Bron/
Dat ich kon/
Al het ongebal beweenen/
Waerom d'arme Chyristen schaer/
Dol gebaer/
Moet versachten en dus steenen.

2. Als ick sie 't berwoestten aen/
 O dan staen/
 Al dees grouw'len vooz mijn ooghen/
 Dan gedenck ick / ach mijn Heer!
 Hondy meer/
 Al dit moozdt-geschrey gedooogen?

3. Hier verjaeght men man en vrouw/
 En vol rouw/
 Zijn de arme Ondersaten/
 Die ver slagen als het Wee/
 Wee! ach wee!
 Zijn gezaept op veld' en straten.

4. Weent ô dochter Sions weent!
 Sucht en steent:
 Houdt niet af van bitter klagen/
 Stort u tranen als een bloedt/
 Om het bloedt/
 Dat soo deerlijck leyt ver slagen.

5. Godt sal eens van boben af/
 Wannen 't kaf/
 En met scherpe geessels wyceken/
 Al dees weebelmoedt en 't quaedt/
 Dat hy haet/
 En in sijne gramschap spzeeken.

6. Wegh ghy boose verr' van hier/
 Want mijn byer/
 Sal op ulve ziele bzanden/
 En ghy sult in blam en roock/
 Door 't gespoock/
 Zijn verschzickt en klapper-tanden.

7. Steeckt dan eens u zwaerden op/
 Of u kop
 Sal gevoelen Godes tooren/
 Want een fel moozdadigh hert/
 Sal met smert/
 Een verschzickelijck oozdeel hooren.

Dancksegginge over de weldaden Godts.

Stemme: Treet rasjes mijn voetjes.

W

At Godtlycker stralen/ In 't herte dalen/ Uyt
 's Hemels zalen/ Als van sijn goedt/ Dat pder boedt/
 Verbolijckt 't gemoedt: Als hy verbaest aensien/
 Wat denghde hy ons aen kor: t bien.

2. Godts gunstige oogen/
 Dol van vermogen/
 Wel klaer betogen/
 Van sijn gena / die vzoegh en spa/
 Ons herten soo dza/
 Ontbonckt door eene vrandt/
 Die gloriert in ziel en verstandt:

3. Wie sou niet beminnen/
 Met hert en sinnen/
 En sien van binnen/
 Op desen Heer: die tot ons leert/
 Sijn gaven send neer:
 En weckt ons doffe ziel/
 Tot vzeughde die u Heer! beviel.

4. Want al ons gedachten/
 Na 't Hemels trachten/
 En 't aerdtisch' verachten/
 Als 't een vergaet / en ons verlaet/
 Daer 't eeuwiggh bestaet/

Soo sal dat eel gemoedt/
 Godt dancken booz dit groote goedt.
 5. Wie dan Godes zegen/
 Hier heeft verkregen/
 Sal t'aller wegen/
 Godt singen lof / booz huys en hof/
 En nemen hier stof/
 Dat hy dooz 't aerdsche siet/
 Da's Hemels / dat hem Godt aenbietet.

Om Vergiffenisse der Sonden.

Op de wijze van C. V. Mander.

Stem: Meer aerd' als gout, meer quaed' als goede menschen.

Ofte op dese nieuwe gestelde Voys.

Ik koom tot u met zware last ge-laden/
 Ach! Hee-re laet mijn ziel in u sich baden/

Mijn sond' eplaes! die drucht my na den grondt:
 Die nu by-na leydt tot ter dootd verwondt.

Mijn hert is flauw/ En 't aengesicht der f nauw/

Haer oogen na dien schoonen He-mel slaen.

Om dat my pzaught 't geweten/ en my twyghet/

Dat ick / o Godt! heb tegen u misdaen;

Dies mijn gemaect sich needzigh vooz u buight.

2. Ghy wilt dan Heer! niet met u dienaer treden/
 In u gerecht / noch straffen na u wet/
 Wie kan bestaen? wie souder geven reden/
 Als ghy op 't strengthst' u oordeel vooz ons set?

Wy treden dan/

Op ulve goedtheyt an/

En weten dat de straf u haest berouwt/
 En dat ghy zijt een Vader die ter stont/
 Zijn roe verbzeecht / aen die op u vertrouwt/
 Besprenght daerom met Hsop onse wond'.

3. Schoon dat de sond' ons hayren gaet te boben/
 En is soo root als 't hooghste Carmosijn:
 Soo sullen wy van u niet zijn verschoben/
 Maer dooz u gunst / soo wit als wolle zijn:

Dan u gena/

Blinckt altijd broegh en spa;

Ja wijder als de aerd' van d' Hemel fraet/
 Ja wijder als het Westen van het Oost/
 Streckt ulve liefd' / die nimmermeer vergaet/
 Want ghy zijt ons een toeberlaet en troost.

4. Ghy hebt dit woordt als met een eedt gezworen/
 Dat ghy niet wilt des armen Sondaers doodt;
 Maer dat hy leef / noch 't Schaepken blijf verlooren/
 Om dat ghy noyt den Sondaer van u sroot.

Wanneer hy haert/

Ghy vriendelijck om-armt:

Als slechts 't berouin wyt repnder herten spzuyt/
 Dan werpt ghy wegh sijn' sonden in de zee/
 Gedencktfse niet / ja delghtse gantschlijck wyt/
 Ja 't onreyn hert wordt witter als een snee.

5. Wilt ons dan Heer een heyligh kledt aen trecken/

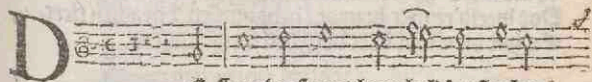
- „ Een roock des Heyls en vol gerechtigheyt :
 „ Wilt dan u Geest steets in ons hert verwecken /
 „ Dat wy betreen 't padt uwer heyligheyt,
 „ Ohy sande u Soon /
 „ Die sich vooz ons liet doon /
 „ Op dat'er niemandt doch verlooren ga /
 „ Van die in hem en in sijn woordt geloost.
 „ Wy smecken Heer ! en bidden om gena / !
 „ Dat ons geloof noch licht niet werdt verdoost.

D A N C K - L I E D T.

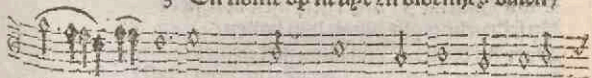
Uyt C. V. Mander.

Stemme: O Wijn de eed'le Creatuure.

Ofte op dese nieuwe gestelde voys.

- 1 E Son versprezt haer held're stralen /
 3 En komt op kruyt en bloemjes dalen /

- 2 hel - d're stralen / 5 Die 't aerdrrijck met haer lieve
 4 bloemp-jes dalen / 7 Doo dat al 't Dee / ja selfs de

- 6 glantz verheught : 't Gebogelt queelt
 8 mensch schept vzeught:

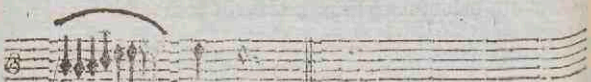
een soe verheben klangh / Tot 's Scheppers lof / woos

uyt - gelaten lust. Laet dan ons Gheest niet werden

uyt-geblust / Maer looft u Godt dooz een ber-

hengh ----- de sangh.

2. Wy danken Godt vooz al den zegen/
 Die hy ons heeft genad'lyck bescheert :
 Die ons bedauwt met sijnen regen/
 Die ons sijn gunst aen lijf en ziel vermeert.
 Schouwt doch eens aen / en siet sijn wonderheen/
 Waer meed' hy 't landt dus rijckelijck verciert/
 Hoe weeld' righ 't kruidt / geboomt en 't grasjen tiert.
 En hoe dit Godt doet vooz den mensch alleen.

3. Hebt ghy geen stof om Godt te loben/
 Die u / van all's / dus rijckelijck voozset :
 Hy schenckt u alle dingh van boben/
 Daer hy doch self van alles niet geniet :
 Al wat het landt van Dee en vuchten geeft/
 Die sijn den mensch tot lust en onderhoudt ;
 Ja wat'er zweeft op bergen en het wout/
 In locht of zee / om uwent wille leeft.

4. Hoe sou een hert doch dus ontacnden/
 En al sijn plicht soo dertel ober treen :
 Noch houden dit geschenck in waerden/
 Dat Godt hier schiep vooz d' arme mensch alleen :
 Ach neen ! ontsteect den Heer in u gemoedt/
 Een Offer-tyer / van ware danckbaerheyt/
 Om dat hy u dees gaben heeft bereyt/
 En al dees vzeughdt en al dees weldaedt doet.

5. Godt heeft doch onser niet van nooden/
 Noch oock al 't geen / dat hy geschapen heeft/
 Hy wert gedient door 's Hemels beoden /
 Een heyligh Heer? gestadigh om hem zweest /
 Wiens soete toon vol Musicael gesluit /
 Sijn gulde zael geduurigh over klinkt.
 Godt is een Geest / en wil dat ghy hem singht/
 Een geestlijck lof met repner herten wt.

Danckseggingh over de bewaringe Godts.

Stemme: Galathea geestigh dier. Of/ Frederick Hendrick
 van Nassouw.

Looft mijn ziele / looft den Heer/
 Looft mijn ziel den Heere:
 Dat ick Godes lof vermeer /
 En singh t' zijnder eere:
 O mijn Godt! ghy geeft my stof/
 Dat ick tot u heyligh lof/
 Magh met helder keelen/
 Op der Harpe speelen.

2. Die my met genaed' en gonst/
 Lieflijck hebt omscheenen:
 Wilt my met u soete jonst/
 Tu u liefd' vereenen:
 Dat door 't stralen / van om hoogh/
 Ick / als d'Appel van u oogh/
 My / door 's byandt's vleyen/
 Doch niet laet verleyen.

3. Want ghy / als een Herder doet/
 Uwe schaepkens wendet/
 Die ghy met u Mama voedt/
 En den staf geleydet:
 Die mijn ziel ten water-bron/
 Door het stecken van de Son/

In u klaver grafen /
 Dooz u gunst komt aesen.

4. Schoon of ick in 't doncker streef /
 In kruys en ellende:
 Ghy weet Heere dat ick leef /
 Die 't kruys soo hond wenden /
 Dat al mijne druck en pijn /
 Kan in bzeughd' verandert zijn /
 Dat ick booz mijn lijden /
 May weer mach verblijden.

5. Ghy wijst my u wegen aen /
 Die ick moet betreden:
 Wel geluckigh die daer gaen /
 In u wet en zeden:
 O die in u blercken rust!
 Bloept toe volheyt en de lust /
 Die als stroomen schieten /
 Apt u rijcke blieten.

6. O springh-ader aller bzeught:
 O licht / sonder dymster!
 Ghy zijt onse lust en jeughdt /
 Al ons glants en luyster:
 Ghy wischt onse tranen af /
 Ghy treckt ons wyt 't doncker graf /
 Dat wy / in 't berderben /
 Heer / booz u / niet sterben.

7. Leeuwen zwerben om ons heen /
 Ia vergifte draecken;
 Maer ghy hebt booz ons gebeen /
 Dat wy wyt haer kaecken /
 Sijn dooz u genae bebjzt:
 Laet doch Heer! tot geener tijdt /
 Ons geloof bezwijcken /
 Noch den Satan wijcken.

8. Laet u Engel houden wacht /
 Dat die ons behoede:

Neemt Heer op ons gangen acht /
 En op 's byandts woeden:
 Dat sich onse boet niet stoot /
 Maer bezijdt ons van den doot /
 Op dat wy u loben /
 Eeuwighlych hier boven.

Siet de Musijck-Nooten in Lust tot Wijsheydt.
Fredrick Hendrick, Fol 224.

Echts-gefangh.

Stemme: O Saligh heyligh Bethlehem?

Gluckygh ó vereenight Daer!
 Die doot de vrees Gods gedreven:
 U bind in desen Echt te gaer /
 Tot een gerust en beter leven.

2. Wat ghy daer in ter handen slaet /
 Dat laet ó Heere! wel gelucken;
 Want wie dat in u wegen gaet /
 Die sal noch ramp noch onspoet dücken.

3. U goe Dziendin en Bed-genoet /
 De schoonste Lust-hof van u sinnen /
 Die sal getrouw zijn in de doot /
 En u met hert en ziel beminnen.

4. Ghy sult / doot haer / de soete byzichdt /
 De wenschelijcke lust genieten /
 Het beeldtsel van de ware deught /
 Sal uyt u stam en af-komst blieten.

5. Want uyt een wel-geheeghde grondt /
 Daer wassen deughdelijcke spruyten:
 Daer woont de tucht / daer is een mondt /
 Die altijt sal de Gods-bzychtt witten.

6. Daer

Tegens de Werreltſche Welluſten.

6. Daer ſprekt Godts zegen breekt en wijdt/
Daer zijn de rechte wijngaert rancken /
Daer bloeyt de vooſpoet / dooz de tijdt /
Een ſtof om ſtadigh Godt te dancken.

7. O! wel dan als ghy u geſlacht/
Siet als een vruchtbaer landt in 't groeyen/
Want heyl en gonſt u dan toe-lacht/
Die als een tierigh hof ſal bloeyen.

8. O wel geluckigh! als de tijdt/
Dit tijdtlijck leven gaet af ſnijden:
Dat ghy u dan in Godt verblijdt /
En wacht hier na veel beter tijden.

Siet de Muſjck-Noten in Luſt tot Wijsheyt. O Geefte
lycke Hemels-ſtadt. Fol. 246.

Tegens de Werreltſche Welluſten.

Stemme: Komt ghy ſchoone Velt-Goddinne.

Komt ghy / die dooz luſt verſoopen/
En in weelde zweeft/
Daer ghy ziel en lijf toe-geeft:
Doet u hert eens open/
En na 't beſte ſtreeft.

2. Siet hoe klaeght doch Godt de Heere/
Over Iſraël:
Die ſijn upt-gedzucht bebel/
En ſijn naem onteere/
Dooz haer dertel ſpel.

3. Siet haer zweben in de luſten/
En vol overdaedt;
Ja ſy ſmooren in haer quaedt/
Op 't vbonz ſy ruſten/
En in trotſe ſtaet.

4. Siet sy d'yncken uyt de schalen/
Die met Mary en Luyt/
Sien om Josephs schaed' niet uyt/
En vol pracht en pralen/
Zijn der sonden luyt.

5. Siet haer in de wellust s'naoren/
En vol s'noedt bedryf/
Als een boel aen 't geyle wijf:
Dieder weckt Godts tooren/
Soo aen ziel als lijf.

6. O! wat is wellust snel-lust/
Hoe ras sluytse neer /
Als een bloem of lichte beer';
Ja het is een quel-rust/
Die daer rooft u eer.

7. Ach wat zydy arme slaven!
Die in wellust zwiert:
Die der deughden kleedt ontciert/
En schent Godes gaven/
Die de Hemel biert.

8. In brenghet u in veel ellenden/
En als levend' doodt;
Ja sy laet u in den noodt:
Hoe ghy 't oock wilt wenden/
Laes! u smert is groot.

9. Let dan op dees korte brenghde/
Die ras smelt en quijnt/
Die alleen uytwendigh schijnt:
Dus streeft na de deughde/
Die daer noyt verdwijnt.

10. Want de deughd' sal eeuwigh bloeyen/
Als een goude kroon/
Als een peerl aen Godes thron:
Wilt in Godts-brycht groeyen
En verwacht haer loon.

Siet de Musijck-Nooten in Lust tot Wijsheyt. *Arites*
wat al vrenghden. Fol. 206.

Waerschouwinge aen de Jeught.

DE Jeught bedriecht sich dapper, wanneer sy door de dertelheyt verlockt en tot de Wellusten over-gevoert, sich laet voorstaen, datse daer door verheven en voor de Werrelt sullen werden gesien, om alsoo geacht en ge-eert te zijn. Maer sy nemen het snoodste van allen ter handt, alsoo sy daer door tot geen eerlijck en saligh leven sullen geraecken, daer sy nochtans de Christelijcke en der Ouden vermaningen behoorden te betrachten, die hun al een geheel andere wegh voor-stellen, om daer in ontraffijck te wandelen. Doch het gaet haer alleens, als die de eedele Peerle vertreden, en in 't slijk der Wellusten versopen, stadigh leggen te wentelen. Soodat de gelijcknis waerdigh is, die eenige Philosophen voor-stellen, dat het seker Manggeaen is, die welcke twee salf-bossen voorgeset zijnde, waer door hy door 't smeren van d'een, een Valck soude werden, en door 't smeren van d'ander een Ezel. Dese door de hope van verheventheyt, meenende de salf-bosse van een Valck te verkrijgen, krijgt de salf-bosse van eenen Ezel: waer door hy ontaerdende, stracks een Ezel wierde. Alsoo meent oock de domme Jeught en menigh Mensch, datse door de yver om tot hoogheyt te komen, sy sich moeten smeren met de salve der Wellusten, om alsoo Valcken te worden, maer sy worden rechte Ezels. Slaven voor haer selfs, slaven van anderen, slaven van hare wellusten, en hovaerdye. Waer uyt sy nauwlijcks, ten zy, tot haer verderf en ondergangh kunnen werden verlost, maer die met rouw en herten leet, hare ellende te laet sullen beklagen.

Opmerckinge.

OM dan een yegelijck af te manen van de sonden des Werrelts, soo hebben wy doorgaens de snoodthevt der selve verstoont, op dat een yeder sich voor die selve, soo veel

veele mogelijk is, hebbe te wachten, en dat hy sich met eenen magh te gemoedt voeren, wat vruchten hy uyt de opmerkinge der sonde kan trecken.

1. Soo worden door de sonden, de blinde oogen der Menschen geopent, waer door sy dan sien, in wat verderf hun de korte Wellust heeft gestort.
2. Beroovinge van soo veele heerlijcke deughden, gaven en gieraden.
3. Beschaemtheyt, alsoo dat men is schaem-root, voor de oogen Godts en der Menschen.
4. Het getuygenis en het oordeel des ghewetens, dat den Menschen na de begangene sonde, aenklaeght.
5. De vreesse, en het zitteren voor het gerechte en de straffe Godts.

Bruylofts Gefangh.

Stemme: Ghy Drinckebroers berooft van sinnen.

G

1 Op die daer zijt dooz d' Echt herbonden / En
3 Wacht u doch vooz de snoo - de sonden / En

2 nu twee herten smelt in een / Want wie in 's Houtwlijcks
4 boegt u stadigh na de reen :

bandt / Bzuyckt reden en verstandt / Diens handt / ban

Gode woort / Maet veel zegens over-stoet.

2. De liefde draeght gelijche sinnen/
De liefde draeght een willigh juch/
Dooz liefde kan men 't al verwinnen/
De liefde blinckt in rouw en druck.

Want wie in 's Houtwlijcks bandt / Ec.
3. Dit Houtwlijck zy met liefs' begooten/
Maet vrientfchap en goet willigheyt/

Gelijck twee liebe Speel-genooten /
Soo draeght malkanders lief en leyt.

Want wie in 's Houtwlijchs bandt / Ec.

4. Het is een vleesch / schoon 't is verscheyden /

Het is een ziel / en hert en wil /

Het is een lichaem met haer heyden /

Bereent in vree / gerust en stil.

Want wie in 's Houtwlijchs bandt / Ec.

5. Plecht haer met kranckens van Olijben /

En druckt haer rancckens om het hooft /

Op dat s' in liefde en vree beklijben /

Poch van haer ruste zijn berooft.

Want wie in 's Houtwlijchs bandt / Ec.

6. Met zegen wilt haer standt vereeren /

Dat haer geslacht in liefde groey:

Dat hare kinders sich vermeerren /

En dat haer disch vol boozspriet bloey.

Want wie in 's Houtwlijchs bandt / Ec.

7. Van sullen sy haer liebe vuchten /

Dooz wettelijcke Echt vergaert /

In d' Ouderdom / met veel genuchten /

Hol Godes vzeese sien gepaert.

Want wie in 's Houtwlijchs bandt / Ec.

8. Laet ons haer t'saem met blijdschap wenschen /

Geluck / geluck / vereende Twee!

Veel heyls by Godt en by de Menschen /

Als Cortels in de liebe vree.

Want wie in 's Houtwlijchs bandt / Ec.

Na de Maeltijdt.

Stemme: O Godt wy dancken dyner goed°. Of/ Maximilianus van Bossu. Of/ Het heyl is aen-gekomen siet.

Of/ Als mijn stondlijn. Of/ Uyt dieper noot schrey ick tot dy.

O Godt! van wien de volshepdt bliet /

De zegen en genade /

Op ons u arme Schepsels siet /

En wilt ons ziel versaden:

Wy zijn dooz spijs en drank verheughdt /
 Wy dancken u booz dese deughdt /
 Die ghy ons hebt geschoncken.

2. Ja wat de lieve lucht beschouwt /

En watter schijnt verborzen /
 O Heer ! ghy alles onderhoudt /
 En 't leeft / als / sonder zorgen.
 Ghy opent utwe milde handt /
 En stozt u gaven in het landt /
 Die hondert-faut ons boeden.

3. Nu 't lichaem dan sijn boedtsel heeft /

En dat het scheidt genoeg /
 Ons arme ziel' haer boedtsel geeft /
 Op datse sich mach boegen /
 Te spijsen met u Godtlyck woordt :
 Dat sond' en oberdaedt gestoozt /
 Zp met haer boose wercken.

4. Want Heer ghy geen geballen draeght /

Men sterck gebeent noch paerden /
 Een vroomme ziele u behaeght /
 En die houdt ghy in waerden :
 Dus laet ons in u vrees gaen /
 Dat wy 't gemoedt ten Hemel slaen /
 En op u goetshuydt wachten.

5. Wie leeft'er die de morgen-Son /

Sich secker kan belooven :
 Wat baet hem die de werelddt won /
 En gingh sijn ziel berdooven :
 Dus let wel op de sekerhent /
 Die onse ziel / eplaes ! verlept /
 En weest steets op u hoeden.

6. Weest dan in Godt te saem verblijdt /

En roemt sijn milde zegen /
 Die hy ons schenckt ter rechter tijdt /
 Gelyck een gulde regen.
 Waer Christus is by spijs of drank /
 Daer eert men hem met lof en dank /
 Dus singht van herten / Amen.

Geestelijcke kamp tegens de Moordenaers *Christi.**Weest gedachtigh des doods Christi.*

Stemme: De liefde voort gebracht, door reyn geloof, &c.

En Weentutje tooghd' het kleet/ Vaers
 Mans / aen hare Zoo --- nen / Vemoest niet bloedt en
 zweet / Op dat s' haer mocht bertoo --- nen / Een
 Maanelijck gemoedt/ Om dooden desen Moozder/ Tot
 wzaecke van dit bloedt/ En schandt-bleck/den verstoos-
 der/ herstoosder/ verstoosder / verstoos --- der.

2. De Zonen doos dees rouw/
 En 't hinderlijck meedoogen/
 Per Daderlijcker trouw/
 Die stelden sich voos oogen/
 Hoe sy dees snoode daedt/
 Begaen aen haren Dader/
 Met weder wzaeck en smaet/
 Vergelden dien berrader/berrader/berrader/berrader.

3. Ghy Chzisten dit 's een spooz/
 Om u steets op te wecken/
 Dat ghy u leven doos /
 Sult voos een krijghs-man strecken/
 En houden in 't gedacht/
 Dit deerlijck vernielen/
 Waer in de sond' ons bzacht/
 Tot ondergaugh ver zielen/ der zielen/der zielen/der ziel.

4. Op dat ghy 't fuyh're kleedt/
 Uwz Heylandts mooght beschouwen/
 Demozst met bloet en zweet/
 Waer in met anghst en rouwe/
 Hy dooz der Moozders handt/
 In sijn bebloede wonden/
 Om utwe sond' en schandt/
 Dus deerlijck is geschonden / gesch. gesch. gesch.

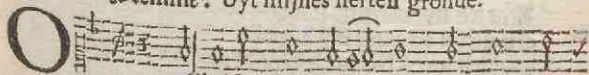
5. Om dat ghy moedigh zijt/
 't Onnoosle bloedt te wzecken/
 Dat dus onnoosel lijdt/
 Dooz uwe snoode treecken ;
 Doch niet met bus en zwaerdt/
 Om d'eben Mensch te schenden/
 Maer sult uyt broomer aert/
 Betweenen dees ellenden/ ellenden/ ellenden/ ellenden.

6. Ghy sult steets met de sond'/
 En met den Satan streben/
 Op dat hy wert verwondt/
 Dooz u Godtsaligh leven :
 Gedachtigh / deser doodt/
 Dus smadelijck geleden ;
 Dat Christus heeft in noodt/
 Dooz u ter doodt gestreden/ gestred. gestred. gestred.

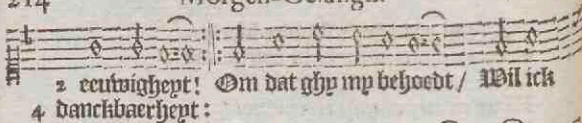
7. Dus zijt steets op u hoed'/
 „ Om booz dees Heltt te strijden/
 „ Ja waer 't oock tot u bloedt/
 „ Om booz sijn woozdt te lijden ;
 „ Want wie sijn leven stelt/
 „ Om Gode te beminnen/
 „ Schoon hem de boose knelt/
 „ Op sal in Christ verwinnen/ verw. verw. verw.

Morgen-Gefangh.

Stemme: Uyt mijnes herten gronde.

1 Christe, heyl en le - ven / O Godt ban
 3 U wil ick d'ee-re ge-ben / Met wa-re

2. U lieflijckheyt en zegen/
Blinckt als het morgen-root /
Waer dooz ick heb verkregen/
Het leven wyt den doodt :
Alleen dooz u genae /
Wilt ghy mijn ziel booz quaden/
Mijn lichaem booz misdaden/
Behydt van alle schae.

3. Ick heb dan stof te loven/
Wyt een ootmoedigh hert/
Dat dooz u gunst van boven/
My dit geschoncken werdt.
O! laet u eeuwighe licht/
Mijn swack geloof ontboucken/
Dat ick dooz Liefde droncken/
Dolboeren mach mijn plicht.

4. Dat ick in utwer bzeese/
Op rechten paden tree :
En! laet mijn boeten wesen/
Verkondigers van bzee :
Dat twist noch hoobaerdy/
Dat schand' / on-er / noch laster/
My van de deughdt verbaester/
Noch 's werreltds slaterny.

5. U Weyl' ge Geest my leyde/
Dat ick my nergens stoot/
En met u Woordt my weyde/
Dat ick bzees Wel noch Doodt :
Bestier mijn hert / O Heer!
Dat al mijn doen en wercken/

Op uwe goedheyt mercken /
Tot uwo's naems lof en eer.

6. Laet my dan frisch ontwaechen/
Men lijf en ziel gefondt ;
Op dat ick al mijn saecken/
Stel op dees vaste grondt.
U zegen my verleen/
Dat ick uyt uwe blieten/
Mach al het goedt genieten/
Waerom ick heb gebeen.

7. Hier op soo rijf' ick wacker/
En grijp mijn handel aen :
Bedoutwt ghy Heer mijn acker/
Dan sal 't boozspoedigh gaen.
Godt Vader . staet my by :
O Christe ! met u gaben/
Mijn arme ziel wilt laben/
En schenckt u Geest in my.

Avondt-Gefangh.

Stemme: Ick danck dy lieve Heere. Of / *Wilhelmus van Nassouw.* Of / *Questa dolce Sirena.* Of / 130 Psalm.
Uyt der diepten . &c. Of / Waeck op ghy Christen alle.

Gelijck de nacht / de dagen
Gestadigh volgen na/
Na 't Sonne-schijn / de blagen/
De smert op wellust drae ;
Soo hebt ghy Heer de tijden/
Dus aerdigh af-gedeelt/
Dat blijdschap en weer lijden/
Daer door wert af-gebeelt.

2. Nu is de dagh ten eynde/
De doncker nacht genaecht :
Heer / wilt u tot ons wenden/
En onse rust volmaecht.
Na dien soo mensch als dieren/
Zijn in de nacht bevreest/
Wilt dan ons slaep bestieren/
Met uwen goeden Geest.

3. *U Engels / 's Hemels boden/
Laet die ons wachters zijn;
Op dat s' in alle noden/
Verquicken onse pijn:
Op dat geen slaep der sonde/
Maer eene heyl'ge rust/
Werd' in ons ziel bevonden/
Dol wacherheyt en lust.*

4. *Vergeef daerom ons sonden/
Die daeghlijcks zijn geschiet/
Verbergh die in u wonden /
O Heer ! gedenckte niet.
Bedeckt ons met u blercken/
En schenck ons u genae/
Op dat wy mogen mercken/
U goedthejdt vzoegh en spae.*

5. *En als ons glas verloopen/
Des levens dzaet snijt af:
Dat wy dan niet wanhopen/
Noch blijven in het graf.
Laet ons in Christo leven/
Dat wy ter blijder dagh/
Ous in de vzeughdt begeben/
Die noyt geen oogh besagh.*

6. *Hier op soo rust o ziele !
En slaep in Gode stil/
Die sal den doodt vernielen/
Na sijn almachte wil ;
Want sluymeren noch slapen/
Bebanght hem immermeer :
Dus grijpt 't geloobigh wapen/
En rust in Godt den Heer.*

Tegens de vreesse des Doodts.

† Stemme: 50 Psalm. Godt die der Goden, &c.

W *erom o Mensch ! schijnt u de doodt dus angh/
En zijt daer booz soo schouwo en wonder bangh ;
Dat ghy doeh weet dat niemandt kan ontgaen/
Dit vast beslupt / dat eenmael is gedaen/
Dat al wat leeft oock wederom moet sterben/
Om na hees doodt een beter Rijck te erben.*

2. Indien u Vrouw / of kindt / of Geldt / of Goedt/
 Meer treckt te rugh / met een ontfelt gemoedt/
 Of soo de staet / of pacht / of dertelheen/
 A zijn belet / om op dit padt te treen/
 Geloofst by / dat de doodt u sal verrassen/
 En op gebley / op staet / noch hooghmoedt passen.

3. Veel beter is 't / dat elck weet booz gewis/
 Dat dese doodt een wegh ten leven is/
 En dat die steets ons moet booz rogen staen/
 Op dat wy ons niet tegens Godt misgaen/
 Want wie de doodt te recht kan overwegen/
 Bindt in den doodt sich selve niet verlegen.

4. O saligh Mensch ! die dit in 't herte pzent/
 Die altijd ooght op een Godtsaligh end :
 Die altijd pooght en staert na 's Hemels licht/
 Daer hoop en liefd' in ons 't Geloobe sticht ;
 Op dat wy steets met hzylighheit ombangen/
 Uyt dit gewoel / na beter hzeughdt verlangen.

5. Want ghy o Godt ! zijt onse Medicijn/
 Ghy lost ons ziel uyt rouw en dzoebe pijn :
 Ghy hoert ons lijf / met ramp en smert geplaeght/
 Daer 't pier en wozm / en 't arm gedierte knaeght/
 Maer onse ziel / soo Hemelsch / als onsterflijck/
 Geniet de hzeught / by Godt / en onberderflijck.

6. O Chriite ! die daer hebt den doodt vertreen/
 " Neemt aen ons wensch / ons suchten / en gebeen/
 " Wascht onse sond' / door u vergooten bloedt/
 " En schenckt ons / uyt genaed' / u eeuwigh goedt ;
 " Op dat wy met een supber kleedt omtoogen/
 " A hepligh hez / met lust / beschouwen mogen.

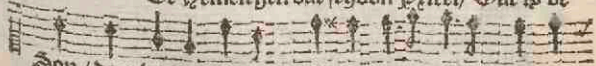
H E M E L R Y C K.

Of Wegh ten Hemel.

Een France Voys, *Si vous me voulés.*

Et Hemelrijck dat schoon Prieel / Dat is de

Son / daer wy na stralen / 't Zijn de gulde Zalen / En dat
 5
 schoon

schoon Zuyweel / Waer na de vrome Mensch ver-
 langht / Alwaer hy dan des lebens Kroon ontfanght /
 Daer met verheben lust / Wy blijdschap bindt en rust.

2. Godt woont hier self in dese stadt /

Waer in geen oogh sich kan versaden /

Noch in dees weldaden.

O geluckigh padt !

Waer alle vzeughd' en saligheyt /

In Godt alleen / en hier / verborzen leyt /

Een leven dat nu by /

Is van de slaverny.

3. Godts aengesicht blinckt hel en klaer /

In klaerder als de Son van berren /

Of de gulden Sterren:

O wel schoon Auaer !

Daer d' Eng'len staen met soet geklaugh /

En galmen uyt een Goddelijck gesangh /

Van Godes heerlijckheyt /

En van sijn Majesteit.

4. Dit Paradijs / dit hepligh Hups /

Jerusalem, daer wy na haecken /

Om u vzeughd' te smaecten /

En dat soet gerups /

Dat is een erf en lustigh landt /

Seer schoon gebouwt van Godes eppen handt /

De Stoel van sijn verbondt /

Seheyt op vaste grondt.

5. De Burgery van dit Paleys /

Dat zijn de lieve Seraphijnen /

En de Cherubijnen:

Waer dat reys op reys /

Wanneer het Choor der Eng'len singht /

Alleluja, het al van vzeughde springht :

Daer 't Lam sit op den Chroon /

En hoozt dien soeten toon,

- „ 6. Hoe kilm ick doch ten Hemel aen /
 „ Om in dees Hepl'ge bzeughd' te raechen?
 „ Leert u self versaecken /
 „ En u self upt-gaen.
 „ Begint den Hemel hier bene'en/
 „ In ziel en hert met aendacht en gebe'en/
 „ En bzeest Godt in 't gemoedt/
 „ Als zijnde 't hooghste goedt.
 „ 7. Godt is een Gceft en wordt alleen/
 „ In Gceft en waerheyt aen-gebeden/
 „ Zijn de gulde reden.
 „ Daer is anders geen/
 „ Waer doozmen gaet ten lebens poozt.
 „ Gelooft in Christ, des Vaders eeuwich Woorzt/
 „ Zijn wegh ten leben leyt/
 „ Hy is de saligheyt.

G E D I C H T,

Om een saligh eynde, om te leesen, en kan oock op den
 12 Psalm gesongen werden, Doet ons bystant, &c.
 Of / Op de stemme van Maldegom.

- M**ijn leven loopt en plt sich na het eynde/
 Mijn tijdt eplaes! verstupst gelijk de windt:
 Mijn tijdt is kort / en 't leven vol ellende/
 En ick blijf steeds! dooz 't uytterlijck verblint.
 2. Mijn sond' is groot / en wepmigh zijn mijn dagen/
 Die ick in waen en pdelheyt ver sijt:
 In 't goede slos / in 't quae de laes! behagen/
 Om dat ick my niet na u wetten quijt /
 3. Leert my verstaen / dat alles heeft sijn mate/
 En dat mijn tijdt herblicghyt gelijk een spoel/
 En dat ick ben een Pelgrim op der strate/
 Een bzeemdelingh / in al dit woest gewoel.
 4. 't Is hier geen stadt om eeuwichlijck te woenen/
 Ick soech alleen een lieter heerlijckheyt/
 Die overtrest de koninghlijcke kroonen/
 Daer Godt gebpirt wordt in sijn Majestejt.
 5. Wat raet o Heer! hoe sal ick daer verschijnen/
 Waer bleesch en geest voert een soo harden strijdt:
 Het bleesch by na den geest doet angflijgh quijnen/
 Dat dooz getwelt / het goede zaet verbijt.

6. Ontset ghy my / soo kan ick overwinnen/
 Of anders struyckt en slibbert mijne boet :
 Schoon reden wil / soo srib'len doch de sinnen/
 En dooz dees kampf / soo wanckelt mijn gemoedt.

7. Zijf uyt mijn hert / de ydelheyt en lusten/
 En bestigh my in u gerechticheyt :
 Laet mijne ziel / sich in u woordt verlusten/
 In hoop en liefd' en ware heplighent.

8. En laet mijn ziel sich baden in u wonden/
 Dat ick verschijn in 't hepligh Paradijs.
 Delgh uyt ons quaedt / het handt-schryft onser sonden/
 Op dat ick singh in eeuwigheyt u prijs.

9. Ghy zijt alleen d'opstandingh en het leven :
 Wie u geloofst / die leeft schoon of hy sterft.
 Ghy kondt alleen de ware ruste geben.
 Wel saligh die dit ware goedt be-erft.

10. Om dat het gaet ter werrelt langhs soo dzoever/
 Soo jancken wy na 't rechte Vaderlandt :
 Wy staen alree en wachten op den oever/
 Dan 't woeste Maspz / dat ghy ons reyckt de handt.

11. Reyckt ons de handt / en treckt ons op na hoven/
 Waer 't sterflich lijf treckt aen d'onsterflichheyt/
 Laet niet het graf my eeuwichlijck berdoben/
 Maer dat ick schouw der Eng'len heerlijckheyt.

12. Ghy zijt de poozt / waer dooz ick ga ter fceste/
 O Christe! cier my met u Bynplosts kleeedt ;
 Op dat ick repn en blijdelijck van geeeste/
 Dooz dit vermaeck / wat werrelt's is vergeet.

13. Laet my op 't laetst / dit hzolijck woordt aenhooren :
 Kom saligh mensch ! be-erft uws Daders Rijck/
 Dan aenbaugh aen / bereypt en uytverhooren/
 Gaet in de bzeught uws Heeren eeuwichlijck.

't Beeldt eens Christens.

Uyt N I E T ben ick geworden Y E T.
 Uyt Y E T soo wordt ick weder N I E T.
 En sal dit N I E T, door Godt die leeft,
 Die Y E T uyt N I E T geschapen heeft,
 Verrijsen, uyt des doodts gesagh,
 Geweckt zijnd' op den jonghsten dagh.

Bladt-wijfer over *Urania*, of Hemel-fang:
de by-gevoeghde staen met dit teycken *.

A ls Christus op den bergh gegaen. Christus op 't water.	91
Als Christus was in 't schip getreden. Christus bestrafe de winden.	93
Als Christus door de Steden. Cananeesch Vrouwtje.	10
* Als Christ. was te Jericho gekomē: Van Zacheus de Toll.	123
* Als Christus van strandt. Van de Zaet-zayer.	125
Als David in sijn frissche jenghdt. David gesalft.	30
Mer ick sterf soo bid ick Heer. Wensch van Agur.	51
* Als Jesus te Jerusalem. 't Roeren des waters.	125
* Als Jesus te Capernaüm. Van den Hooft-man.	131
Alexander Magnus. Van de broosheyt des levens.	169
Antiochus de wyze Cyran. Wreedtheyt tegen de Joden.	73
* Mi roemdy arme Mensch van rust. Van de ruste.	175
Als Salomon de Koningh. Eerste oordeel Salomons.	41
Als wy aen Babels water-kant. Klachte der Joden.	39
* Carile! hoe volgdy doch de werelt. Tegen d'Hovaerdye.	191
* Christus gedreven. Christus in de Woestijne.	88
De aentwas van 't gehoor. Van de Visschers der menschen	99
De tiere tijdt haert veel ellende. Elias van de Raven gespijst.	49
De Koningh Salomon. Van de Koninginne van Arabien.	42
Der Kercken Christi geur. Doodt Stephani.	143
De Leeraer saept het zaet. Van de Zaet-faeyer.	127
De list langh overdacht. Of men den Keyser sal schattingh geven.	119
* De mensch rotsi door berg en dal.	187
De oogen na de deughdt gesiert. David en Bathzeba.	36
De Pharizee en 't rot der Schyft-geleerden. 't Verlooren Schaep.	104
De Son berspreyt haer heldze stralen. Danck-liedt.	201
De werrelt van Augusto was beschreven. Geboorte Christi.	76
De werrelt was vol overbloedt. Tooren te Babel.	16
De zegen Godts. Moyles in 't water.	29
* Dit is te recht een saligh Man. 't Gerust leven.	182
* Dochters wilt gh' u cieren. Dochters cieraet.	185
En kreupel lam en sram geboren. Petrus en Joannes.	141
En Man zynd' wyt Jerusalem ghegaen. Van de Samari- taen.	122
En weewtje tooghd' het kleedt haers mans.	212

B L A D T - W Y S E R .

* Genade ó Godt na uwe goedighept. 51 Psalm.	37
* Gelyck als een Corteldupfken quijnt. Troost-liedt.	171
* Gerechtigheyt der Heydenen. Van Alexander Magnus.	181
* Ghy die de werrelt wilt dienen en eeren.	109
Ghy die in Gode zijt herbooren / Colof 3	140
Ghy die daer zijt door d' Echt verbonden. Houwlijcks liet.	209
Ghy wulpsche Tongelintgh. Verlooren Soone.	94
* Gelyck de Sonne draept. 's Menschen loop.	193
Gelyck de nacht de dagen. Avondt-gefangh.	215
Geluckigh wiens gemoedt. Samaritaens Vrouwtje.	113
Geluckigh wie dat op sijn wegen. Emaus t'samen-spraek.	136
Geluckigh ó vereenicht paer. Houwlijcks-liedt.	205
Godt Abrahams onser Dad'reit. Manassis gebedt.	67
Maet en nijdt dat snoode beest. Cain en Abel.	14
Wes op mijn ziel wilt bzeughd'. Geboorte Christi.	78
* Heb mijn leben af-gefondert. Hooge-Liedt Salomons.	45
Het Hemelrijck dat schoon Dyeel. Hemels-vreughde.	217
* Het Koningrijcke Godes. Van de Genode ter Bruyloft.	129
* Ik Hoor een stemme spreken. Joannes in de Woestijn.	86
Hoe aendachtigh kan onse ziel. Lof des Geloofs.	153
Hoe dronckenschap en oberdaedt. Onthoofdinge Joannis.	89
Hoe dat een strengh gemoedt. Abigail en David.	34
* Hoe holt de werrelt ober al. Wensch na Vrede.	194
Hoe hooghmoedt voor den val. David verwint Goliath.	31
Hoe heerlijck is de Werde. Esra daer waerheyt overwint.	72
Hoe kan dat teere Moeders hert. De 7 Broeders der Ma-	Ma-
chabeen.	74
Hoe kraelt ghy met u stem. Prediker, alles is ydel.	47
Hoe knap en gautw Herodes. De Wijse uyt Oosten.	82
Hoe komt dat wy arme menschen. Der menschen ellende.	165
* Hoe lieflijck zijn doch dese boeten. 't Padt der Vrede.	173
Hoe na ramp en tegenheden. Joseph verkoft.	27
Hoe strengh wildy rechten. 't Vrouwtje in overspel.	102
Hoozt een gelyckenis. Lazarus en Rijcke-man.	118
Ik kom tot u met zware last. Om vergiffenis der sonden.	199
Ich lijd' in 't hert seer droebe smert. Lijdens Troost.	174
In anghst en bitter smert. Jonas gebedt.	57
In de stadt te Caan' in Galilé. Bruyloft in Cana.	90
In 't bleck als Christus gingh. Martha en Maria.	116
Joseph na slaverny verheben. Josephs kuysheyt.	24

B L A D T - W Y S E R .

Komt ghy die in de lust verfoopen. Lust des werrelts.	206
Maect ons de vree beminnen. Vreede wensch.	156
Lof / lof / zy den Heere. Lof der wercken Godts.	48
Looft mijn ziele / looft den Heer. Danck-liedt.	203
Wach nimmermeer dan Christus. Tegen de Pharizeen.	121
Mijn hert ontspringht. Danck over de bewaringh Godts.	160
Mijn leven loopt. Om een saligh eynde.	219
Niet de wijn noch oock de Koningh. Van de Vrouwen.	70
En sit ick hier en kijck vast toe. Beklagh van Jonas.	61
Adelijcke vrouw. Lof der Liefde.	151
Christe heyl en leven. Morgen-gesangh.	213
Godt van wien de volheyt bliet. Na den eten.	210
Heerlijckheydt des Heeren noyt volpzeesen. Iek ben een Roole.	46
Om yder een sijn plicht te toogen. Wijse en dwase Maegh- den.	100
Op Jonas op / en stracks na Ninive. Jonas vlucht.	55
Op Neederige staet. Lof der needrige staet.	186
Saule moest ghy dus verblint. Pauli Bekinghe	148
Paulus hebbende Grieken-landt. Diana te Ephesen.	150
Selden bindtmen dat Gebroeders. Joseph wort verkoft.	22
Sijn dit niet wel groote Heeren. Van de Koningh.	70
Siet eens op de staet van dees nieuw-getroude. Eva verleydt Adam.	13
Siet Christus onse Doost en Heldt. Hemelvaert Christi.	138
Siet hier eens de vzeugd' bedrijven. Rey der Israelijtse Vrou- wen.	33
* Siet ick de menschen aen. Tegen de eygen-baedt.	180
Schout aen hoe 't Lichaem leyt. Hoogh-liedt Salomons.	44
Schoon Daniel verheben. Daniel in der Leeuwen kuyl.	63
Soo ras de Sabbath was verloopen. Opstandinghe Chri- sti	135
Staectt Heere staectt / Ec. Tranen Jesu Christi over Jerusa- lem.	133
* Stelt byz u schilt-wacht. Petrus van d' Engel uyt de ghe- vanghenis verlost.	145
't Is een dagh van vrolijckheyt. Geboorte Christi.	80
* Tobias siend' op Godes zegen. Tobias leeringe.	65
Verquistinge der goederen / wat die is.	96

Doedster van ons leven. Lof der Hope.	155
Wat sie ick hier rontom my staen. Adam in 't Paradijs.	10
* Wat haert de sozgh in menigh mensch. Tegen de forge.	176
* Wat is het leven van den mensch. Der Grooten leven.	183
* Wat is de sond' in ons gemoedt. Tegen de sonde.	188
* Waer vint men opt so trouwer Huld. Getrouwe Herder.	133
* Waer mijn oogh een trane bron. Vreede klacht.	196
* Wat Goddelijcher stralen. Danckfegginge.	198
Wat strijden ramp. Abrahams Offerhande.	19
Wat heeft een vrome ziel te lijden. Jobs volstandigheyt.	53
Wat mag de armie mensch bestaen. 's Menschen broosheyt.	167
Wat is doch des Menschen leven. 's Menschen leven.	164
Waer schouwinge aen de jenghdt.	208
Waerom o Mensch! dunckt u de doodt dus anggh.	216
Weg met de pronk. 't Vrouwtje dat Christi voeten wascht.	110
* Wech snoodde lusten. 't Samen-spraeck.	178
* Wel saligh volck. Christus spijst 5000 Menschen.	128
Wel op mijn ziele. Jacobs danckbaerheyt.	20
Wel wat is dit? haint Jonas. Ninive doet boete.	58
Wel op ghj Cherubijnen Herodes kinder-moordt.	84
Wel op mijn ziel en leef gerust. Leeringen	162
Weest welckom o vrolijck jaer. Nieuw jaers gesangh.	81
Weest o armie Mensch barmhertig. Tegen de geveynsde.	120
Wie Godts gebodt hersmaet. Tegen de sonde.	161
Wie kan gelijk twee tegen-strijdigheden. Van twee Heeren te dienen.	208
* Wie op de werrelt acht. Woelende werrelt.	195
Wie sou immermeer gekooben. Lof en laster der tonge.	158
Wilt niet op u deugt vertrouwen. Pharizee en Tollenaar.	105
Wijn wat hebby groote krachten. Of de wijn de sterkste is?	69

De Boeck-verkooper aen den Leser.

U E. Werdt bekend gemaect, dat by my noch gedrukt en uitgegeven wort, de Tranen Jesu Christi, gestort over den ondergange Jerusalems, door den selven Auteur D. P. P. zijnde seer heerlijk om gelezen te worden, met kopere Platen vercierr.

U E. Willem van Beaumont.

t' A M S T E R D A M.

Gedrukt by Daniel Bakkamude, op 't Roekin / naest de drie Papegaven / A N N O 1669.